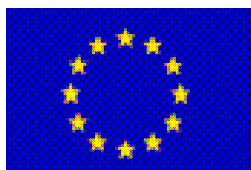

OBEC KOTEŠOVÁ

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KOTEŠOVÁ na roky 2007 – 2013

**Tento dokument bol spolufinancovaný zo zdrojov
Európskej únie.**

Január 2007

Spracoval_: CP Consult , s.r.o Bratislava, Štúrova 3, 81102 Bratislava
v spolupráci s Obecným Úradom Kotešová

Dátum spracovania: jún - december 2006

Schválené: Uznesením obecného zastupiteľstva obce Kotešová zo dňa
25.1.2007

Spracovanie tohto dokumentu bolo financované z prostriedkov
Európskej únie vo výške 95% celkových nákladov.

OBSAH

Číslo	Názov kapitoly	Strana
1.	Úvod	5
2.	Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja	6
3.	Zásady tvorby programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová	10
3.1	Ekonomické a sociálne východiská	12
3.1.1	Sociálno - ekonomická analýza	12
3.1.1.1	Geografická charakteristika	13
3.1.1.2	Ľudské zdroje a demografický vývoj	14
3.1.1.3.	Ekonomika obce	17
3.1.1.3.1	Trh práce a ekonomická aktivita	17
3.1.1.3.2	Hospodársky potenciál	18
3.1.1.4	Občianska vybavenosť	19
3.1.1.5	Vzdelanosť	22
3.1.1.6	Doprava a technická infraštruktúra	22
3.1.1.7	Životné prostredie	24
4.	Podpora z prostriedkov Európskej únie	25
5.	SWOT analýza	25
6.	Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja	27
6.1	Hlavné disparity a faktory rozvoja obce Kotešová	28
7.	Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja	28
7.1.	Východiská stratégie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja	28
7.1.1	Výsledky analýzy súčasnej situácie	31
7.1.2	Vízia a stratégia NSRR	32
7.1.3	Východiskové strategické dokumenty	33
7.2	Ciele Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová	35
7.2.1	Globálny cieľ	35
7.2.2	Špecifické ciele	36
7.2.2.1	Infraštruktúra	36
7.2.2.2	Konkurencieschopnosť podnikov a služieb	37
7.3	Popis stratégie	38
7.3.1	Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry	39
7.3.2	Podpora investícií do ochrany životného prostredia	40
7.3.3	Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	41
7.3.4	Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	42
7.3.5	Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier	43
7.4	Tematická koncentrácia príspevkov	44
7.5	Územná koncentrácia príspevkov	44
7.6	Prioritné osi na úrovni ERDF	46
7.6.1	Prioritná os 1 Infraštruktúra	46
7.6.1.1	Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry	47

7.6.1.2	Opatrenie 1.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia	47
7.6.1.3	Opatrenie 1.3 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	48
7.6.2	Prioritná os 2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb	50
7.6.2.1	Opatrenie 2.1 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	50
7.6.2.2.	Opatrenie 2.2 Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier	51
8.	Merateľné ukazovatele	52
8.1	Ukazovatele programu	53
8.2	Ukazovatele prioritných osí	54
8.2.1	Ukazovatele na úrovni prioritnej osi 1 Infraštruktúra	55
8.2.2	Ukazovatele na úrovni prioritnej osi 2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb	56
9.	Finančný plán	56
9.1.	Indikatívny finančný plán zabezpečenia rozvojovej stratégie	60
9.2.	Indikatívne rozdelenie financií	64
9.2.1.	Indikatívne rozdelenie financií na priority a opatrenia	64
9.2.2.	Indikatívne rozdelenie financií na programovacie obdobie	67
9.3.	Predpokladané potreby financií na plánované aktivity obce	67
9.4.	Proces finančného riadenia	72
9.5.	Finančné indikátory	72
9.6.	Finančná analýza	73
10.	Zabezpečenie realizácie	76
10.1.	Riadiaci orgán programu	78
10.1.1.	Funkcie riadiaceho orgánu	78
10.1.2.	Kompetencie a zodpovednosť riadiaceho orgánu	79
10.2.	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	80
10.3.	Strategické aktivity PHSR obce Kotešová na r. 2007-2013	82
10.3.1.	Popis strategických aktivít na r. 2007-2013	82
10.3.2.	Priority realizácie	84
10.4.	Monitorovanie a hodnotenie	87
10.4.1.	Fázy monitorovania a hodnotenia účinnosti, efektívnosti a dopadov projektov a programov	88
10.4.2.	Ekonomická analýza monitorovania	92
10.4.3.	Proces vypracovania a predkladania návrhu projektu	95
10.4.4.	Výber a schvaľovanie návrhov projektov	96
10.4.5.	Proces finančného riadenia projektov	97
10.4.6.	Finančné zdroje a partneri	97
10.4.7.	Hodnotenie	98
11.	Záver	101

1. ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory regionálneho rozvoja na národnej a regionálnej úrovni.

Úvodná časť dokumentu obsahuje východiská pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) obce Kotešová na roky 2007 – 2013 vyplývajúce a úzko súvisiace s programovými cieľmi základného republikového dokumentu Národného strategického referenčného rámca na roky 2007 -2013 schváleného vládou SR v máji 2006 a následnými úpravami schválenými 6.12.2006.

Pre spracovanie základného programovacieho dokumentu na úrovni mesta vychádza predovšetkým z týchto rozhodujúcich dokumentov na lokálnej a národnej úrovni:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, schválený zastupiteľstvom Žilinského samosprávneho kraja, jún 2003, Odbor regionálneho rozvoja ŽSK,
- Zadanie na spracovanie územného plánu obce Kotešová, november 2002
- Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, ktorý bol schválený uznesením vlády č. 457 dňa 17. 5. 2006,
- Národný rozvojový plán na roky 2004 – 2006,
- Národná stratégia trvaloudržiateľného rozvoja
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (schválený UV 1033/2001),
- Operačné programy príslušných rezortov,
- Programových doplnkov k operačným programom,

Z regionálnej úrovne sa opiera o dokumenty spracované samosprávou kraja s dôrazom na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja a zadanie pre spracovanie územného plánu obce Kotešová z r. 2002.

Tieto dokumenty vytvárajú základný predpoklad na zabezpečenie konzistencie v podpore regionálneho rozvoja obce Kotešová a zvýšenie účinnosti strategického plánovania ako i prípravy projektov a následného čerpania financií zo štrukturálnych fondov v programovacom období 2007 – 2013.

Východiskovou metódou uplatnenou pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je metóda Strategického plánovania. Vhodné použitie princípov strategického plánovania predstavuje optimálny nástroj na vypracovanie a realizáciu účinného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorý je súčasťou takej regionálnej politiky, ktorá aj v podmienkach EÚ vie byť konkurencieschopná.

Dokument PHSR Kotešová vychádza zo všeobecnej charakteristiky hlavných procesov strategického plánovania podpory regionálneho rozvoja. Hlavným zámerom je uvedenie špecifických procesov: programovania, finančného riadenia, monitorovania a hodnotenia, ktoré z aspektu účinnej a konzistentnej podpory regionálneho rozvoja majú kľúčový význam.

2. Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja

Proces strategického plánovania v rámci PHSR Kotešová predstavuje súbor nadväzujúcich činností, ktoré sú riadené tak, aby viedli k naplneniu vopred stanovených a hierarchicky usporiadaných cieľov. Reprezentuje systematický prístup ku konkrétnej predstave o budúcnosti, ktorú napĺňa séria krokov zohľadňujúcich reálny stav prostredia, jeho súvislostí a trendy vývoja.

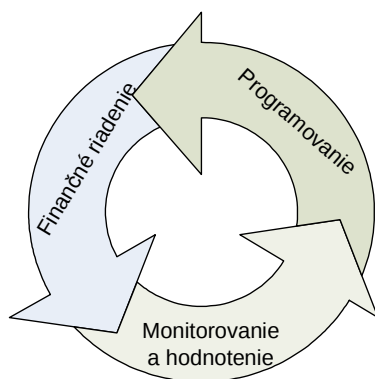
V procese strategického plánovania a podpory regionálneho rozvoja je dôležité, že každé strategické rozhodnutie je výsledkom konsenzu partnerov, ktorému predchádza komplexná analýza. Kľúčovú úlohu pri strategickom plánovaní zohráva spätná väzba, ktorú dostávajú subjekty zodpovedné za riadenie procesu strategického plánovania vo forme systematicky tvorených dát a informácií o účinnosti a efektívnosti plánovaných a realizovaných aktivít. Táto jeho základná vlastnosť umožňuje, aby sa systém riadenia podpory regionálneho rozvoja mohol v čase rozvíjať a prispôbovať potrebám jednotlivých aktérov.

Za riadenie podpory regionálneho rozvoja zodpovedá Žilinský samosprávny kraj a samotná obec Kotešová. Rozhodujúcou úlohou v procese strategického plánovania je zabezpečiť efektívne a účinné financovanie aktivít, ktoré povedú k naplneniu definovaných cieľov vyváženého rozvoja regiónu.

Jednotlivé procesy strategického plánovania sú navzájom prepojené, ich jednotlivé kroky na seba nadväzujú a tvoria jeden uzavretý systém.

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja tak ako je to zobrazené na nasledujúcom obrázku pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné riadenie
- monitorovanie a hodnotenie

Procesy strategického plánovania

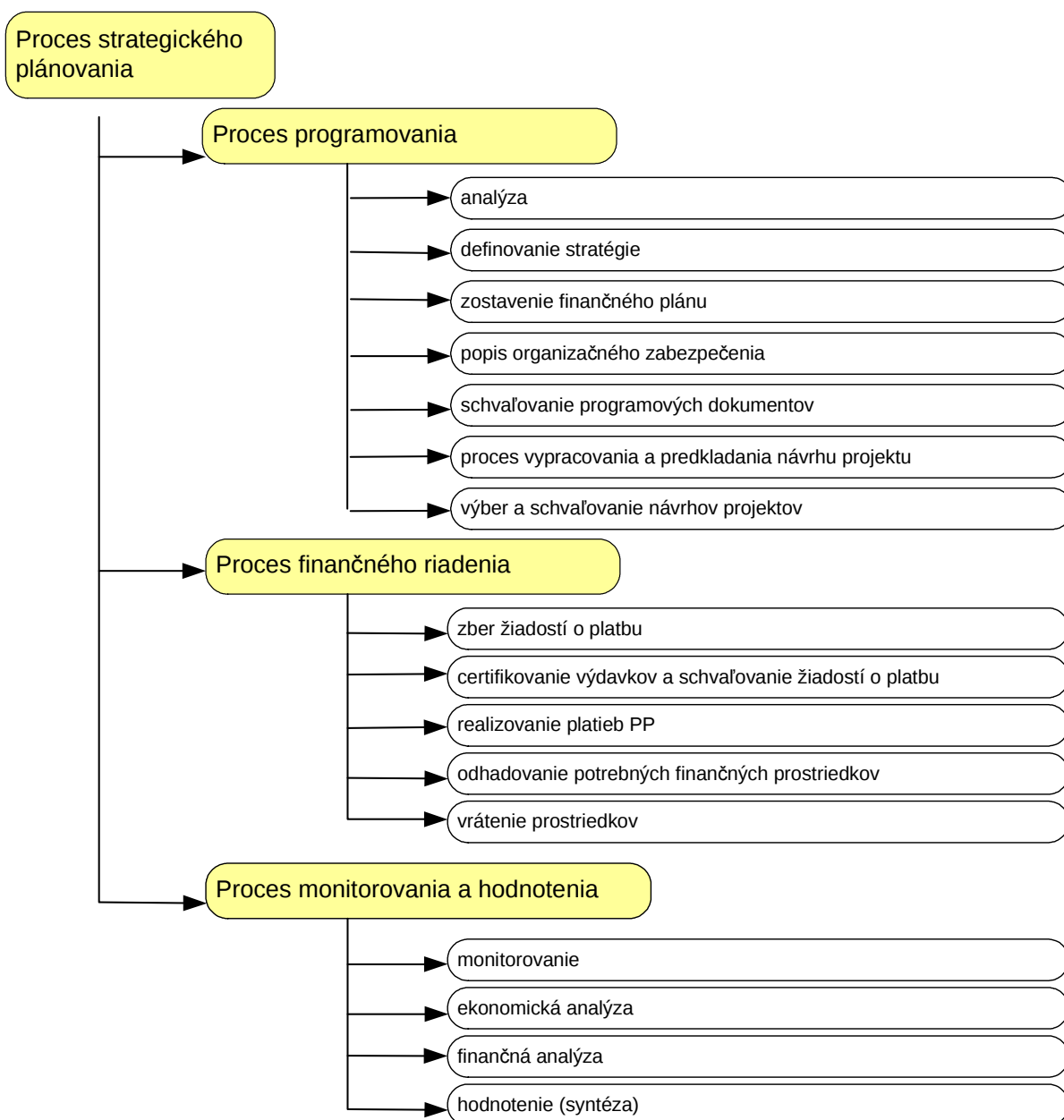
Jednotlivé činnosti v rámci uvedených procesov prebiehajú koordinovane a v uzavretých časových cykloch. Uzavretý časový cyklus znamená, že sa postupne realizujú všetky procesy: programovanie, finančné riadenie, monitorovanie a hodnotenie. Po ich ukončení pokračuje nový cyklus, ktorý vychádza z poznatkov získaných v hodnotení predchádzajúceho cyklu. Jedno programovacie obdobie predstavuje jeden uzavretý cyklus strategického plánovania.

Každý z procesov strategického plánovania pozostáva z podprocesov, ktoré tvoria ich ďalšiu – detailnejšiu úroveň.

1. úroveň

2. úroveň

3. úroveň

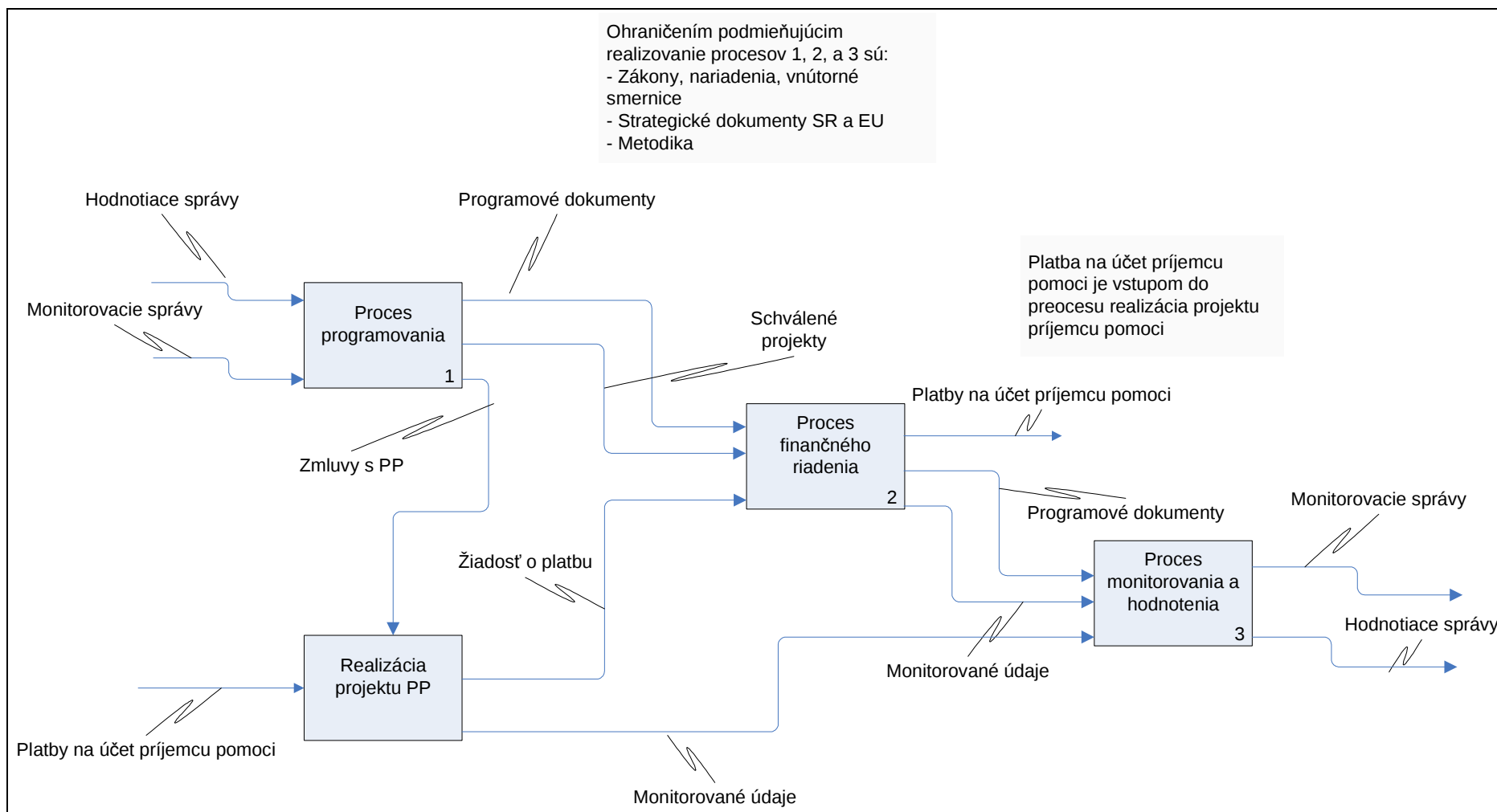

Štruktúra a názvy procesov strategického plánovania

Za realizáciu PHSR obce Kotešová zodpovedajú predovšetkým orgány verejnej správy a územnej samosprávy. V rámci programovania analyzujú východiskovú situáciu, definujú strednodobé ciele, určujú primeranú stratégiu a vyberajú vhodné aktivity na jej realizáciu. Prostredníctvom finančného riadenia zabezpečujú finančnú podporu na realizáciu podporených aktivít, pričom monitorovaním a hodnotením zabezpečujú konzistentné informácie o očakávaných a reálnych efektoch spôsobených realizáciou týchto aktivít.

Procesný diagram modelu strategického plánovania podpory regionálneho rozvoja

Zjednodušene možno povedať, že v procese programovania sa vytvárajú programové dokumenty a vyberajú projekty, v procese finančného riadenia sa realizuje financovanie projektu a v monitorovaní a hodnotení sa zisťuje, ako prispeli projekty k rozvoju regiónu a čo z toho vyplýva pre nasledujúce programovacie obdobie. Za každú oblasť činností, ktoré vedú k zabezpečeniu efektívneho riadenia podpory regionálneho rozvoja, nesie zodpovednosť konkrétna organizácia, útvar, odbor, oddelenie, zamestnanec.

Predpokladom zavedenia fungujúceho systému riadenia podpory je, aby každý subjekt poznal svoje postavenie a úlohy a aby vedel, ako nadväzujú na prácu iného subjektu. Z hľadiska organizačných jednotiek sú tak na centrálnej, ako aj na regionálnej úrovni definované:

- príjemca pomoci, ktorý realizuje podporovaný projekt,
- orgány, ktoré sú zodpovedné za to, aby sa podpora príjemcom pomoci poskytovala efektívne a účinne,
- pracovné pozície (manažéri), ktoré zodpovedajú za vykonanie konkrétnych činností a riadenie zamestnancov príslušného orgánu.

Proces programovania pozostáva zo siedmich základných podprocesov. Týmito podprocesmi sú:

- analýza,
- definovanie stratégie,
- zostavenie finančného plánu,
- model organizačného zabezpečenia,
- schvaľovanie a akceptovanie programových dokumentov,
- vypracovanie a predkladanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku,
- výber a schvaľovanie projektov.

3. Zásady tvorby programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je strednodobým programovým dokumentom nadväzujúcim na Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 – 2013.

PHSR je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v UPN obce. Je strednodobým programovým dokumentom, ktorý obsahuje najmä:

- a) analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja a stanovenie cieľov a prvoradých potrieb,
- b) úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach podpory regionálneho rozvoja,
- c) návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

V súvislosti s celou škálou jednotlivých programových dokumentov tvoria dokumenty Národný strategický referenčný rámec a Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, jednu uzavretú a hierarchicky štruktúrovanú sústavu dokumentov na podporu regionálneho

rozvoja. Nakoľko podpora regionálneho rozvoja sa realizuje prostredníctvom ŠF, programami štátnej pomoci a individuálnej štátnej pomoci, podmienkou je vzájomné prepojenie týchto dokumentov. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby bola metodika spracovania programových dokumentov od národohospodárskej úrovne až po úroveň obce konzistentná, čo je aj predmetom spracovania tohto dokumentu .

Štruktúra programového dokumentu na podporu rozvoja obce Kotešová sa bude členiť na nasledovné základné kapitoly:

- I. Ekonomické a sociálne východiská
- II. Rozvojová stratégia
- III. Finančný plán
- IV. Zabezpečenie realizácie

Základnou podmienkou ohraničujúcou proces analýzy sú strategické dokumenty SR a EÚ. Strategické dokumenty SR a EÚ ohraničujú zameranie analýzy a tvoria východisko pri definovaní stratégie obce Kotešová. Pri procese analýzy možno použiť analytické výstupy týchto strategických dokumentov, a to predovšetkým v prípade, ak sa v nich nachádzajú konzistentné časové rady špecifických, problémovo orientovaných merateľných ukazovateľov.

Cieľom analýzy je spoľahlivá a kvantifikovaná identifikácia základných disparít vyváženého socio-ekonomického vývoja na úrovni národného hospodárstva, sektorov a regiónov. Analýza sa zameriava na identifikáciu kľúčových problémov, ktoré možno realizovať v rámci jedného programovacieho obdobia prostredníctvom alokovaných finančných zdrojov. Analýza pozostáva z 5 základných častí:

- *Makroekonomická analýza* sa zameriava na identifikáciu hlavných disparít a rastového potenciálu, ktorý ovplyvňuje formovanie ekonomického potenciálu, výkonnosti, trhu práce, životnej úrovne v regióne. NRSR, NRP, operačné programy, PRSK a PHSR musia tvoriť vzájomne prepojené časti, ktoré tvoria jeden analytický celok. V rámci obce Kotešová táto analýza vychádza zo schváleného rozpočtu obce.
- *Sociálno-ekonomická analýza* sa zameriava na identifikáciu hlavných disparít a rastového potenciálu na úrovni sektorov a regiónov v oblasti ekonomického rozvoja, ľudských zdrojov, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka a základnej infraštruktúry. Pre hierarchicky usporiadané programové dokumenty na národnej (NRSR, NRP, operačné programy) alebo regionálnej a miestnej úrovni (PRSK a PHSR) platí, že aj výsledky sociálno-ekonomickej analýzy musia tvoriť ucelenú hierarchicky usporiadanú analýzu.
- *Analýza realizovaných opatrení* sa zameriava na kvantifikáciu a hodnotenie dopadov realizovaných opatrení financovaných z verejných zdrojov alokovaných na ostatné podporné politiky v oblasti globálnych cieľov, cieľov ekonomickej a sociálnej kohézie a hlavných cieľov politík EÚ.
- *SWOT analýza* sa zameriava na prezentáciu poznatkov získaných v prechádzajúcich analytických postupoch vo forme silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Realizuje sa na úrovni národného hospodárstva, jednotlivých sektorov a regiónov.
- *Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja* sa zameriava na zatriedenie poznatkov získaných zo SWOT analýzy, ako aj ostatných analýz do malého počtu podľa závažnosti usporiadaných disparít vyváženého rozvoja a hlavných faktorov, prostredníctvom ktorých sa majú riešiť.

Z pohľadu problematiky strategického plánovania v etape programovania sú podstatným výstupom procesu analýzy:

- SWOT analýza,
- kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja,
- merateľné ukazovatele.

SWOT analýza slúži na prezentáciu výsledkov makroekonomickej analýzy a socio-ekonomickej analýzy na úrovni sektorov a regiónov. Pozostáva z prezentácie silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození a snaží sa zlúčiť výsledky analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia cieľovej oblasti, ktorou môže byť konkrétny región alebo sektor. SWOT analýza je určená pre definovanie stratégie a slúži ako základný model pre budúce riadenie podpory. SWOT analýzy jednotlivých programových dokumentov musia na seba nadväzovať a tvoriť jeden celok.

Ďalším výstupom analýzy sú koherentne usporiadané disparity a identifikované faktory rozvoja na ich riešenie, ktoré vychádzajú zo SWOT analýzy. Disparity a faktory rozvoja sú koherentne usporiadané podľa závažnosti identifikovaných ohrození a slabých stránok. Rovnako ako pri SWOT analýze platí, že disparity a faktory rozvoja musia medzi jednotlivými programovými dokumentmi tvoriť hierarchicky usporiadaný celok.

Jedným z krokov realizovaných v procese analýzy je aj identifikácia sústavy merateľných ukazovateľov, ktoré sa budú v budúcnosti pravidelne a konzistentne sledovať. Merateľné ukazovatele predstavujú sústavu indikátorov, na ktorých sa realizovala analýza a prostredníctvom ktorých sa rovnako kvantifikujú aj jednotlivé disparity

3.1 Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu podpory regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie stratégie smerovania podpory regionálneho rozvoja.

Pri analýze ekonomických a sociálnych východísk platí pre všetky typy programových dokumentov podpory regionálneho rozvoja vo všeobecnosti nasledujúca postupnosť krokov: makroekonomická analýza, socio-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, SWOT analýza, určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja. Na úrovni obce Kotešová sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: socio-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, SWOT analýza a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

Jednotlivé kroky analýzy na seba postupne nadväzujú, aby spoločne tvorili jednoliaty vertikálne aj horizontálne prepojený celok.

3.1.1. Sociálno-ekonomická analýza

Pred samotnou realizáciou socio-ekonomickej analýzy obce Kotešová je nevyhnutné zmapovať tie základné súvislosti na úrovni príslušného samosprávneho kraja, ktoré majú rozhodujúci vplyv na ekonomický a sociálny vývoj obce. Samotná analýza **hlavných socio-ekonomických súvislostí vývoja na úrovni obce Kotešová** sa predovšetkým zameriava na tieto oblasti :

- a) geografická charakteristika
- b) ľudské zdroje,
- c) ekonomiku,

- d) občiansku vybavenosť,
- e) vzdelávanie a kultúru,
- f) životné prostredie

V oblasti geografickej charakteristiky ide o analýzu

- prírodných daností a rozvojového potenciálu krajiny,

V oblasti ľudských zdrojov ide predovšetkým o analýzu:

- obyvateľstva a jeho štruktúry (podľa veku, pohlavia a vzdelania).

V oblasti ekonomiky ide predovšetkým o analýzu vývoja:

- zamestnanosti a nezamestnanosti,
- podnikateľských subjektov a ich štruktúry (podľa právnej formy, veľkosti a ekonomických činností)
- potenciálu obce v oblasti odvetví výroby a služieb,

V prípade občianskej vybavenosti ide predovšetkým o analýzu vývoja v oblasti:

- bývania.
- sociálnej infraštruktúry,
- zdravotnej infraštruktúry,
- dopravnej infraštruktúry,
- technickej infraštruktúry,

V prípade vzdelávania a kultúry ide predovšetkým o analýzu vývoja v oblasti:

- školstva,
- mimoškolských zariadení,
- kultúrnych zariadení.

V prípade životného prostredia ide predovšetkým o analýzu vývoja v oblasti stavu a ochrany životného prostredia.

3.1.1.1. Geografická charakteristika

Územie obce Kotešová sa rozprestiera v severovýchodnej časti bytčianskej kotliny na jej styku s Nízkymi Javorníkmi a je vzdialené 4 km na severovýchod od Bytče a 15 km na západ od Žiliny. Severnú vrchovinovú časť chotára vyplňajú treťohorné horniny, južnú kotlinovú časť náplavy Váhu. Priemerná sklonovitosť územia predstavuje 0 až 6 stupňov. Nadmorská výška územia je 320 m. n. m. v strede obce, 305 až 700 m.n.m. v chotári. Blízkosť vodných tokov (Váh, derivačný kanál Váhu, Rovnianka) ovplyvňuje mikroklimu a oblačnosť územia. Z hľadiska klimatického je územie obce teplé, mierne suché. Na území obce prevládajú hnedé lesné a nivné pôdy.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z r. 1243. Malá Kotešová ako miestna časť sa spomína v r.1598, Oblazov je historicky doložený z r.1476. Jednotlivé miestne časti sa postupne zlučovali do väčších celkov. V r. 1892 sa včlenila Malá Kotešová do Zemianskej Kotešovej a v r.1943 sa zlúčili Zemianska a Veľká Kotešová do jednej obce Kotešová. Súčasťou obce je tiež časť Buková.

Najstaršie osídlenie v chotári Kotešovej začína už v mladom paleolite (asi 20 tis rokov p.n.l) a je doložené nálezmi kamenných nástrojov a jadier. Najintenzívnejšie osídlenie patrí do mladšej doby bronzovej. Ľud lužickej kultúry tu zanechal nielen sídlisko, ale aj rozsiahle popolnicové pohrebisko.

Územie obce Kotešová bolo v minulosti strediskové sídlo miestneho významu. V súčasnosti ho tvoria tri miestne časti a to: Oblazov, Kotešová a Buková. Celková rozloha obce je 20 332 873 m².

3.1.1.2. Ľudské zdroje a demografický vývoj

Vývoj počtu obyvateľstva obce Kotešová za posledných 10 rokov vrátane štruktúry vývoja je prehľadne zobrazený v nasledovných tabuľkách.

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006*
Počet obyvateľov	1780	1785	1774	1783	1857	1879	1892	1895	1904	1916

Zdroj: Štatistický úrad SR

Rok	Narodení	Zomretí	Prírastok/úbytok	Prisťahovaní	Vystaňovaní	Prírastok/úbytok	Prírastok celkom
1997	19	19	0	38	12	26	26
1998	22	25	-3	35	27	8	5
1999	17	21	-4	19	26	-7	-11
2000	23	19	4	34	29	5	9
2001	15	20	-5	57	28	29	24
2002	22	21	1	39	18	21	22
2003	23	28	-5	34	16	18	13
2004	21	26	-5	38	30	8	3
2005	20	23	-3	24	12	12	9
2006*	23	28	-5	34	16	18	13

* k 31.8.2006

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z uvedených údajov je zrejmé, že počet obyvateľov obce sa počas posledných desiatich rokov trvale zvyšoval predovšetkým migráciou - prisťahovaním obyvateľstva. Z hľadiska prirodzenej pôrodnosti a úmrtnosti je sklon k miernemu poklesu obyvateľov.

Priemerná hustota osídlenia k 31.8. 2006 je 94,2 obyvateľov na km².

Veková štruktúra obyvateľstva obce je pomerne vyvážená. Celkový prehľad vekovej štruktúry obyvateľstva uvádzajú nasledovné tabuľky:

Vek	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
0-9	121	105	226
10-19	148	119	267
20-39	301	308	609
40-59	240	229	469
nad 60	134	199	333
Spolu	944	960	1 904

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vek	V osobách			V %		
	muži	ženy	Spolu	muži	ženy	spolu
0 - 14	198	166	364	20,97	17,29	19,12
15 - 59M/54Ž	612	536	1 148	64,83	55,83	60,29
60+ M/55+ Ž	134	258	392	14,19	26,88	20,59

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vek	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
0 - 17	239	200	439
18+	705	760	1 465

Zdroj: Štatistický úrad SR

Celkový index starnutia populácie je 107,69, priemerný vek obyvateľstva obce je 37,11 roku. Z hľadiska vývoja obyvateľstva v r. 2007 až 2013 je bez zohľadnenia prírastkov obyvateľstva prisťahovaním možné predpokladať mierny pokles žiakov základnej školskej dochádzky (cca – 14 žiakov). Počet obyvateľov v dôchodkovom veku by počas rokov r. 2007-2013 mal zostať približne na súčasnej úrovni, veľmi mierne by mal narásť podiel obyvateľstva v produktívnom veku (cca 30-50 občanov) predovšetkým zaradením súčasných študentov do produktívneho veku a prisťahovaním obyvateľov v produktívnom veku. Najväčší podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku z hľadiska miestnych častí je v časti Kotešová. Počet obyvateľstva v poproduktívnom veku a predproduktívnom veku je približne rovnaký. Najsilnejšiu populačnú skupinu obyvateľstva tvoria občania vo veku od 29 do 34 rokov.

Do r. 2013 odíde do dôchodku cca 100 občanov obce. Prírastok obyvateľstva v produktívnom veku však bude výrazne vyšší, nakoľko sa do produktívneho veku dostanú skupiny mládeže, ktoré sú početne silnejšie než skupina budúcich dôchodcov (cca 40 obyvateľov). Z hľadiska podielu obyvateľstva v produktívnom a poproduktívnom veku by mala situácia zostať stabilizovaná minimálne najbližších cca 15 rokov, potom sa môžu začať prejavovať dôsledky zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku v dôsledku slabšej populačnej skupiny, ktorá bude vstupovať do produktívneho veku.

Celoslovenský trend vývoja populácie je zachovaný aj v obci Kotešová. To znamená, že z hľadiska veku sa očakáva, že obyvateľstvo obce bude postupne starnúť avšak vo výhľade do r. 2013 nedôjde k výrazným zmenám vo vekovej štruktúre obyvateľstva, mladšie ročníky budú posilnené aj v rámci migrácie obyvateľstva (momentálne je v obci rozostavaných 15 rodinných domov).

V obci Kotešová bolo k 31.12.2005 celkom 572 spoločne hospodáriacich domácností v 506 domoch a 18 bytoch. V obci nie sú evidované žiadne národnostné menšiny, nežije tu ani žiadna rómska komunita.

Odporúčania vyplývajúce z demografických trendov

Odporúčania vyplývajúce z vekovej štruktúry

1. Z hľadiska socio-ekonomických súvislostí je žiaduce znížiť vekovú štruktúru v prospech mladších vekových skupín obyvateľstva. Zníženie vekovej štruktúry je reálne možné zabezpečiť propopulačnými opatreniami, vzhľadom na podmienky obce predovšetkým zabezpečením pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu pre mladú generáciu a vytváranie pracovných príležitostí.
2. Z hľadiska zabezpečenia potrieb školských zariadení je súčasná kapacita základnej školy v obci postačujúca a v horizonte do r. 2013 by nemalo dôjsť k masívnemu úbytku ani prírastku žiakov., ktorý by mal zostať na úrovni roku 2006 (s prípadným úbytkom do 10 žiakov). Rovnako kapacitne postačuje aj súčasná MŠ.

Rozvojové predpoklady

Vývoj obyvateľstva závisí od viacerých faktorov rozhodujúcich v demokratizačnom procese, a to ako od sociálnej a hospodárskej politiky štátu, obce, tak i od vnútorných a vonkajších faktorov celého regiónu. Z hľadiska optimálneho demografického procesu je potrebné v rámci podmienok a možností miestneho úradu podporovať a usmerňovať základné strategické smery podľa týchto základných okruhov:

- a. Prognostický výhľadový počet obyvateľov predpokladá usmerňovať migráciou reguláciou tak, aby sa zvýšil podiel hlavne vo vysoko produkčných vekových skupinách 20 - 45 rokov a vekovej skupiny 0 -14 aby sa zabezpečila potenciálna reprodukčná hodnota vlastného obyvateľstva.
- b. Predpokladaný demografický vývoj obce vyvolá dopad na sociálno-ekonomický rozvoj a zvýšenie migrácie, s tým že vyšší podiel rodín s deťmi ovplyvní reprodukciu vlastného i prisťahovaného obyvateľstva. Tento proces vyvolá tlak na zabezpečenie bytov a pozemkov v rámci IBV i tlak na poskytovanie rôznych druhov služieb a zariadení občianskej vybavenosti.
- c. Z demografickej prognózy vyplýva požiadavka na pracovné miesta pre mládež z obce vstupujúcu do produktívneho veku v rozsahu 130 pracovných miest k návrhovému obdobiu v roku 2013. Tento proces si vyžiada zabezpečiť podmienky pre rozvoj súkromného podnikania vo forme priestorových, daňových, sociálnych a finančných podmienok.
- d. Predpokladaný vývoj obyvateľstva si vyžiada tiež umožniť tvorbu pracovných príležitostí pre vlastné obyvateľstvo vytváraním priestorových podmienok pre podnikateľské aktivity tak obmedzovať migráciu do silnejších centier v regióne.
- e. Potrebu nových bytov vyvoláva i vstup silnejších ročníkov mladého obyvateľstva do produktívneho veku, ktorých počet bude v priebehu obdobia do r. 2013 narastať.
- f. Z hľadiska ekonomického rozvoja obce sa odporúča ekonomické nástroje obecnej politiky viazať v rámci daňovej, úverovej a subvenčnej politiky v prospech vlastného obyvateľstva, pričom vypracovať také podmienky, ktoré umožnia vstup domáceho i zahraničného kapitálu za výhodných ekonomických podmienok v navrhovaných lokalitách.

3.1.1.3. Ekonomika obce

3.1.1.3.1. Trh práce a ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvateľstva

V obci Kotešová bolo k 31.12.2005 1126 obyvateľov v produktívnom veku. Z celkového počtu obyvateľov obce je cca 48% obyvateľov ekonomicky aktívnych (v r. 2001 to bolo 881 osôb).

Počet nezamestnaných a miera nezamestnanosti – v okrese Bytča je celková miera evidovanej nezamestnanosti 9,46% (k 31.7.2006), čo predstavuje celkovo 1365 evidovaných nezamestnaných. V obci Kotešová je evidovaných celkovo 80 nezamestnaných, z čoho je 47 žien. Celková evidovaná miera nezamestnanosti v okrese Bytča je nad úrovňou priemernej nezamestnanosti v Žilinskom kraji, ktorá predstavuje 7,77%. (okres Bytča má piatu najvyššiu nezamestnanosť z 11 okresov Žilinského samosprávneho kraja)

V obci Kotešová je podľa veku najviac nezamestnaných vo veku od 40 do 60 rokov (66%), najmenej nezamestnaných je vo veku od 30-39 rokov. Nezamestnaní vo veku nad 40 rokov si prácu hľadajú ťažšie, občania nad 50 rokov už patria k marginalizovaným skupinám – u týchto nezamestnaných je veľká pravdepodobnosť dlhodobej nezamestnanosti a sociálnej odkázanosti.

Podľa vzdelania je najviac nezamestnaných s učňovským vzdelaním (56%) a základným vzdelaním (21%). Najmenšiu skupinu nezamestnaných tvoria obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním (4%).

Z hľadiska odvetvového a kvalifikačného najväčšie skupiny nezamestnaných pochádzajú zo sektorov :

- spracovateľského priemyslu, hlavne textilného, kožiarskeho a nábytkárskeho priemyslu, strojárstva (28 nezamestnaných),
- obchodu a dopravy – 21 nezamestnaných
- verejnej správy- 11 nezamestnaných
- školstvo, zdravotníctvo a sociálne služby – 6 nezamestnaných

Štruktúra nezamestnaných v obci Kotešová približne zodpovedá celkovej štruktúre nezamestnanosti v okrese Bytča. Z hľadiska štruktúry nezamestnaných v porovnaní s priemerným stavom v okrese Bytča má obec Kotešová mierne vyšší počet nezamestnaných s učňovským vzdelaním (53% oproti 43% v okrese) a percentuálne výrazne vyšší počet nezamestnaných zo sektoru obchodu a služieb oproti priemeru okresu Bytča (26% oproti 10,5% v okrese).

Priemerná mzda v okrese Bytča dosiahla v I.Q r. 2006 hodnotu 14 995 Sk, čo predstavuje nárast oproti rovnakému obdobiu r. 2005 o 18%.

Nerovnováha na trhu práce je ovplyvnená predovšetkým štrukturálnymi zmenami, ktoré sa prejavovali predovšetkým redukciami nezamestnanosti v priemysle a doposiaľ sa prejavujú nedostatočnou schopnosťou ekonomiky vytvárať nové pracovné miesta, ktoré by dostatočne nahradili zaniknuté pracovné miesta.

Najohrozenejšími skupinami na trhu práce z pohľadu zamestnanosti sú mladí ľudia, občania so zdravotným postihnutím, osoby s nízkou kvalifikáciou, starší pracovníci (najmä ženy).

Vzhľadom na počet nezamestnaných osôb a zároveň mieru ekonomickej aktivity v obci Kotešová bude potrebné modernizovať aktívne opatrenia na trhu práce a prispôbovať ich existujúcim potrebám trhu práce prostredníctvom ponuky pozemkov pre investorov a efektívneho a účinného využívania prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu. Do programov by malo byť zapojených čo najviac nezamestnaných osôb. Špeciálnu

pozornosť si budú vyžadovať rizikové skupiny. Aktívne opatrenia na trhu práce by mali byť zároveň dostatočne flexibilné, aby zohľadňovali a reagovali na lokálne potreby.

Odporúčania vyplývajúce z ekonomickej aktivity a trhu práce

1. Dôležitou súčasťou je podpora tvorby nových pracovných príležitostí. V tejto súvislosti je potrebné zamerať sa hlavne na pripravované vybudovanie plánovaného priemyselného parku v katastri obce, ktorý by mal poskytnúť dostatočné príležitosti na zamestnanie pre všetky vekové skupiny nezamestnaných. Pri príprave parku a rokovaniach s investormi sa zamerať predovšetkým na zabezpečenie špecifických pracovných príležitostí pre vlastných nezamestnaných z obce a v spolupráci s UPSVAR Bytča zabezpečiť prípadné potrebné rekvalifikácie pre nezamestnaných obyvateľov obce.

3.1.1.3.2. Hospodársky potenciál

V r. 2003 bolo v obci evidovaných spolu 20 právnických osôb podnikateľov a 96 fyzických osôb podnikateľov.

Najväčšími podnikmi v obci sú:

- RD Kotešová
- Omega Servis Slovakia, a.s. - nákladná autodoprava
- Redosta, s.r.o. – reklamná agentúra
- GMM – drevovýroba, čalúnnictvo, krajčírstvo
- A-Holz, s. r.o.- výroba Euroookien
- Pekáreň Kroasan, s.r.o - pekárska výroba, maloobchod
- Urbársky spolok Veľká Kotešová
- Urbársky spolok Zemanská Kotešová
- Urbársky spolok Oblazov

Z pohľadu odvetvovej štruktúry je v obci Kotešová zastúpená predovšetkým poľnohospodárska výroba prevažne živočíšna - chov hovädzieho dobytku, výroba mlieka), remeselníctvo - spracovanie dreva, výroba okien, ďalej ťažba dreva, autodoprava, pekárská výroba a maloobchod. V okrese Bytča je zastúpený predovšetkým strojársky priemysel, výroba obuvi, výroba piva a spracovanie dreva. Obec Kotešová sa nachádza tiež blízko krajského mesta Žilina, kde má silné zastúpenie predovšetkým automobilový priemysel, výroba papiera, stavebníctvo, elektrotechnický priemysel a obchod.

Poľnohospodárska výroba v obci je zastúpená predovšetkým RD Kotešová, ktoré sa zameriava na živočíšnu výrobu a produkciu mlieka. Temer každý dom v obci má vlastnú záhradu, kde si obyvatelia svojpomocne pestujú zeleninu a ovocie.

V obci bola v r. 1982 zriadená záhradkárska osada Oblazov na ploche 5,1ha.

Výmer poľnohospodárskej pôdy v obci je 602,96 ha, z toho orná pôda predstavuje 313,547 ha. Záhrady predstavujú celkovú výmeru 66,68 ha a ovocné sady 3,34 ha. Vodné plochy v katastri obce zaberajú plochu 102,77 ha. Závlahy v obci nie sú vybudované, odvodnenia sa nachádzajú na cca 70 ha ornej pôdy v katastrálnom území obce.

Lesné porasty sú tvorené predovšetkým ihličnatými, jaseňovými, hrabovými a bukovými lesmi vekovo od 0 do 100 rokov životnosti, krajina je so stredným zastúpením lesov a riedkym zastúpením krov. Hlavná lesná drevina je borovica lesná. V lesoch sa vyskytuje srnčia a diviacia zver

Celkový výmer lesov v katastri obce je 1180,84 ha. Zdravotný stav lesov je dobrý. Z hľadiska vlastníckej štruktúry patrí približne polovica lesov trom urbárskym spolkom- Veľká Kotešová, Zemianska Kotešová a Oblazov, ostatné lesy sú v rukách súkromných vlastníkov.

V obci sa nachádza celkom 5 obchodov s potravinami a zmiešaným tovarom, 4 pohostinstvá a 2 reštauračné zariadenia, z toho jedno s ubytovaním. Z ostatných služieb je v obci zastúpené len kaderníctvo v kultúrnom dome, pošta s expozitúrou Poštovej banky, knižnica. Zdravotné služby sú zabezpečené pre dospelých len 2x v týždni a pre deti len 1x v týždni v technicky nevyhovujúcej budove zdravotného strediska. Sociálne služby – obec nemá vlastné zariadenia, opatrovateľská služba sa vykonáva vlastnými príbuznými občanov, absentuje zariadenie starostlivosti o osamelých, chorých a bezvládných občanov a zariadenie na dočasné umiestnenie občanov v prípade výpadku opatrovateľskej služby.

Z hľadiska rozvoja služieb by obec potrebovala zabezpečiť do budúcnosti nasledovné typy služieb:

- predaj domácich potrieb, železiarskeho tovaru a farieb -lakov
- vybudovať zariadenie opatrovateľskej služby pre prestárlych a osamelých občanov
- rozšíriť poskytovanie zdravotných služieb v obci spolu s rekonštrukciou nevyhovujúceho zdravotného strediska
- zabezpečiť pre občanov požičovňu drobnej stavebnej techniky

Obec Kotešová pripravuje výstavbu priemyselného parku v spolupráci so susednými obcami na celkovej ploche cca 50 ha. V súčasnosti je investícia v štádiu schvaľovania UPN, v prípade schválenia by malo dôjsť k výkupu pozemkov a začiatku výstavby v r. 2007. Predpokladané zahájenie výroby je v r. 2008.

3.1.1.4. Občianska vybavenosť

Bývanie

Celkový počet domov v obci je 620, z čoho trvale obývaných je 506. Okrem rodinných domov sa v obci nachádza ešte 18 bytov umiestnených v troch bytových domoch. Priemerný vek rodinných domov je cca 40 rokov, priemerný vek bytových domov je 38 rokov. K 31.8.2006 je v obci rozostavaných ďalších 15 rodinných domov.

Školstvo

V obci sa nachádza Základná škola, ktorú navštevuje 206 žiakov, ktorej zriaďovateľom je obec. Súčasťou ZŠ je aj materská škola, ktorú navštevuje 56 detí. Okrem toho sú v obci vybudované dve mimoškolské zariadenia pre trávenie času detí mimo vyučovania- družina a školský klub.

Zriaďovateľom a vlastníkom školy je obec. Samotná budova Základnej školy s materskou školou sa nachádza v štyroch starších budovách, ktoré vzhľadom na svoj vek sú v technicky zlom stave a potrebujú rekonštrukciu. Z hľadiska stavebných úprav je potrebná predovšetkým rekonštrukcia striech spojená s prípadným vybudovaním podkrovných priestorov, využiteľných pre záujmovú činnosť žiakov. Okrem toho je nutná tiež rekonštrukcia všetkých sietí v škole, výmena okien a kúrenia a zateplenie budov. Škola má k dispozícii vlastné ihrisko.

Pre ďalší rozvoj a zabezpečenie kvalitných podmienok pre vyučovanie žiakov je potrebné vybudovať chýbajúcu telocvičňu, zrekonštruovať priestory školského klubu a v rámci opravy

strechy vybudovať podkrovné priestory pre realizáciu mimoškolskej činnosti a vybaviť ich potrebným nábytkom.

Kultúra

V obci je vybudovaný Dom kultúry, ktorý však je využívaný len sporadicky z dôvodov zastaralého vybavenia, zastaralej javiskovej techniky, nevyriešeného vykurovania a celkovo nutnej rekonštrukcie. Knižnica sa nachádza v budove gotickej kúrie a je prístupná čitateľom v pracovných dňoch.

Zo stavebných pamiatok v obci je najvýznamnejšia Gotická kúria z konca 15. storočia prestavaná koncom 16. storočia. Kúria je evidovaná v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok ako nehnuteľná pamiatka pod číslom 1349.

Budova rímskokatolíckeho kostola pochádza zo začiatku 17. storočia a staviteľom bol Juraj Nikolíni. Kostol je zasvätený panne Márii a bol postavený na starších základoch. Kostol je situovaný na návrší nad dedinou v strede cintorína. Je postavený v klasicistickom slohu a je evidovaný v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok ako nehnuteľná pamiatka pod číslom 1347. Budova fary bola postavená v 19. storočí v barokovom štýle ako prízemná budova obdĺžnikovitého pôdorysu, rozšírená v r. 1874. nedávno bola zmodernizovaná a pristavaný bol klub, kde je k dispozícii aj ubytovanie a stravovanie a je využívaný na stretnutia predovšetkým katolíckej mládeže a tiež na letné tábory detí.

V r. 1988 bol podľa pôvodných fotografií zrekonštruovaný Pamätník porážky maďarského vojska v katastri obce. Pamätník bol pri budovaní vodného diela odstránený, teraz je osadený na pôvodnom základe na rázcestí ciest Bytča - Žilina - Veľké Rovné.

Šport a telovýchova

V obci funguje Obecný futbalový klub, kde pôsobia oddiely žiakov, dorastu a mužstvo dospelých. Obec má k dispozícii vlastný futbalový štadión s budovou, v ktorej sú umiestnené šatne a sociálne zariadenia pre hráčov a rozhodcov. Samotná budova si tiež vyžaduje rekonštrukciu.

Zdravotníctvo

V obci funguje ambulancia všeobecného lekára pre dospelých – 2x v týždni a detská ambulancia - 1 x týždenne. Najbližšia lekáreň sa nachádza v meste Bytča, najbližšia nemocnica poskytujúca služby občanom obce je v Žiline. Úroveň poskytovaných zdravotných služieb je z hľadiska potrieb občanov nedostatočná, preto by bolo vhodné zabezpečiť rozšírenie počtu ordinačných dní ako všeobecného, tak aj detského lekára. To by si však vyžadovalo uskutočniť tiež rozsiahlu komplexnú rekonštrukciu zdravotného strediska, ktoré je technicky v zlom stave (odvlhčenie múrov, výmena krovu a strechy, okien a dverí, podlahy, inštalácie a sanita). V prípade rozšírenie ordinačných hodín by tiež bolo potrebné zvážiť prípadnú prístavbu a rozšírenie strediska podľa potrieb poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zariadenie poskytujúce sociálne služby. Pre obyvateľov odkázaných na ústavnú starostlivosť sa využívajú zariadenia v Žiline a ďalších mestách a obciach. V súčasnosti je na sociálnu starostlivosť v obci odkázaných 11 občanov. Táto starostlivosť je poskytovaná vo forme opatrovateľskej služby predovšetkým rodinnými príslušníkmi a príbuznými týchto občanov.

Verejná správa a administratíva

V obci sa nachádza len Obecný úrad, pri ktorom pôsobia ako zložky Obecný hasičský zbor, Obecný futbalový klub, Združenie slovenského zväzu záhradkárov a Horolezecký klub. Ostatné zariadenia všeobecnej a špecializovanej štátnej správy (obvodné úrady, daňový úrad, polícia, okresný súd, okresná prokuratúra, integrovaný záchranný systém) pre občanov obce sú lokalizované buď v okresnom meste Bytča alebo v blízkom krajskom meste Žilina.

Komerčná vybavenosť

Služby v obci sú slabo zastúpené. Stravovacie služby zabezpečuje prevádzka Salaš vedľa štátnej cesty č. II/507(kapacita 30 miest) a prevádzka reštaurácie a penziónu pri firme Redosta v miestnej časti Oblazov (kapacita 40 miest). V obci sú 4 pohostinstvá a 5 predajní potravín spolu so zmiešaným tovarom. Z prevádzky služieb je zastúpené len kaderníctvo v Dome kultúry a prevádzka pošty.

Cestovný ruch a rekreácia

Obec Kotešová leží na styku Bytčianskej kotliny a Pohoria Javorníky v doline potoka Rovnianka, ktorá tvorí najkratší prístup na hrebeň Javorníkov – do sedla Semeteš a príľahlých hrebeňových partií pohoria, čo určuje hlavné využitie obce ako jedného z východísk do Javorníkov aj Strážovských vrchov. Podľa rajonizácie CR patrí oblasť Kotešová do oblasti CR č.5- Žilinská, podoblasť CR č.5b – Javornícka. Javornícka podoblasť je podľa dlhodobého rozvoja určená na dlhodobý cestovný ruch s celoročným využitím a s hlavnými druhmi činností - turistika, zimné športy, poznávanie pamiatok, vodné športy. Obec Kotešová však nie je medzi odporúčanými obcami s prevažne rekreačnou funkciou, rekreačná funkcia obce môže byť iba doplnková.

Chalupárstvo v obci vzniká na základe spontánneho využívania bývalých obytných domov ich obyvateľmi na rekreáciu po odsťahovaní sa do mesta. Je tiež záujem o kúpu neobývaných domov, ktoré majitelia rekonštruujú na rekreačné účely. V súčasnosti sa na rekreačné účely využíva cca 46 domov, v obci sa nachádza cca 10 individuálnych chat, najmä v časti Buková. Jediné ubytovacie kapacity v obci sú k dispozícii v penzióne fy Redosta v miestnej časti Oblazov (20 lôžok), stravovacie kapacity sú obmedzené na miestne pohostinstvá, salaš a reštauráciu pri penzióne fy Redosta.

V obci sa nachádza významná cykloturistická trasa „ Kysucká cyklomagistrála 1. časť“, ktorá ide od Bytče po štátnej ceste II. Triedy II/541 smerom na Veľké rovné.

Tok rieky Váh a príľahlé jazierka ponúkajú možnosti pre športové rybárstvo, v lesoch je možnosť poľovania hlavne na srnčiu a diviačiu zver. Príľahlé letisko v Dolnom Hričove ponúka možnosti parašutizmu, motorového a bezmotorového lietania.

3.1.1.5. Vzdelanosť

Vzdelanie populácie

Posledné aktuálne údaje o vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva v obci sú k dispozícii z r. 2001. Podľa oficiálnych zdrojov je možné vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva v obci definovať nasledovne:

Stupeň vzdelania	% obyvateľstva obce
Základné	19,2
Učňovské bez maturity	31,8
Úplné stredné s maturitou	20,5
Vyššie vzdelanie	0,3
Vysokoškolské vzdelanie	4,0
Deti do 16 rokov	20,2
Bez vzdelania	0,2
Ostatní	3,8

Zdroj: Štatistický úrad SR

Odporúčania vyplývajúce z profesijnej skladby

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce je z hľadiska stupňa vzdelania vyhovujúca, z hľadiska profesijného zamerania majú najväčšie problémy s nezamestnanosťou obyvatelia so vzdelaním v oblasti obchodu a ľahkého priemyslu včítane remesiel.

V najbližšom období bude v súvislosti s pripravovanou realizáciou priemyselného parku potrebné zabezpečiť pre obyvateľstvo vzdelanie podľa potrieb investorov, prípadne pomocou rekvalifikácie v spolupráci s UPSVAR Bytča.

3.1.1.6. Doprava a technická infraštruktúra

Doprava

Cestná doprava

Obcou Kotešová prechádzajú dve štátne komunikácie 2. triedy a to štátna cesta II. Triedy č. II/507 Bytča – Kotešová - Žilina a štátna cesta II/541 Kotešová - Veľké Rovné. Tieto dve komunikácie sa v obci križujú. Obslužnosť obce ďalej zabezpečuje sieť miestnych komunikácií. Budovaná diaľnica D1 sa dotýka katastra obce z južnej strany. Diaľnica si vynucuje prekládku železničnej trate a zrušenie železničnej zastávky, ktorá už v súčasnej dobe stratila svoj pôvodný význam. Na budúcu diaľnicu D1 sa bude dať napojiť plánovaným privádzačom zo štátnej cesty II/507 do Bytče.

Železničná doprava

Okrajom katastra obce prechádza hlavná železničná trať č.120 Bratislava - Žilina, ktorá by v budúcnosti mala byť modernizovaná na rýchlosť 160 km/h. Diaľnica D1 ovplyvní železničné spojenie z obce predovšetkým nutnosťou prekládky železničnej trate, v rámci ktorej už bola zrušená železničná zástavka v obci.

Letecká doprava

Najbližšie letisko s domácimi a medzinárodnými letmi priamo susedí s katastrom obce Kotešová. Cestnou dopravou je letisko vzdialené od obce Kotešová cca 10 km. Katastra obce sa dotýka aj plánované predĺženie VPD letiska Dolný Hričov, pričom po predĺžení vzletovej a pristávacej dráhy sa letisko čiastočne dostane aj na kataster obce Kotešová. Z tohto dôvodu je potrebné v katastri vyčleniť plochy pre ďalší prípadný rozvoj letiska.

Riešenie hromadnej dopravy

Celkové riešenie hromadnej dopravy v obci je možné zabezpečiť len autobusovou dopravou. Súčasná úroveň verejnej autobusovej dopravy je nepostačujúca, je potrebné dosiahnuť posilnenie spojov predovšetkým v exponovaných časoch k dosiahnutiu spokojnosti občanov.

Technická infraštruktúra

Vodovod

Súčasný zásobovanie vodou je zabezpečené z verejného vodovodu na cca 90%. Bez zásobovania vodou z verejného vodovodu zostala len miestna časť Buková, kde je cca 190 stálych obyvateľov. Spoločnosť Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. plánuje zavodnenie a odkanalizovanie okresu Bytča - obec Kotešová bude pripojená na privádzač SKV Nová Bystrica, ktorý má ísť až do Bytče. Miestna časť Buková sa má napojiť na verejný vodovod, plánovaný pre napojenie obce Veľké Rovné. Súčasný vodný zdroj pre zásobovanie pitnou vodou je zdroj Bytča. Celkový počet vodovodných prípojok v obci je 450.

Kanalizácia

Kanalizácia je v obci vybudovaná iba v dĺžke cca 450m, pričom odkanalizovaná je len jedna časť obce – Kolónia. Kanalizácia a k nej vybudovaná štrbinová ČOV boli pôvodne vybudované pre presídlených občanov, ktorí mali obytné objekty na trase vodného diela (derivačný kanál Váhu). Ostatní občania vypúšťajú odpady do žump a septikov. Celkové odkanalizovanie obce rieši spolu s vodovodom projekt SVK, a.s. Žilina, ktorý rieši komplexne obec Kotešová okrem miestnej časti Oblazov. Splaškové vody budú odvádzané do ČOV Bytča. PD Kotešová odvádzajú splaškové vody do biologického septika, odpadové vody z umývania dopravnej techniky sú čistené v odlučovači ropných nečistôt. Prevádzka Rezbár odvádzajú splaškové vody do žumpy a takisto aj MŠ a ZŠ Kotešová.

ČOV

V obci je k dispozícii štrbinová ČOV v časti Kolónia. Ostatné odpadové vody vypúšťajú obyvatelia voľne do žump a septikov. Projekt zabezpečenia čistenia odpadových vôd pre obec vypracúva spoločnosť Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. Žilina, pričom sa počíta so zvýšením kapacity existujúcej ČOV Bytča a napojením obce na túto ČOV do r. 2013.

Teplota a plyn

Zásobovanie teplom je zabezpečované individuálne z malých domových kotolní. Staršia bytová zástavba a menšie objekty občianskej vybavenosti sú vykurované lokálne. Palivová základňa je zemný plyn, uhlie, drevo a elektrina (na ústupe). Obec je celá splynofikovaná, okrem miestnej časti Oblazov. Celková dĺžka plynovodu v obci je cca 10 km, kapacita je

dostatočná na pokrytie všetkých domácností v obci. Rozšírenosť v obci je možná podľa potreby. Vzhľadom na vysoký nárast cien plynu a návrat obyvateľstva ku klasickým palivám však nie je možné do budúcnosti predpokladať výrazný rozvoj v plynifikácii obce.

Elektrická energia

Obec Kotešová je zásobovaná elektrickou energiou priamo z linky č. 288 (rozvodňa 110/22 kV Vodné elektrárne Trenčín, závod Dolný Hričov- rozvodňa SSE 110/22kV Bytča zo severnej časti územia.) a nepriamo z odbočky linky č. 201 pre mesto Bytča z južnej časti územia z 22 kv prípojky – odbočka z linky č. 288 pre sídelný útvar Veľké Rovné. V r. 1994 bola linka č. 288 rekonštruovaná. Priamo z uvedenej linky je napojený Oblazov, (trasa č.8), Kotešová (trasa č. 3 a 4). Z odbočky linky č. 201 je napojená južná časť obce (trasa č.1 a 2). Z 22 kv prípojky pre Veľké Rovné je napojená severná obytná časť Kotešovej (trasa č. 5) a Bukovej (trasa č. 7). V obci Kotešová je vybudovaných 8 distribučných trafostaníc rôzneho konštrukčného vyhotovenia, ich výkon je od 160kVA do 400kVA. Trafostanice sú vo vyhovujúcom stave. Z distribučných trafostaníc sú vedené sekundárne vývody do verejných rozvodov resp. k určitým väčším odberateľom (Rezbár, PD Kotešová, ZŠ Kotešová, Kultúrny dom a pod.)

3.1.1.7. Životné prostredie

Obec Kotešová sa nenachádza v CHKO, ale v susedstve CHKO Kysuce. Z hľadiska fytoгенетického patrí územie obce Kotešová do flóry Javorníckej oblasti západobeskydských Karpát. Z divjej zveri je hojne zastúpená hlavne srnčia a diviacia zver. Pri intenzívnej poľnohospodárskej výrobe v minulosti (ktorá je dnes v útlme) nastal citeľný úbytok drobnej pernatej zveri a zajacov. Čez územie obce vedie hlavná migračná cesta vtáctva na jar a jeseň. Krajinársky je územie na rozhraní kotlinovej krajiny a krajiny monokultúrnych lesov. Vegetačný kryt tvoria jaseňové, hrabové a bukové lesy, krajina je so stredným zastúpením lesov a riedkym zastúpením krov. Hlavná lesná drevina je borovica lesná. V obci sa nachádza niekoľko exemplárov starých vzácných líc. Lesy nie sú poškodené imisiami, ťažba dreva je vykonávaná v súlade s PHP len do výšky ťažobných plánov max. 1500 m³ ročne. Ťažba dreva má každoročne klesajúci trend z dôvodu ochrany vlastných lesov.

Z ekologického hľadiska je krajina mierne chladná, vrchovinného typu, vidieckeho charakteru so sústredeným sídlom a s aktivitou obyvateľov v priemysle, službách, ale aj v poľnohospodárstve, ktoré je s v súčasnosti v útlme.

Poľnohospodárska pôda nachádzajúca sa mimo zastavané územie je v prevažnej miere v užívaní PD Kotešová, na zastavanom území sa nachádzajú záhrady v užívaní drobných užívateľov. V obci Kotešová sú dve najlepšie bonitné triedy poľnohospodárskej pôdy A4.A5.

Hlavní znečisťovatelia životného prostredia v obci sú predovšetkým obyvatelia obce vypúšťaním odpadových vôd a splaškov do vlastných žump a septikov z dôvodu neexistencie kanalizácie. Hlavným zdrojom hluku v obci je predovšetkým intenzívna cestná doprava.

V obci sa ročne vyprodukuje cca 349 ton odpadu (z toho je 282 ton zmesného komunálneho odpadu, 16 ton odpad z cintorínov, 30 ton kameň a zemina, 19 ton drobný stavebný odpad a 1,6 ton vyradený elektrický šrot). Celkové ročné náklady, vynaložené obcou na odvoz odpadu predstavujú sumu 1 380 000,- Sk. Obec zabezpečuje odvoz odpadu pre svojich obyvateľov, podnikateľské prevádzky si zabezpečujú odvoz odpadu samostatne cez firmu T+T, a.s. Žilina. V obci neexistuje separovaný zber a zariadenie na zhodnocovanie

odpadov, uvažuje sa o separácii v rámci okresu Bytča. Obec nemá vlastnú skládku odpadov, vývoz odpadu zabezpečuje firma T+T, a.s. Žilina na svoju skládku v Bytči.

4.Podpora z prostriedkov Európskej únie

Obec Kotešová v rámci podpory z prostriedkov Európskej únie dosiaľ nezískala žiadne finančné prostriedky na investičné akcie. Jedinou podporu z prostriedkov EU bolo pridelenie 340.000,- Sk v r. 2006 v rámci operačného programu Základná infraštruktúra, určených na spracovanie UPD a PHSR obce

5. SWOT ANALÝZA

Úlohou **SWOT analýzy** je prezentácia výsledkov socio-ekonomickej analýzy obce, ako aj analýzy výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja obce.

SWOT analýza (**S**trong points, **W**eak points, **O**portunities, **T**hreats) – štandardná metóda, ktorá sa používa na prezentáciu analytických poznatkov o najrozličnejších objektoch skúmania. Jej výhody:

- Oproti obvyklým analytickým metódam prezentuje vyvážený pohľad na minulosť, súčasnosť a budúcnosť mesta Malacky.
- Svojím usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah, ktoré sú potrebné pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programovacieho obdobia.
- Umožňuje pružne realizovať spätné korekcie jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradovania do iných kvadrantov, ak si to vyžadujú meniace sa pohľady na budúci vývoj analyzovanej obce.
- Vytvára predpoklady, aby v rovnako prehľadnej štruktúre, ako bola vytvorená analýza, bola formulovaná aj stratégia usmernenia budúceho vývoja obce:
 - ako zachovať, resp. rozvíjať silné stránky obce,
 - ako odstraňovať, resp. eliminovať slabé stránky obce,
 - ktoré z budúcich príležitostí možno využiť pre jej ďalší rozvoj obce,
 - akými aktivitami možno čeliť očakávaným ohrozeniam ďalšieho rozvoja obce.

Silné stránky :	Slabé stránky :
• Výhodná geografická poloha na rozvoj priemyslu, • Blízkosť krajského mesta Žilina a okresného mesta Bytča • Lacná pracovná sila • Relatívne vysoký podiel stredoškolsky vzdelanej pracovnej sily • Optimálna veková štruktúra populácie • Atraktivnosť prostredia pre investičný kapitál – po vybudovaní priemyselného parku • Potenciál územia pre bývanie, rozvoj rekreácie a turizmu, zdravé životné prostredie v obci a pekné okolie • Spracovaná územnoplánovacia dokumentácia • Vytváranie priaznivých podmienok pre podnikanie	• Nedostatočné inštitucionálne pokrytie pre čerpanie fondov EÚ • Nízka mobilita časti pracovnej sily a nezamestnanosť • Nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom • Nedostatočná technická infraštruktúra hlavne nedobudovaná kanalizácia, zastaralá rozvodná sieť pitnej vody, zastaralé osvetlenie obce • Absencia separovaného zberu odpadov a zariadenia na spracovanie odpadov • Nedostatočný prístup k informáciám • Chýbajúca občianska vybavenosť a zhoršujúci technický stav kultúrnych, sociálnych a zdravotných zariadení

- Hustota regionálnej cestnej a železničnej siete a dobré napojenie na hlavné dopravné koridory - Blízkosť novobudovanej diaľnice D1 Bratislava – Žilina - Blízkosť medzinárodného letiska Dolný Hričov	- Nedostatočná sociálna infraštruktúra a absencia sociálnych zariadení - Nedostatok priestorov pre celoročné voľnočasové aktivity - Slabá úroveň a aktivita tretieho sektora - Nedostatočná frekvencia autobusového spojenia a s okresným a krajským mestom - Narastanie individuálnej automobilovej dopravy - Nedostatočne vybudované chodníky pre peších, v rámci obce - Nevyhovujúci dopravno-technický stav časti dopravnej infraštruktúry ako cesty, mosty, chodníky a pod. - Nedostatok moderných športových, relaxačných a oddychových zariadení pre aktívny oddych - Absentujú bezbariérové prístupy do budov a na chodníky
---	---

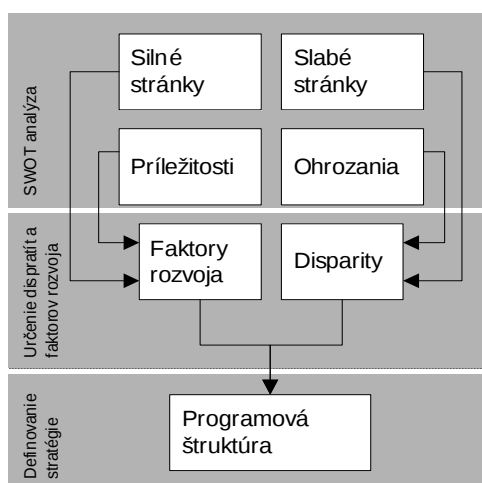
Príležitosti :	Ohrozenia :
- Zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a partnerských sietí - Posilňovanie spolupráce so susednými regiónmi a obcami pri riešení medzinárodných a domácich projektov zameraných na dosiahnutie trvaloudržateľného rozvoja regiónu - Využívanie programu hospodárskej pomoci EÚ - Podpora príchodu investorov vytváraním vhodných investičných podmienok - Zvýšenie investícií na regionálnu infraštruktúru v spojitosti s prípravou a rozvojom priemyselného parku - Doriešenie majetkovo právnych a vlastníckych vzťahov k pôde - Optimalizácia a skvalitnenie systémov zdravotnej a sociálnej starostlivosti - Možnosť zvýšeného využitia prírodného potenciálu pre rekreáciu a rozvoj cestovného ruchu - Podpora podnikateľských subjektov v oblasti cestovného ruchu a zvyšovanie príťažlivosti vidieka - Zvyšovanie úrovne kvalifikovanej pracovnej sily a vytváranie podmienok pre jej racionálne využitie - Kvalitný územný plán a možnosť využitia územia v rámci nových plôch pre investície - Potenciál rozvoja územia na individuálnu bytovú výstavbu s inžinierskymi sieťami - Možnosti využitia štrukturálnych fondov EÚ na zaujímavé projekty obce - Možnosť dobudovania verejných priestranstiev v obci – komunikácie, chodníky, námestie, - Vybudovania priameho napojenia na novobudovanú diaľnicu D1 - Podpora rozvoja informačných technológií umožní lepší prístup k informáciám občanom obce	- Nedostatočné využívanie eurofondov - Slabá ponuka atraktívnych pracovných príležitostí - Malý záujem absolventov škôl zakladať vlastné podniky - Narastanie skupiny obyvateľov, ktorá má problémy s uplatnením na trhu práce - Zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých hlavne marginalizovaných skupín obyvateľstva - Nedostatok kvalitných pracovných miest spôsobuje odchod mladej vzdelanej populácie mimo obec - Rastúci tlak konkurenčného trhu na lokálne podniky - Nedostatočná obnova kultúrnych pamiatok - Nedostatočné riešenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti - Pokles záujmu o kultúru - Nedoriešené vlastnícke vzťahy pôdy - Nedostatočné riešenie problémov súvisiacich s kvalitou prostredia - Nedostatok finančných zdrojov na realizáciu investičných projektov v technickej a sociálnej infraštruktúre - Absencia čistiarnie odpadových vôd a postupná zastaranosť kanalizačných sietí - Zvyšujúci sa podiel nákladnej cestnej dopravy v obci spôsobujúci hluk a emisie - Pomalý rozvoj cezhraničnej spolupráce v rámci regiónu - Silná konkurencia okolitých obcí pri predkladaní projektov v rámci fondov EÚ - Rast podielu sociálne marginalizovaných skupín obyvateľstva a mládeže s negatívnymi dopadmi na vývoj kriminality, - nekonkurenčné zvýhodňovanie zahraničných investorov voči slovenským zo strany štátu - strata výhod pre zahraničných investorov v dôsledku vyrovnávania nákladov s EÚ - presun zahraničných investorov na východ od Slovenska - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií

6. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja

Potreba určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie disparít a faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy spresňuje smerovanie podpory na odstránenie, alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Disparity sú usporiadané koherentne podľa ich závažnosti a času potrebného na ich odstránenie.

Postup určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja a definovania stratégie

6.1 Hlavné disparity a faktory rozvoja obce Kotešová

Predmetom nasledovnej tabuľky je rozpracovanie kľúčových disparít a faktorov rozvoja na základe SWOT analýzy vo vzťahu k prioritnej osi Infraštruktúra a prioritnej osi Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb prostredníctvom inovácií s regionálnym priemetom pre obec Kotešová.

Kľúčové disparity	Hlavné faktory rozvoja
Prioritná os 1. Infraštruktúra	Prioritná os 1. Infraštruktúra
1. Morálna a fyzická zastaranosť infraštruktúry školských zariadení	a. Rekonštrukcia a modernizácia školských zariadení
2. Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a verejnej zelene	b. Dobudovanie vodovodných sietí, kanalizácie a ČOV
3. Nízka hustota pokrytia územia v oblasti odpadového hospodárstva a zhodnocovania odpadov	c. Dobudovanie a modernizácia odpadového hospodárstva, zavádzanie moderných technológií spracovania odpadov
4. Nedostatok poskytovaných sociálnych služieb	d. Dobudovanie objektov vhodných na prevádzku sociálnych zariadení
5. Zlý technický stav zariadení zdravotníckych služieb	e. Zabezpečenie infraštruktúry na zlepšenie dostupnosti regiónov a kvality ŽP
	f. Rekonštrukcia mostných objektov
	g. Modernizácia zariadení zdravotníckych služieb

Prioritná os 2. Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb prostredníctvom inovácií	Prioritná os 2. Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb prostredníctvom inovácií
1. Inovačné zaostávanie	a. Stabilné a podnikateľské prostredie podporujúce hospodársky rast a investície
2. Zastaranosť výrobných technológií	b. Priame a nepriame finančné a ostatné nástroje na podporu inovácií
3. Nedostatok fixného kapitálu	c. Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier, inkubátorov
4. Nedostatočný dopyt po inováciách v podnikateľskom sektore, slabá motivácia podnikov pre zavádzanie inovácií	d. Podpora budovania clustrov
5. Nízka kvalita, efektívnosť, dostupnosť a flexibilita verejných služieb poskytovaných, občanom, podnikateľom a verejnej správe	e. Široké uplatnenie pamäťových a fondových inštitúcií pri budovaní znalostnej spoločnosti a obnova ich národnej infraštruktúry

7. Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

7.1. Východiská stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Vo všeobecnosti definovanie rozvojovej stratégie predstavuje tvorivo náročnú tímovú aktivitu, ktorá je realizovaná partnermi zapojenými do procesu programovania na úrovni obce. Nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci sociálnych a ekonomických východísk a priamo nadväzuje na SWOT analýzu a snaží sa odstrániť, alebo zmierniť identifikované disparity pomocou určených faktorov rozvoja. Cieľom definovania rozvojovej stratégie je pre dané programovacie obdobie určiť programovú štruktúru. Nakoľko proces strategického plánovania tvorí vertikálne aj horizontálne prepojený systém, platí aj v prípade definovania stratégie priama previazanosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi.

Programová štruktúra je vo všeobecnosti tvorená:

- cieľmi
- prioritami
- opatreniami
- aktivitami
- merateľnými ukazovateľmi, ktoré sú sledované pre každú vyššie definovanú entitu.

Pri definovaní stratégie je dôležité dbať nato, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné. To znamená, aby sa opatrenia medzi jednotlivými prioritami v programe (vnútorná koherencia), ale aj medzi jednotlivými programovými dokumentmi neprekrývali (vonkajšia koherencia). Zmyslom koherencie je, aby nebolo možné rovnaké opatrenia financovať v rámci viacerých priorít a programov.

Globálny cieľ

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru na ktorej vrchole sa nachádzajú globálne ciele jednotlivých programov. Na vrchole hierarchie globálnych cieľov je strategický cieľ. Tento reprezentuje určité súhrnné vyjadrenie uvedeného cieľového stavu. Napr. globálnym cieľom Regionálneho operačného programu je „zvýšenie dostupnosti a kvality verejnej infraštruktúry miest a obcí“. Globálny cieľ ROP je začlenený v hierarchickej sústave cieľov, prostredníctvom naplňania ktorých sa dosahuje globálny cieľ

NSRR, a to „výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“.

Špecifické ciele

Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu, ktorého dosiahnutie je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Medzi jednotlivými programovými dokumentmi by mali prostredníctvom vertikálneho prepojenia na seba nadväzovať. Pre každý programový dokument môže byť definovaných viac špecifických cieľov. Tieto však musia vychádzať z globálneho cieľa príslušného programového dokumentu (horizontálne prepojenie).

Priority

Definícia a zdôvodnenie priorít predstavuje vymedzenie priorít vrátane argumentácie odôvodňujúcej toto vymedzenie. Táto argumentácia vychádza zo špecifických cieľov. Navonok sú priority daného programového dokumentu zosúladené s prioritami programovacích dokumentov na vyššej úrovni regionálneho členenia. To znamená, že priority Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová nadväzujú na priority Operačných programov. Prostredníctvom definovania priorít príslušný riadiaci orgán určí hlavné oblasti smerovania podpory. Ide o strategické rozhodnutie partnerov, ktoré vychádza zo SWOT analýzy a určených faktorov rozvoja.

Je potrebné aby definícia a zdôvodnenie priorít zohľadňovali tiež skutočnosť, že každá priorita vyžaduje jasne kvantifikovateľné a merateľné ukazovatele. Z hľadiska uskutočniteľnosti monitorovania a hodnotenia je vhodné zamerať sa skôr na menší počet priorít, ktorý by mal byť rovnaký, ako je počet špecifických cieľov.

Opatrenia

Opatrenia predstavujú súhrn aktivít napomáhajúcich realizáciu priorít. Je dôležité, aby opatrenia boli vybrané takým spôsobom, aby sa medzi jednotlivými programovými dokumentmi neprekrývali, ale synergicky dopĺňali.

Prehľad opatrení na realizáciu priorít musí byť formulovaný tak aby obsahoval:

- úvod do každej prioritnej oblasti vrátane : počtu opatrení, určenia balíka podpory, ktorá má byť poskytnutá, kľúčové ciele každého opatrenia, predpokladané vyčíslené výsledky
- popis každého opatrenia, ktorý obsahuje : názov opatrenia, stručnú charakteristiku, celkové zámery a ciele, očakávaných príjemcov pomoci, približné údaje o finančnom rámci, realizačný orgán.

Aktivity

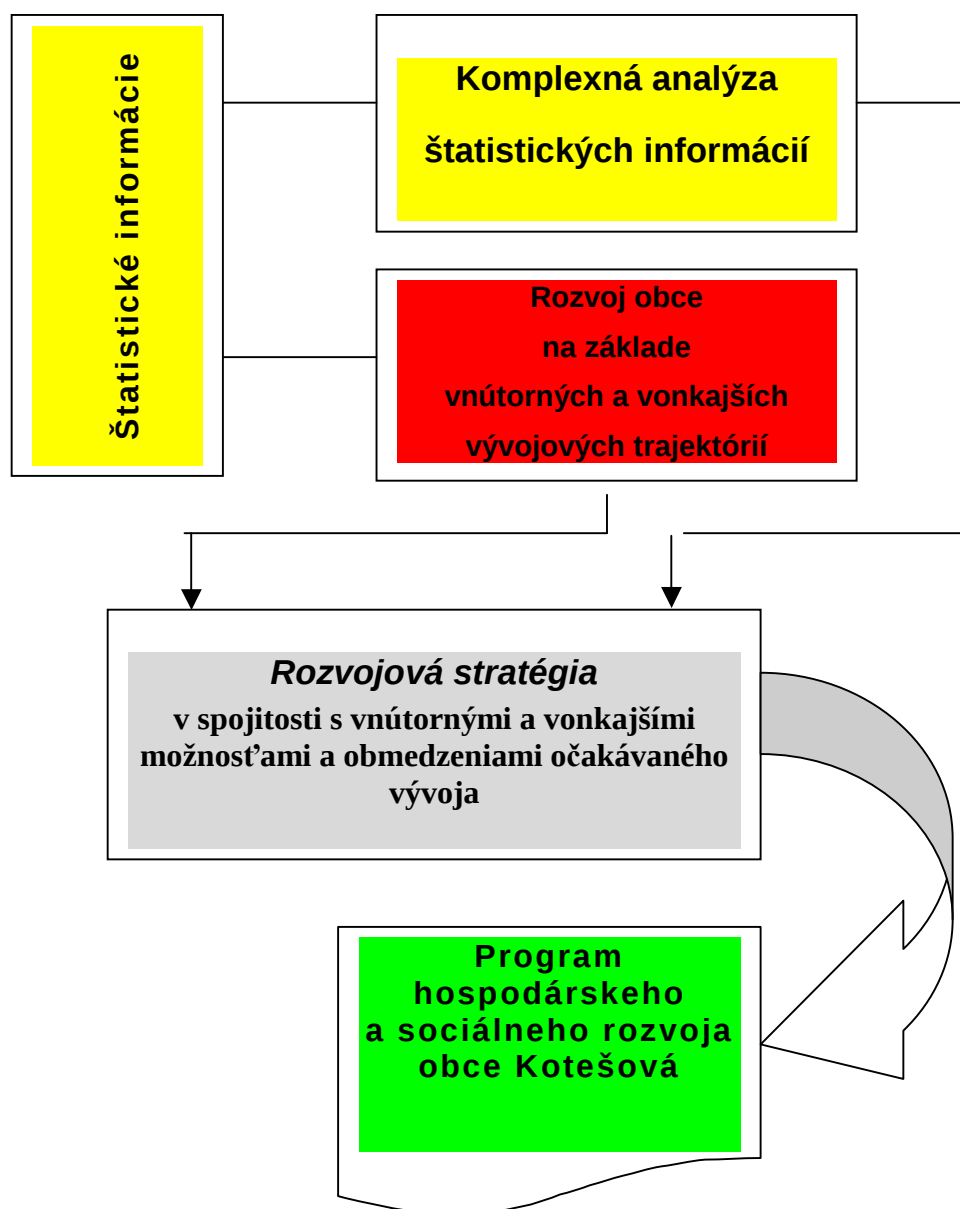
Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré budú v rámci vymedzených opatrení podporované.

Podľa pravidiel platných pre poskytovanie štrukturálnej pomoci musia byť ku každej aktivite vo všetkých programových dokumentoch priradené tzv. oblasti pomoci.

Oblasti pomoci (**Fields Of Intervention**¹) sú medzinárodným číselníkom pre kategorizáciu intervencií regionálnej politiky. Pri každom opatrení je potrebné uviesť príslušný kód a názov oblasti pomoci. Pre zjednodušenie plánovania, implementácie a hodnotenia programu je vhodné pri definovaní opatrení vychádzať z tejto kategorizácie.

Základná schéma väzieb tvorby stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je na nasledovnom obrázku.

Základné väzby tvorby stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Popis rozvojovej stratégie vychádza zo strategických prístupov predstaviteľov samosprávy k regionálnemu rozvoju a udáva náčrt spôsobu realizácie globálneho cieľa

¹ zoznam a kódy oblastí pomoci sú uvedené v pracovných dokumentoch EK

prostredníctvom plnenia špecifických cieľov. Venuje pozornosť nadväznostiam strategických cieľov na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty na národnej úrovni a ich súladu s politikami, ktoré sa dotýkajú rozvoja spravovaného územia. Charakterizuje aj nadväznosť realizácie strategických cieľov na disponibilné finančné zdroje a administratívne kapacity. Mal by zdôrazniť existujúci potenciál rozvoja regiónu a stanoviť celkové ciele za účelom zhodnotenie a merania úspešnosti stratégie z hľadiska efektívnosti.

Pri popise rozvojovej stratégie by mali byť pri všetkých programových dokumentoch bližšie charakterizované opatrenia a aktivity. Pri popise aktivít by mali byť určené:

- oprávnené oblasti na prijímanie podpory
- oprávnené typy príjemcov pomoci
- oprávnené náklady, ktoré budú príjemcom pomoci na realizáciu projektu poskytnuté.

7.1.1 Výsledky analýzy súčasnej situácie

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová na obdobie 2007-2013 vychádza z analýz pre jednotlivé potreby obce a regiónu, SWOT analýzy, ktoré identifikujú kľúčové disparity a faktory rozvoja a z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja. Nadväzuje na uznesenie vlády SR č. 457 zo 17. mája 2006 k Národnému strategickému referenčnému rámcu Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013 a na Regionálny operačný program Slovenská republika, v ktorom sa budú prioritné osi zameriavať na jednotlivé oblasti budovania dostupnej a kvalitnej verejnej infraštruktúry miest a obcí (sídiel) a ich napojenie na cestnú sieť vyššieho významu ako významných faktorov determinujúcich konkurencieschopnosť územia a kvalitu života pre jeho obyvateľov.

V rámci prioritnej osi Infraštruktúra základného vzdelávania sa za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu bude podporovať rekonštrukcia a rozširovanie existujúcich vzdelávacích zariadení a modernizácia ich vnútorného vybavenia v nadväznosti na ich rekonštrukciu.

Prioritná os Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately sa zameriava na budovanie nových zariadení sociálnych služieb a obstaranie ich vnútorného zariadenia a rekonštrukciu, rozširovanie a modernizáciu existujúcich zariadení sociálnych služieb, zariadení SPO a sociálnej kurately za účelom zvýšenia kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Prioritná os Infraštruktúra regionálnych zdravotníckych zariadení sa bude koncentrovať na zvyšovanie kvality a efektívnosti zariadení zdravotnej starostlivosti (reštrukturalizáciu zdravotníckych zariadení) prostredníctvom podpory rekonštrukcie rozširovania a modernizácie existujúcich zdravotníckych zariadení, zvyšovania ich energetickej a environmentálnej efektívnosti a obstarania minimálneho vnútorného vybavenia. Za účelom vytvorenia predpokladov pre poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti budú podporované životaschopné zariadenia zdravotnej starostlivosti vo vlastníctve verejnej správy a neziskového sektora. Implementáciou tejto prioritnej osi operačného programu sa docieli, v zmysle Lisabonskej stratégie, vyrovnanie sa s negatívnymi dôsledkami demografických zmien na zdravie obyvateľstva.

Cieľmi prioritnej osi Kultúrna infraštruktúra na miestnej a regionálnej úrovni je modernizácia pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej a miestnej úrovni a zariadení miestnej kultúrnej infraštruktúry, ako aj regenerácia významných pamiatkových objektov.

Prioritná os Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov sa zameriava na podporu a využitie rozvojového potenciálu regiónov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom zabezpečenia prepojenia na hlavné dopravné koridory, regenerácie sídiel a regenerácie hospodársky využiteľných pamiatkových objektov. Regenerácia sídiel zahŕňa rekonštrukciu miestnych komunikácií a procesy opravy, rekonštrukcie, adaptácie a zhodnotenia stavebného fondu, vrátane morálne a fyzicky zastaraného bytového fondu v ohrozených územiach, dobudovanie nevyhnutnej technickej infraštruktúry sídiel, ktorých realizáciou sa dosahuje regenerácia, revitalizácia a využitie rozhodujúceho rozvojového potenciálu obcí a miest. Špecifickou aktivitou je podpora rómskych osídlení, prostredníctvom ktorej sa budú podporovať komplexné projekty zamerané na zlepšenie životných podmienok vo vybraných rómskych osídleniach.

SWOT analýza Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová poukazuje na existujúce disproporcie v zabezpečení rozvoja školskej infraštruktúry, zdravotnej a sociálnej infraštruktúry a tiež cestnej infraštruktúry ako i oblasti životného prostredia. Zároveň však naznačuje smery, prostredníctvom ktorých bude možné dosiahnuť zlepšenie súčasnej nevyhovujúcej situácie. V SWOT analýze sú identifikované hlavné silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré výstižne popisujú súčasný stav jednotlivých oblastí. V oblasti školskej infraštruktúry boli na základe vykonaných analytických prác identifikované nasledovné kľúčové disparity: nezabezpečenie adekvátnej obnovy vzdelávacích zariadení a ich komplexného vybavenia - neuskutočnenie rekonštrukcie existujúcich vzdelávacích zariadení a následná modernizácia ich vnútorného vybavenia vyvoláva zvýšenie prehĺbenia edukačnej priepasti, nezavádzanie moderných metód, spôsobov, technológií vzdelávania s dôrazom na využívanie nových technológií znižuje konkurenčnú schopnosť regiónu

V oblasti životného prostredia medzi najväčšie ohrozenia v obci je možné zahrnúť nedostatočnú úroveň úpravy odpadových vôd, nízky podiel obyvateľstva pripojeného ku kanalizácii a neexistenciu centrálnej čistiarny odpadových vôd, riziká súvisiace s nepredvídateľnými prírodnými katastrofami (záplavy, suchá), absencia nových technológií na zhodnocovanie a likvidáciu odpadu, zníženie biodiverzity pod tlakom ľudských aktivít, zvyšovanie ekologického zaťaženia územia, najmä z titulu záberu plôch pre rozvoj dopravnej infraštruktúry a investičnej výstavby.

V oblasti cestnej infraštruktúry je najväčším ohrozením oneskorenie pri výstavbe a rekonštrukcii ciest, obmedzená možnosť zabezpečenia finančnej spolupráce štátu pri príprave a realizácii projektov dopravnej infraštruktúry, chýbajúce prepojenie na budovanú diaľnicu D1 cez rieku Váh, nedostatočné zdroje obce na dobudovanie siete miestnych komunikácií, zastaralé a nevyhovujúce miestne dopravné značenie, rast individuálnej dopravy pri súčasnom poklese verejnej dopravy a poddimenzovaná verejná doprava.

7.1.2 Vízia a stratégia NSRR

Víziou NSRR SR 2007 – 2013 je dosiahnutie primerane vysokého a stabilného rastu ekonomiky SR za predpokladu konvergenzie sociálno-ekonomického rozvoja k najrozvinutejším krajinám. Zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónov je priamo úmerne závislé od realizácie štrukturálnych zmien v regiónoch zahrňujúcich ich rozvoj.

Slovenská republika vstúpila do Európskej únie ako krajina, ktorej hrubý domáci produkt na obyvateľa, meraný v parite kúpnej sily, dosahoval len 48% priemeru vtedajších 15 členských krajín. Strategický cieľ vytýčený na skrátené programové obdobie 2004 - 2006 (dosiahnuť úroveň 54% priemeru EÚ) možno označiť ako začiatok riadeného procesu konvergenzie SR k úrovni dosahovanej v EÚ. Strategický cieľ na roky 2007 - 2013

predstavuje nielen pokračovanie trendu približovania sa úrovni EÚ 15 z hľadiska ekonomickej výkonnosti, ale jeho naplnenie predpokladá uskutočnenie kvalitatívnych a štrukturálnych zmien potrebných na zvýšenie konkurencieschopnosti Slovenska a jeho regiónov a zvýšenie kvality života občanov SR.

Napĺňanie dlhodobej vízie a dosiahnutie strategického cieľa v programovom období 2007 – 2013 znamená pre SR nutnosť zvyšovať konkurencieschopnosť krajiny a jej regiónov rýchlejším tempom ako porastie konkurencieschopnosť EÚ, pričom zvolený smer rozvoja musí spĺňať podmienku vyrovnaného a trvalo udržateľného rozvoja v podmienkach globálnej ekonomiky.

Napriek výraznému pokroku v poslednom období SR výrazne zaostáva za krajinami EÚ 15 nielen v ekonomickej výkonnosti, ale predovšetkým v kvalite dosiahnutého hospodárskeho rastu². Identifikované rozdiely sú navyše ešte výraznejšie medzi EÚ a jednotlivými regiónmi SR. Z pohľadu rozdielov medzi jednotlivými krajinami a rešpektovaní špecifického postavenia Bratislavského kraja, sú rozdiely minimálne. Spoločným menovateľom väčšiny regionálnych rozdielov sú problémy v oblasti ekonomickej výkonnosti a trvalej udržateľnosti hospodárskeho rastu, daného predovšetkým nízkou konkurencieschopnosťou priemyslu a služieb.

Riešenie otázok kvality hospodárskeho rastu bude zohrávať dominantnú úlohu v napĺňaní vízie v programovom období 2007 – 2013. Preto je strategický cieľ formulovaný ako:

Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Vyššie uvedené skutočnosti výrazne ovplyvňujú ekonomické ukazovatele ako zamestnanosť, rast HDP, nárast investícií do regiónu a rozvoj služieb. Tieto parametre majú priamy dosah na sociálno – ekonomický rozvoj SR, ovplyvňujú ekonomický rast a prispievajú ku konvergencii k najrozvinutejším krajinám za podmienky trvalej udržateľnosti.

7.1.3 Východiskové strategické dokumenty

Východiskovým dokumentom pre realizáciu prioritnej osi Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je Zadanie pre UPD obce Kotešová z r. 2002 a ďalej „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja“

V kontexte procesu programovania v rámci jednotlivých programovacích období čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ boli pri tvorbe OP zohľadnené tieto základné dokumenty a ich stratégie:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS) – schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001 zo dňa 31. októbra 2001,
- Aktualizovaný konvergenčný program Slovenska na roky 2004 až 2010,
- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – schválená uznesením vlády SR č. 140/2005,
- Stratégia konkurencieschopnosti Slovenskej republiky do roku 2010 - Akčné plány – schválené uznesením vlády SR č. 557/2005,
- NSRR 2007 – 2013 - schválené uznesením vlády SR č. 457/2006,
- Národný program reforiem SR na roky 2006 – 2008 - schválený uznesením vlády SR č. 797/2005,

² danej vývojom vo všetkých zložkách TUR; ekonomickej, sociálnej a environmentálnej

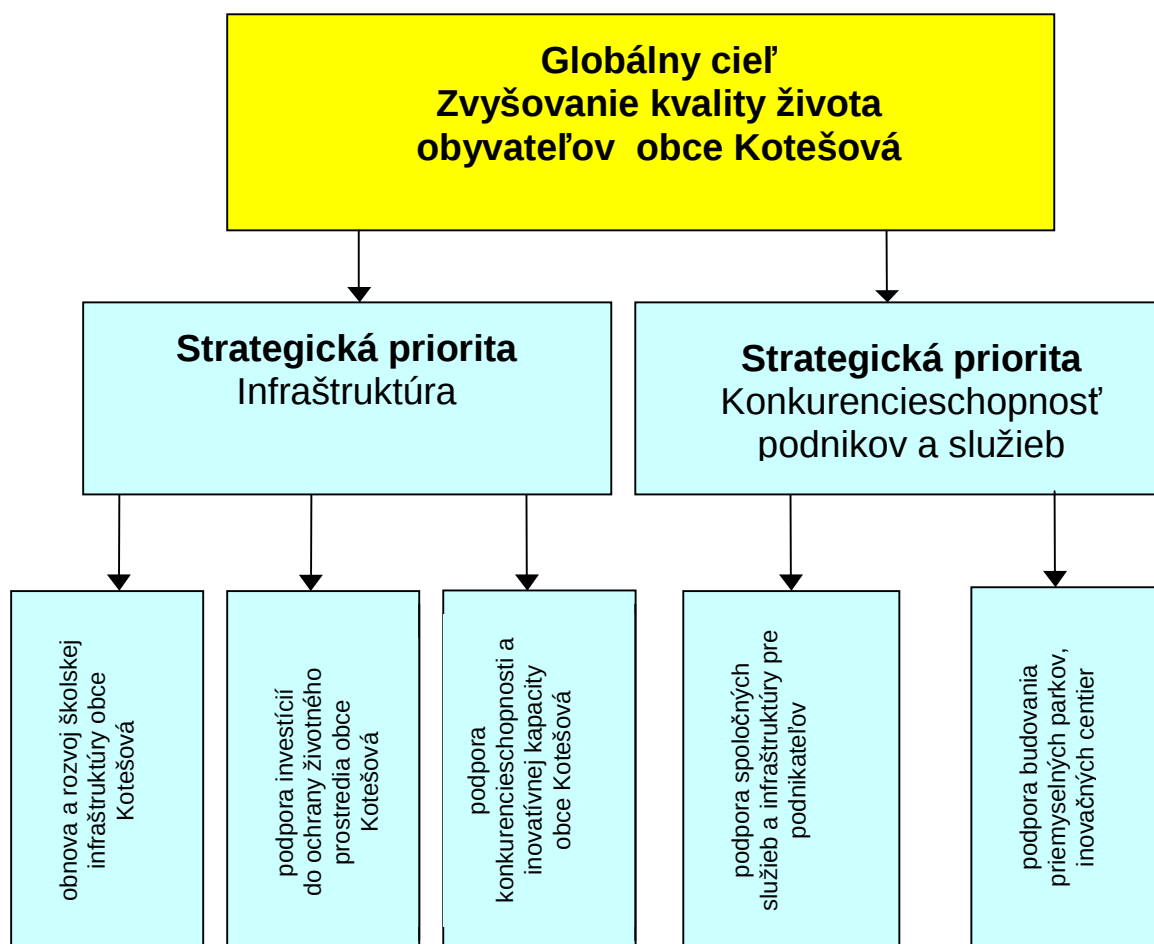

- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja – schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja v SR na roky 2005 -2010 – schválený uznesením vlády SR č. 574/2005,
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre obdobie 2007 -2013,
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku – schválená uznesením vlády SR č. 231 z 1.4.1997 a NR SR č. 676 z 2.7.1997 a Aktualizovaný akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku na roky 2003-2010 – schválený uznesením vlády SR č. 1209 zo 6.11.2002
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny – schválená uznesením vlády SR č. 471 z 22.5.2006,
- Metodické príručky Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- ÚPN VÚC – Územný plán Vyššieho územného celku Žilinského samosprávneho kraja,
- Medziregionálne porovnania, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005. ŠÚ SR Bratislava,
- Pohyb obyvateľstva SR, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, ŠÚSR Bratislava,
- Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2004, ÚZIŠ Bratislava,
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku – schválená uznesením vlády SR č. 231 z 1.4.1997 a NR SR č. 676 z 2.7.1997 a Aktualizovaný akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku na roky 2003-2010 – schválený uznesením vlády SR č.1209 zo 6.11.2002,

7.2 Ciele Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

7.2.1 Globálny cieľ

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je: **„Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Kotešová v kontexte Regionálneho operačného programu Slovenská republika“**. Tento globálny cieľ je zabezpečovaný strategickou prioritou 1. Infraštruktúra, ktorej cieľom je zvýšenie hustoty vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb. Zároveň takto definovaným globálnym cieľom je zabezpečená vnútorná a vonkajšia koherencia.

V záujme ďalšieho vyváženého rozvoja a konkurencieschopnosti obce Kotešová je nevyhnutné prostredníctvom dobudovania a modernizácie základnej infraštruktúry ako aj podporou zvyšovania konkurencieschopnosti podnikov služieb, umožniť prenikanie rastových

efektov z rozvinutejších území Žilinského kraja. Tým sa zabezpečí znižovanie vnútro regionálnych disparít. Minimálne rovnako dôležité však je zvyšovať výkonnosť a konkurencieschopnosť výroby a služieb, s dôrazom na verejné služby poskytované občanom a podnikateľom v regióne.

7.2.2 Špecifické ciele

Vyššie definovaný globálny cieľ Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová bude dosahovaný prostredníctvom implementácie aktivít navrhnutých prioritných osí Infraštruktúra Regionálneho operačného programu Slovenská republika, Konkurencieschopnosť podnikov a služieb Operačného programu Znalostná ekonomika.

7.2.2.1 Infraštruktúra

Kvalita a úroveň poskytovania služieb obce Kotešová v oblasti školstva je priamo úmerná stavu budov a zariadení, v ktorých sa nachádzajú. V obci je jedna základná škola s materskou školou, ktorej zriaďovateľom je obec. Mimoškolské zariadenie predstavuje školský klub detí pri základnej škole.

Poskytované služby v oblasti školstva sú dlhodobo poznačené nedostatkom investícií zo strany štátu ako aj zo strany obce, do ktorej pôsobnosti toto zariadenie prešlo v zmysle zákona o prechode kompetencií. Príspevky zo štrukturálnych fondov budú v rámci špecifických cieľov Regionálneho operačného programu a jeho prioritnej osi v nadväznosti na skvalitnenie obsahu vzdelávania koncentrované na rekonštrukcie existujúcich vzdelávacích zariadení a modernizáciu ich vnútorného vybavenia. V zmysle uplatňovania komplexného prístupu k zvyšovaniu kvality vzdelávacieho procesu je táto prioritná os previazaná s prioritnou osou „moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť“ v rámci Operačného programu „Zamestnanosť a sociálna inklúzia“. Vzhľadom na zabezpečenie vnútornej a vonkajšej koherencie aj špecifický cieľ stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová akcentuje opatrenie obnovu a rozvoj školskej infraštruktúry.

V oblasti infraštruktúry životného prostredia s dôrazom na zabezpečovanie primeranej životnej úrovne a ochrany životného prostredia sa na území obce prejavuje ako problém vybavenosť environmentálnou infraštruktúrou – vodovody, kanalizácia, čistiare odpadových vôd, separácia a zneškodňovanie odpadov. V oblasti životného prostredia budú podporované najmä aktivity zamerané na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry a nakladania s odpadmi.

Cestná infraštruktúra je jedným z limitujúcich faktorov rozvoja územia. Koncepcia rozvoja cestnej siete každej krajiny a teda aj SR musí prioritne vychádzať z požiadaviek na dopravnú obsluhu vlastného územia, ktoré je determinované demografiou, urbanizáciou, ekonomickým potenciálom, turistickou atraktivitou, ale aj obmedzeniami z hľadiska životného prostredia. Takýto prístup vedie k prioritám budovania cestných ťahov z pohľadu vnútroštátnych dopravných potrieb a potrieb tranzitnej dopravy vo vzťahu k medzinárodnej cestnej sieti.

Dopravná infraštruktúra predstavuje dôležitý faktor v zvyšovaní konkurencieschopnosti regiónu, vytvára spojenie medzi regiónmi SR a centrálnymi trhmi EÚ, podmieňuje rozvoj cestovného ruchu, prílev zahraničných investícií, je neoddeliteľnou

súčasťou každodenného života obyvateľov. Bez výkonného dopravného systému, ktorý umožní plne využívať vnútorný trh a globalizovaný obchod je ťažké koncipovať silný ekonomický rast, ktorý môže vytvoriť pracovné miesta a zvyšovať životnú úroveň obyvateľov.

Cieľom rozvoja a modernizácie dopravnej infraštruktúry je reagovať na problémy vzniknuté súčasným stavom dopravnej siete. Zameranie rozvoja dopravnej infraštruktúry v programovacom období rokov 2007 – 2013 vychádza predovšetkým z požiadaviek na zlepšenie kvality najmä infraštruktúry cestnej dopravy s prihliadnutím na zvyšovanie bezpečnosti a spoľahlivosti dopravy.

V oblasti cestnej infraštruktúry je na území obce predovšetkým potreba dobudovania, rekonštrukcie a skvalitnenia miestnych komunikácií a ich dopravného značenia, vybudovania prístupovej komunikácie od plánovaného priemyselného parku na diaľničné spojenie D1 cez obec Dolný Hričov.

7.2.2.2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb

Inovačná infraštruktúra je v Žilinskom kraji v porovnaní s vyspelými regiónmi EÚ relatívne málo rozvinutá, z tohto dôvodu je dôležitý postupný rozvoj materiálnej ale aj nemateriálnej, teda poradenskej inovačnej infraštruktúry. V oblasti materiálnej inovačnej infraštruktúry bude príspevkami podporované zakladanie a rozvoj inkubátorov, technologických centier a technologických parkov, ktoré priamo podporujú vznikajúce inovačné firmy a zároveň technologické parky patria k významným nástrojom pre alokáciu zahraničných technologických firiem v regióne. V oblasti nemateriálnej infraštruktúry patrí poradenstvo v oblasti inovačných aktivít, poradenstvo v oblasti ochrany duševného vlastníctva, patentové poradenstvo vrátane poradenstva v oblasti financovania patentovej ochrany, poradenstvo v oblasti financovania inovačných aktivít, poradenské aktivity manažmentu inkubátorov a poradenstvo v oblasti procesov spin off a technologického transferu sú dôležitým doplňujúcim nástrojom na podporu inovačnej infraštruktúry. Pri implementácii aktivít operačného programu budú podporované aktivity koncentrované na podporu nových, resp. vznikajúcich malých a stredných technologicky orientovaných firiem najmä v oblastiach zabezpečujúcich potenciálny rozvoj mesta, regiónu a tým aj celého Žilinského kraja.

Opatrením Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov v obci Kotešová by sa mal odstrániť relatívne nízky záujem o zavádzanie inovácií do praxe. Opatrenie je zamerané na budovanie infraštruktúry, tzn. budovanie priemyselných parkov, podpora rekonštrukcie, prípadne sanácie výrobných hál a revitalizácie priemyselných lokalít pre nové podnikateľské aktivity, ako aj na stimuláciu inovácií podnikateľov poskytovaním vhodných služieb, vytváraním materiálnej a logistickej infraštruktúry, väčšou spolupracou prostredníctvom formalizovania vzťahov medzi nimi navzájom formou budovania sietí alebo klastrov a vytvorenie siete s informačným prepojením vybraných knižníc. Opatrením sa podporí aj budovanie inovačných centier pre podnikateľov. Ďalej zavedením služieb obvyklých v rozvinutých ekonomikách sa umožní aktívny networking pre slovenské firmy s cieľom úspechu na globálnych trhoch a trhoch EÚ.

Prioritná os Podpora inovatívnej kapacity regiónov Regionálneho operačného programu sa zameriava na podporu a využitie rozvojového potenciálu regiónov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom zabezpečenia prepojenia na hlavné dopravné koridory, regenerácie sídiel a regenerácie hospodársky využiteľných pamiatkových objektov. Regenerácia sídiel zahŕňa rekonštrukciu miestnych komunikácií a procesy opravy, rekonštrukcie, adaptácie a zhodnotenia stavebného fondu, vrátane morálne a fyzicky zastaraného bytového fondu v ohrozených územiach, dobudovanie nevyhnutnej technickej

infraštruktúry sídiel, ktorých realizáciou sa dosahuje regenerácia, revitalizácia a využitie rozhodujúceho rozvojového potenciálu mesta.

7.3 Popis stratégie

Strategický rámec na obdobie rokov 2007-2013 Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová „**Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Kotešová v kontexte Regionálneho operačného programu Slovenské republiky**“ je v súlade so strategickými rámcami vytvorenými na území kraja

Obsah týchto strategických rámcov možno bližšie špecifikovať ako snahu o:

- zlepšenie podmienok pre rozvoj a rast hospodárskych aktivít
- podporu využívania inovatívnych technológií v perspektívnych odvetviach
- efektívnejšie využívanie vnútorných zdrojov regiónu
- zlepšenie kvality životného prostredia.

Obec Kotešová patrí do okresu, ktorého centrom je mesto Bytča. V ďalšom rozvoji by sa mala obec dotvárať ako centrum subregionálneho významu. V návrhu hlavných zásad priestorového usporiadania a využitia územia, rozvoja sídelnej štruktúry a životného prostredia pre obec Kotešová platia zásady vzťahujúce sa na územie regiónu.

Z pohľadu dopravnej infraštruktúry by malo byť toto územie zabezpečené posilnenou hromadnou dopravou, ktorá by mala organicky nadväzovať na potreby jednotlivých skupín obyvateľstva s dôrazom na tých, ktorí nemôžu využívať individuálnu osobnú dopravu.

Pri definovaní stratégie rozvoja obce a regiónu pre programovacie obdobie 2007 – 2013 sa vychádzalo z kombinácie dvoch politík prístupov. Štrukturálny prístup sa zameriava na aspekty štrukturálnej konvergenzie, v konečnom dôsledku definuje typy aktivít, ktoré budú podporované v programovacom období. Regionálny prístup sa zameriava na územnú alokáciu týchto typov aktivít.

Z výsledkov sociálno-ekonomickej analýzy možno konštatovať, že v záujme ďalšieho vyváženého rozvoja a konkurencieschopnosti Žilinského samosprávneho kraja a tým aj obce Kotešová ako jeho súčasť je nevyhnutné zamerať sa na nasledovné priority:

Cestná infraštruktúra

Dobudovanie cestnej infraštruktúry, čím sa dosiahne skvalitnenie dopravného systému v rámci kraja, lepšie prepojenie regiónu s ostatným regiónmi v rámci Slovenska a napojenie na medzinárodné koridory. Žilinský kraj svojou polohou je významným tranzitným uzlom a centrom tranzitu tovaru a ľudí.

Rozvoj školskej infraštruktúry

Dobudovanie regiónu najmä z hľadiska nevyhovujúceho stavu objektov školskej infraštruktúry a ich chýbajúcej technickej vybavenosti, čím sa prispeje ku zvýšeniu kvality systému vzdelávania.

Rozvoj zdravotnej infraštruktúry

Koncentráciou na rozvoj infraštruktúry regionálnych zdravotníckych zariadení sa zabezpečí zvýšenie kvality a efektívnosti zariadení zdravotnej starostlivosti (reštrukturalizáciou zdravotníckych zariadení) prostredníctvom podpory rekonštrukcie rozširovania a modernizácie existujúcich zdravotníckych zariadení, zvyšovania ich energetickej a environmentálnej efektívnosti a obstarania minimálneho vnútorného vybavenia. Tým sa vytvoria predpoklady pre poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti v tejto oblasti budú podporované životaschopné zariadenia zdravotnej starostlivosti vo vlastníctve verejnej správy a neziskového sektora.

Životné prostredie

Dobudovanie environmentálnej infraštruktúry najmä z hľadiska ochrany a racionálneho využívania vodných zdrojov, zabezpečenia protipovodňovej ochrany územia, ochrana ovzdušia, nakladania s odpadmi a ochrany prírody a krajiny.

Stratégia NSRR, ktorej úlohou je zabezpečiť pokrok v dosiahnutí vízie SR a dosiahnutie strategického cieľa SR do roku 2013, je postavená na napĺňaní hierarchickej sústavy priorít (strategické, špecifické, opatrenia). Táto sústava priorít je uplatňovaná aj v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Konkurencieschopnosť podnikov a služieb

Zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov a služieb podpora dlhodobej konkurencieschopnosti podnikovej sféry prostredníctvom podpory vzniku a fungovania inovačných procesov, inovátnych firiem, mechanizmov podporujúcich inovácie a energetickej udržateľnosti je cieľom tejto priority.

Návrh nariadenia o ERDF v článku 5 Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť zameriava pomoc hlavne do troch priorít – inovácie a vzdelanostná ekonomika, životné prostredie a ochrana pred rizikami a prístup, mimo veľkých mestských centier, pre prepravné a telekomunikačné služby. Návrh priorít pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť vychádza z predpokladu, že tieto budú podporovateľné z ERDF v takom rozsahu, v akom boli vznesené pripomienky SR.

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová vo väzbe na Regionálny operačný program sa zameriava na rozvoj infraštruktúry školskej, cestnej a na podporu investícií do ochrany životného prostredia

Nakoľko stratégia Regionálneho operačného programu Slovenská republika a na ňu nadväzujúca stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová bude realizovaná prostredníctvom ERDF prioritné osi budú realizované prostredníctvom piatich opatrení. Prienikom navrhnutých opatrení je sledovaná synergia a kohézia finančného nástroja za účelom zabezpečenia stanovených cieľov.

7.3.1 Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry

V rámci realizácie prioritnej osi Infraštruktúra vzdelávania Regionálneho operačného programu Slovenská republika na území obce Kotešová je potrebné sa zamerať na riešenie neuspokojivého stavu školskej infraštruktúry a modernizácie vybavenia školskej infraštruktúry.

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

- nevyhnutné stavebné úpravy vnútorného vybavenia existujúcich vzdelávacích zariadení v nadväznosti na skvalitnenie a/alebo zmenu obsahu vzdelávania
- podpora budovania a modernizácie vnútorných technických zariadení školskej infraštruktúry
- zlepšenie neuspokojivého technického stavu školských budov
- príprava poskytovateľov vzdelávacej starostlivosti v zavádzaní systémov manažérstva kvality do praxe

Systém školstva v obci tvoria:

Základná škola s materskou školou, ktoré sú umiestnené v 4 budovách. Mimoškolské zariadenie predstavuje školský klub.

Poskytované služby sú dlhodobo poznačené nedostatkom investícií zo strany štátu ako aj zo strany obce, do ktorej pôsobnosti tieto zariadenia prešli v zmysle zákona o prechode kompetencií a ktorá dlhodobo nemá dostatok financií na zabezpečenie potrebnej rekonštrukcie školských budov a zariadení. Dôsledkom je neuspokojivý technický stav a vysoká bariérovosť všetkých 4 budov, morálna a fyzická zastaranosť technických zariadení, existencia vysokých prevádzkových nákladov, nedostatok moderných technológií a nepripravenosť poskytovateľov vzdelávacej starostlivosti zavádzať systémy manažérstva kvality v praxi.

Naplnenie priorít definovaných v oblasti školstva aj v rámci stratégie konkurencieschopnosti SR do roku 2010 si vyžaduje premeniť tradičnú školu na modernú.

V súčasnosti nie je v silách obce zabezpečiť adekvátnu obnovu, resp. modernizáciu školskej infraštruktúry. V nadväznosti na skvalitnenie alebo zmenu obsahu vzdelávania je potrebné rekonštruovať existujúce vzdelávacie zariadenia a modernizovať ich vnútorné vybavenie.

V rámci prioritnej osi Infraštruktúra vzdelávania Regionálneho operačného programu Slovenská republika na území obce Kotešová bude možné realizovať výmenu strechy, čo by bolo vhodné urobiť s výmenou krovu a vybudovaním podkrovných priestorov pre mimoškolskú činnosť, výmenu inštalácií, okien, kúrenia, zateplenie budov. Stavebný projekt je hotový aj na školu aj telocvičňu, telocvičňa na využitie tiež pre občanov obce..

7.3.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia

V rámci realizácie opatrenia 1.2. Podpora investícií do ochrany životného prostredia Operačného programu Životné prostredie je na území obce Kotešová potrebné sa zamerať na riešenie podpory životného prostredia predovšetkým v oblasti kanalizácie a čistenia odpadových vôd..

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

oblasť odpadov:

- podpora budovania zariadení na zneškodňovanie odpadov
- podpora budovania zariadení na bioodpady
- zavádzanie separovaného zberu
- zriadenie kompostární pre obce
- podpora výstavby triediacich dvorov a liniek

oblasť ochrany prírody a krajiny:

- vypracovanie plánov manažmentu chránených území
- podpora realizácie plánov manažmentu chránených území
- zabezpečenie starostlivosti a propagácie území NATURA 2000 a
- zabezpečenie spolupráce s vlastníkmi území NATURA 2000
- rekonštrukcia potoka Rovnianka – je potrebné spevniť brehy, prehĺbiť koryto, úprava okolia brehov, zábradlie, chodníky a mosty

Z hľadiska zabezpečovania primeranej životnej úrovne a ochrany životného prostredia sa na území obce Kotešová prejavuje ako problém vybavenosť environmentálnou infraštruktúrou – vodovody, kanalizácia, čistiare odpadových vôd, zneškodňovanie odpadov. V oblasti životného prostredia budú podporované najmä aktivity zamerané na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry s dôrazom na oblasť nakladania s odpadmi a ochrany prírody a krajiny.

7.3.3 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov

Prioritná os Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov Regionálneho operačného programu Slovenská republika sa zameriava na podporu a využitie rozvojového potenciálu regiónov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom zabezpečenia prepojenia na hlavné dopravné koridory, regenerácie sídiel a regenerácie hospodársky využiteľných pamiatkových objektov. Regenerácia sídiel zahŕňa rekonštrukciu miestnych komunikácií a procesy opravy, rekonštrukcie, adaptácie a zhodnotenia stavebného fondu, vrátane morálne a fyzicky zastaraného bytového fondu v ohrozených územiach, dobudovanie nevyhnutnej technickej infraštruktúry sídiel, ktorých realizáciou sa dosahuje regenerácia, revitalizácia a využitie rozhodujúceho rozvojového potenciálu obcí a miest.

Na území obce Kotešová je nevyhnutné sa zamerať na modernizáciu a rozvoj regionálnych a miestnych cestných komunikácií.

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

- dobudovanie dopravného systému regiónu, vrátane výstavby cestných obchvatov,
- odstraňovanie kritických nehodových lokalít,
- rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií
- vybudovanie mosta pre autá na prepojenie s diaľnicou a letiskom v obci Dolný Hričov.
- vybudovanie domu sociálnej starostlivosti - pre osamelých a prestárlych občanov s kapacitou cca 30 miest
- rekonštrukcia budovy zemianskej kúrie ako pamiatkový objekt

Z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti obce a tým aj regiónu je potrebné dobudovať dopravný systém. S tým taktiež úzko súvisí odstraňovanie kritických nehodových lokalít, čím sa výraznou mierou prispeje k zvyšovaniu bezpečnosti cestnej premávky. Kvalitná cestná sieť zabezpečujúca dopravnú obslužnosť regiónu je jedným z kľúčových faktorov rozvoja SR.

Regionálna sieť cestných komunikácií je v dôsledku stále rastúceho rozvoja automobilovej dopravy neúmerne zaťažovaná, čo spôsobuje problémy nielen z hľadiska nízkej priepustnosti a častých dopravných kolízií, ale aj z hľadiska zabezpečenia primeranej

údržby. Systém cestných komunikácií v regióne v najbližších rokoch doplní budovaná diaľnica D1, čím by sa malo výrazne odľahčiť intenzitu dopravy na regionálnych komunikáciách.

V nadväznosti na budovanie priemyselného parku v obci sa predpokladajú viaceré zmeny v organizácii dopravy, predovšetkým potreba zabezpečenia napojenia na diaľnicu D1 a vybudovanie prístupových komunikácií do priemyselného parku..

Kvalitatívnu úroveň poskytovania služieb v oblasti zdravotníctva priamo úmerne ovplyvňuje nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav prevádzkovaných objektov a často ich vysoká bariérovosť. Kvalita a dostupnosť poskytovaných služieb je dlhodobo poznačená nedostatkom investícií zo strany zriaďovateľov. Dôsledkom je neuspokojivý technický stav veľkého počtu budov, existencia vysokých prevádzkových nákladov a následné rušenie prevádzok zdravotníckych zariadení a pretrvávajúce ťažkosti v budovaní a zabezpečovaní záchrannej služby. Kvalitatívnu úroveň poskytovania služieb v oblasti zdravotníctva okrem nevyhovujúceho technického a kvalitatívneho stavu prevádzkovaných objektov negatívne ovplyvňuje morálna a fyzická zastaranosť technických zariadení a technologického zabezpečenia. Zariadenia zdravotníckej starostlivosti v súčasnosti prechádzajú procesom transformácie na neziskové organizácie a iné typy subjektov.

Stav hmotnej infraštruktúry v zdravotníctve často nespĺňa v súčasných podmienkach SR bezpečnostné a hygienické štandardy a smernice EÚ pre ochranu pacientov a zdravotníckeho personálu a neumožňuje poskytovať kvalitnú, teritoriálne a finančne dostupnú a na báze moderných liečebných postupov a zdravotníckych techník založenú zdravotnú starostlivosť. Zároveň je vykazovaná neefektívna a energeticky vysoko náročná prevádzka budov zdravotníckych zariadení spôsobená práve ich zlým technickým stavom, zastaranosťou a niekoľkoročným poddimenzovaním investícií v sektore zdravotníctva. Vyššie identifikované problémy majú priamy vplyv na úroveň poskytovaných zdravotníckych služieb.

Investičné aktivity na podporu zdravotníckych zariadení zriadených regionálnou a miestnou samosprávou a neziskových organizácií oprávnených poskytovať zdravotnícku starostlivosť, ktoré budú zamerané na:

- rekonštrukciu a rozširovanie existujúcich zariadení
- zvyšovanie energetickej a environmentálnej efektívnosti zdravotníckych zariadení
- modernizáciu vnútorného vybavenia existujúcich zdravotníckych zariadení v nadväznosti na ich rekonštrukciu

Zámerom je kvalitatívne zlepšenie úrovne poskytovania zdravotníckych služieb prostredníctvom zlepšenia nevyhovujúceho technického a kvalitatívneho stavu prevádzkovaných objektov a zníženia energetickej a environmentálnej náročnosti prevádzky budov zdravotníckych zariadení. Prioritná os je zameraná na zabezpečenie požadovaného kvalitatívneho a kvantitatívneho štandardu v súlade s minimálnymi štandardmi vybavenosti obcí.

7.3.4 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov

Cieľom navrhovanej prioritnej osi je podpora dlhodobej konkurencieschopnosti podnikovej sféry prostredníctvom podpory vzniku a fungovania inováčných procesov, inováčných firiem, mechanizmov podporujúcich inovácie a energetickej udržateľnosti. Opatrenia sú nastavené tak, aby nedeformovali podnikateľské prostredie a podnikateľskú súťaž. Sú z nich vylúčené také projekty, ktoré majú výlučne komerčný charakter, nie je pre ne charakteristická vysoká miera rizika a je ich bez problémov možné financovať z bežne dostupných finančných zdrojov. Naopak, opatrenie je zamerané na

podporu takých služieb a podmienok pre rozvoj konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva, ktoré z rôznych dôvodov trh buď nevytvára, alebo ich vytvára iba v obmedzenej miere. Prvé tri opatrenia sú do veľkej miery orientované na vytvorenie komplexného inovačného systému a jeho nástrojov, ktorý dnes v SR do veľkej miery chýba. Posledné je orientované na také projekty v oblasti energetickej efektívnosti a bezpečnosti, ktoré nie sú v plnej miere komerčne realizovateľné, alebo je problematické ich financovať v plnej miere z komerčne dostupných zdrojov.

Príklady aktivít :

- príprava projektov transferu technológie a poznatkov do podnikov – analýzy príčin nízkej konkurencieschopnosti, návrhy rozvojových projektov, pre-feasibility štúdie, identifikácia dostupných produktov, technológií a postupov, kriteriálna analýza produktov, príprava finančných a ekonomických modelov realizácie
- hodnotenie dopadu zavádzania nových technológií na životné prostredie
- realizácia štúdií realizovateľnosti pri zavádzaní inovácií
- realizácia procesov spojených s výberom dodávateľov technológií a analýzou funkčnej a trhovej uplatniteľnosti výrobku alebo procesu
- príprava projektov technologického predvídania a strategických plánov, vrátane štúdií zameraných na určenie súčasného stavu a trendov vývoja v predmetnej oblasti (technológie, produkty, služby), naplňania REACH, aplikácie vhodných chemikálií, ekologických technológií a naplňania zásad TUR na báze nových technológií

7.3.5 Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier

Cieľom prioritnej osi je podpora dlhodobej konkurencieschopnosti podnikovej sféry prostredníctvom podpory vzniku a fungovania inovačných procesov, inovatívnych firiem, mechanizmov podporujúcich inovácie a energetickej udržateľnosti.

Opatrenie je orientované špecificky na podporu inovácií v podnikovej sfére. Slovenské podniky, najmä tie, ktoré nie sú vlastnené zahraničným kapitálom, vykazujú nízku mieru inovácií. Najmä z hľadiska dlhodobej konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva je to kľúčový problém, na riešenie ktorého je toto opatrenie zamerané.

Prostredníctvom podpory investičných a neinvestičných projektov bude v prioritnej osi Regionálneho operačného programu zabezpečená podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov. Oblasťami podpory sú investície do regionálnych a miestnych komunikácií, investície smerované na regeneráciu sídel, sídliská s upadajúcim obytným prostredím a neinvestičné aktivity podporujúce plánovanie a územný rozvoj územia.

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť regiónu. Podpora investičných aktivít je zameraná na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií zabezpečujúcich také prepojenie ťažísk osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Dobudovanie technickej infraštruktúry sídiel a realizácia komplexných projektov regenerácie ich častí a zón, podpora úpravy verejných priestranstiev, verejnej zelene a dôležitých priestorových areálov s multifunkčným využitím.

Osobitná pozornosť bude venovaná komplexnej obnove mestských oblastí postihnutých fyzickým úpadkom a sociálnym vylúčením, ktoré bude zahŕňať aj obnovu bytových domov v sídliskách s upadajúcim obytným prostredím.

V rámci prioritnej osi bude podporovaná príprava územno-plánovacej dokumentácie, územno-plánovacích podkladov, programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, príprava projektov regenerácie a revitalizácie sídiel a ich častí, ekonomické a environmentálne štúdie a pod.

7.4 Tematická koncentrácia príspevkov

Tematické zameranie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová vrátane zadaného súboru aktivít je priamo napojené na závery a výsledky SWOT analýzy, resp. na popis problémov a prostriedkov na ich odstránenie v oblasti školskej, cestnej infraštruktúry a do ochrany životného prostredia.

Dôležitým cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry a predovšetkým rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií. Regionálna sieť cestných komunikácií je v dôsledku stále rastúceho rozvoja automobilovej dopravy neúmerne zaťažovaná, čo spôsobuje problémy nielen z hľadiska nízkej priepustnosti a častých dopravných kolízií, ale aj z hľadiska zabezpečenia primeranej údržby.

Ďalším dôležitým cieľom Programu sú investície do ochrany životného prostredia. Z hľadiska zabezpečovania primeranej životnej úrovne a ochrany životného prostredia sa na území Žilinského kraja prejavuje ako problém vybavenosť obcí environmentálnou infraštruktúrou – vodovody, kanalizácia, čistiarene odpadových vôd, zneškodňovanie odpadov, divoké skládky a zdevastované územia.

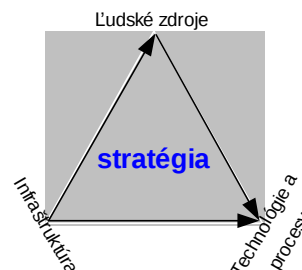
7.5 Územná koncentrácia príspevkov

Ako to vyplýva z Národného strategického referenčného rámca v časti Tematická koncentrácia príspevkov stratégia NSRR koncentruje príspevky do nasledujúcich tematických - strategických priorít: *Infraštruktúra a regionálna dostupnosť* zvyšujúca atraktivnosť územia pre investovanie a život obyvateľov, *Inovácie, informatizácia a znalostná ekonomika* zvyšujúce konkurencieschopnosť produkčnej sféry prostredníctvom rastu kvality technológií a procesov v produkčnej sfére.

Ľudské zdroje schopné uskutočňovať zmeny vedúce k rastu významu poznatkov v spoločnosti. *Projekty sa budú realizovať koncentračným spôsobom, v tých témach a územiach, ktorých podpora bude viesť k najefektívnejšiemu a najúčinnejšiemu dosiahnutiu strategického cieľa SR pre programové obdobie 2007 - 2013.*

Prostredníctvom koncentrácie na vybrané témy sa stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová zameriava na riešenie disparít prostredníctvom koncentrovanej, selektívnej podpory lepšieho využívania existujúcich, tradičných faktorov ekonomického rastu a vytváranie nových faktorov ekonomického rastu, založených na využívaní poznatkov. Každá tematická oblasť má z pohľadu plnenia strategického cieľa počas obdobia 2007-2013 vlastné potreby a „úlohy“, ktoré sa navzájom dopĺňajú a ovplyvňujú.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová sa koncentruje na podporu: budovania a modernizáciu verejnej **infraštruktúry**; inovácií a informatizácie, ktoré prostredníctvom rozvoja **technológií** a skvalitňovania **procesov**³ rozvíjajú zdroje ekonomického rastu pre znalostnú ekonomiku a zvyšujú kvalitu hospodárskeho rastu postaveného na existujúcich faktoroch; zvyšovania kvality **ľudských zdrojov** a rastu zamestnanosti.

Všetky oblasti sa navzájom ovplyvňujú a dopĺňajú. Podpora infraštruktúry vytvára nevyhnutný predpoklad pre lepšie využitie ľudských zdrojov a fyzický predpoklad pre rozvoj aktivít ovplyvňujúcich úroveň technológií a procesov v priemysle a službách, ktoré môžu realizovať iba mobilné, zručné a vzdelané pracovné sily. Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová v nadväznosti na Regionálny operačný program Slovenská republika je realizovaná v rámci strategickej priority Infraštruktúra a strategickej priority Konkurencieschopnosť podnikov a služieb Operačného programu Znalostná ekonomika ako aj Operačného programu Životné prostredie. Cieľom tematickej koncentrácie stratégie na podporu budovania a modernizáciu verejnej infraštruktúry je zvýšenie hustoty vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb, keďže výrazné zvýšenie výkonnosti a konkurencieschopnosti môže byť realizované iba v územiach, v ktorých je dostupná kvalitná základná infraštruktúra a kvalitné služby, postavené na využívaní verejnej infraštruktúry. Efektívnosť väčšiny ekonomických činností realizovaných v území je priamo alebo nepriamo ovplyvnená dostupnou verejnou infraštruktúrou, pokrývajúcou oblasti infraštruktúry dopravy, životného prostredia a občianskej infraštruktúry miest a obcí. Dostupnosť a kvalita infraštruktúry je však iba jedným predpokladom pre zvyšovanie atraktivity územia. Na druhej strane je potrebné vytvoriť také podmienky, aby využívanie regionálnej infraštruktúry a zlepšenie dostupnosti územia viedli k rastu kvality služieb naviazaných na túto infraštruktúru. Osobitú pozornosť v tomto ohľade vyžaduje oblasť zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry.

Úroveň a dostupnosť základnej infraštruktúry má na dosahovanie strategického cieľa výrazný vplyv z dvoch hlavných aspektov.

Investície do verejnej infraštruktúry zvyšujú atraktivnosť územia pre investovanie; generujú súkromné priame investície pozitívne vplývajúce na rast ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti produkčnej sféry regiónov. Vytvárajú predpoklad pre efektívnejšie fungovanie verejných služieb.

Najvýraznejší dopad investícií do verejnej infraštruktúry sa však dosiahne iba vtedy, ak na ne budú nadväzovať aj ostatné projekty zamerané na zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti priemyslu a služieb a kvality ľudských zdrojov

³ proces je definovaný ako systém činností, ktoré prostredníctvom zdrojov transformujú vstupy na výstupy a tým vytvárajú pridanú hodnotu (zdroj: ISO 9000:2000)

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je tvorená hierarchickou štruktúrou pozostávajúcou z hlavného cieľa, dvoch prioritných osí a piatich opatrení. Stratégia vychádza z hlavných disparít a faktorov rozvoja identifikovaných na úrovni Regionálneho operačného programu Slovenská republika. Tieto boli modifikované do kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja a špecifických cieľov pre oblasť obce Kotešová.

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová vychádza, resp. rešpektuje:

- strategický cieľ NSRR 2007 – 2013,
- výstupy analýzy a závery SWOT analýzy,
- existenciu vládou schválených koncepčných a rozvojových programov,
- možnosti finančnej podpory z fondu ERDF, rozsah ich záberu a pôsobnosti pre Žilinský samosprávny kraj a odporúčania EK.

7.6 Prioritné osi na úrovni ERDF

Strategické zámery definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová budú realizované prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Prioritné osi PHSR na úrovni ERDF	Hlavné aktivity v rámci prioritnej osi (Opatrenia)
Prioritná os 1 Infraštruktúra	1.1 Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry 1.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia 1.3 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity
Prioritná os 2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb	2.1 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov 2.2 Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier

7.6.1 Prioritná os 1 Infraštruktúra

Prioritná os Infraštruktúra Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová bude naplnená prostredníctvom aktivít v oblasti obnovy a rozvoja školskej a sociálnej infraštruktúry, podpory investícií do ochrany životného prostredia a modernizáciou a rozvojom miestnych komunikácií.

7.6.1.1 Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry

Cieľ a zameranie opatrenia

V rámci realizácie opatrenia 1.1. je na území obce Kotešová potrebné sa zamerať na riešenie neuspokojivého stavu školskej infraštruktúry a modernizácie vybavenia školskej infraštruktúry.

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

- nevyhnutné stavebné úpravy vnútorného vybavenia existujúcich vzdelávacích zariadení v nadväznosti na skvalitnenie a/alebo zmenu obsahu vzdelávania
- podpora budovania a modernizácie vnútorného technických zariadení školskej infraštruktúry- prístavba podkrovných priestorov
- zlepšenie neuspokojivého technického stavu školských budov – rekonštrukcia
- výstavba telocvične
- príprava poskytovateľov vzdelávacej starostlivosti v zavádzaní systémov manažérstva kvality do praxe

Zdôvodnenie opatrenia

Kvalita a úroveň poskytovania služieb v oblasti školstva je priamo úmerná stavu budov a zariadení, v ktorých sa nachádzajú. Kvalita a dostupnosť poskytovaných služieb je dlhodobo poznačená nedostatkom investícií zo strany štátu ako aj zo strany obcí a VÚC, do ktorých pôsobnosti tieto zariadenia prešli v zmysle zákona o prechode kompetencií. Dôsledkom je neuspokojivý technický stav a vysoká bariérovosť veľkého počtu budov, morálna a fyzická zastaranosť technických zariadení, existencia vysokých prevádzkových nákladov, nedostatok moderných technológií a nepripravenosť poskytovateľov vzdelávacej starostlivosti zavádzať systémy manažérstva kvality v praxi.

V súčasnosti nie je v silách obcí a miest zabezpečiť adekvátnu obnovu, resp. modernizáciu školskej infraštruktúry. V nadväznosti na skvalitnenie a / alebo zmenu obsahu vzdelávania je potrebné rekonštruovať existujúce vzdelávacie zariadenia a modernizovať ich vnútorné vybavenie.

Prijímateľ

- subjekt samosprávy

7.6.1.2 Opatrenie 1.2 Podpora investícií do ochrany životného prostredia

Cieľ a zameranie opatrenia

V rámci realizácie opatrenia 1.2. Regionálneho operačného programu Slovenská republika je na území obce Kotešová potrebné sa zamerať na riešenie podpory životného prostredia.

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

oblasť odpadov:

- podpora budovania zariadení na bioodpady
- zavádzanie separovaného zberu

- zriadenie kompostární pre obce
 - podpora výstavby triediacich dvorov a liniek
- oblasť ochrany prírody a krajiny:
- realizácia protipovodňových opatrení
 - výstavba kanalizácie pre neodkanalizované časti obce
 - rekonštrukcia a výstavby vodovodu
 - pripojenie obce na čistiareň odpadových vôd

Zdôvodnenie opatrenia

Z hľadiska zabezpečovania primeranej životnej úrovne a ochrany životného prostredia sa na území obce Kotešová prejavuje ako problém vybavenosť environmentálnou infraštruktúrou – vodovody, kanalizácia, čistiareň odpadových vôd, zneškodňovanie odpadov. V oblasti životného prostredia budú podporované najmä aktivity zamerané na dobudovanie environmentálnej infraštruktúry s dôrazom na oblasť nakladania s odpadmi a ochrany prírody a krajiny. V obci momentálne neexistuje separovaný zber odpadov, väčšina obce nemá kanalizáciu a nie je pripojená na ČOV.

Prijímateľ

- subjekt samosprávy
- tretí sektor
- verejno-súkromné partnerstvá

7.6.1.3 Opatrenie 1.3 Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity

Cieľ a zameranie opatrenia

Na území obce Kotešová z hľadiska ďalšieho rozvoja je nevyhnutné sa zamerať na modernizáciu a rozvoj regionálnych cestných komunikácií a dobudovanie a rekonštrukciu miestnych komunikácií.

Definovanie skupín aktivít, ktoré budú podporované:

- dobudovanie dopravného systému regiónu, vrátane výstavby cestných obchvatov,
- odstraňovanie kritických nehodových lokalít,
- zabezpečenie rekonštrukcie úsekov ciest II. a III. triedy, ktoré sú v nevyhovujúcom a havarijnom stave
- dobudovanie miestnych komunikácií tam, kde nie je zabezpečený prístup obyvateľov od ich obydľí k cestám
- rekonštrukcia zdevastovaných a nespevnených miestnych komunikácií
- rekonštrukcia nevyhovujúceho dopravného značenia miestnych komunikácií
- rekonštrukcia autobusových zastávok
- vybudovanie cestného spojenia k plánovanému priemyselnému parku
- oprava mostov a lávok

Zdôvodnenie opatrenia

Kvalitná vybavenosť cestnou sieťou zabezpečujúca dopravnú obslužnosť územia je jedným z kľúčových faktorov rozvoja. Dopravná infraštruktúra v podmienkach SR je charakterizovaná relatívne hustou cestnou sieťou, avšak s nižším podielom fungujúcich ciest

vyšších tried zaistujúcich dopravnú obslužnosť regiónu. V nadväznosti na zákon NR SR č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky sa javí ako potrebné využiť štrukturálne fondy ako doplnkové zdroje na realizáciu uvedeného opatrenia, ktorá spočíva vo výstavbe a rekonštrukcii ciest II. a III. vo vlastníctve samosprávnych krajov a v zabezpečovaní stavebno-technického vybavenia uvedených ciest podľa potrieb cestnej dopravy. Optimálna dopravná dostupnosť je podmienkou a predpokladom zvýšenia potenciálu ťažísk osídlenia regiónu..

Oblasť regenerácia sídiel je zameraná na realizáciu vyššie uvedených neinvestičných a investičných aktivít za účelom revitalizácie miest a obcí ako základných ťažísk osídlenia regiónov. Mestské sídla sú najväčšie rozvojové centrá územia, ktorých napredovanie má vplyv na celé okolité územie a zároveň sú najväčším motorom rozvoja a uplatnenia inovácie, vedy a výskumu. Široké spektrum aktivít vytvára predpoklady pre realizáciu projektových zámerov komplexného rozvoja sídiel a nadväzuje na veľký dopyt po uvedených typoch aktivít v rámci Opatrenia 3.4 Renovácia a rozvoj obcí OPZI v skrátenom programovom období 2004-2006. Na rozdiel od programového 2004-2006 sú medzi oprávnenými subjektami aj obce so štatútom mesta. Objektívnym nedostatkom mestských oblastí je technický a sociálny úpadok bytového fondu predovšetkým v bytových domoch nachádzajúcich sa v mestských oblastiach postihnutých negatívnymi sociálno-ekonomickými vplyvmi. V rámci komplexnej obnovy týchto oblastí bude preto dôraz kladený na komplexný prístup zahrňujúci obnovu verejných priestranstiev, bytového fondu a pod.

Z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti obce a regiónu je potrebné dobudovať dopravný systém. S tým taktiež úzko súvisí odstraňovanie kritických nehodových lokalít, čím sa výraznou mierou prispeje k zvyšovaniu bezpečnosti cestnej premávky. Kvalitná cestná sieť zabezpečujúca dopravnú obslužnosť regiónu je jedným z kľúčových faktorov rozvoja SR.

V nadväznosti na budovanie priemyselného parku bude potrebné zabezpečiť cestné spojenie parku s diaľnicou D1, najvhodnejšie premostením rieky Váh cez obec Dolný Hričov.

Regionálna sieť cestných komunikácií je v dôsledku stále rastúceho rozvoja automobilovej dopravy neúmerne zaťažovaná, čo spôsobuje problémy nielen z hľadiska nízkej priepustnosti a častých dopravných kolízií, ale aj z hľadiska zabezpečenia primeranej údržby.

Sieť miestnych komunikácií v správe obce je v zlom stave. Dopravné značenie nevyhovuje požadovaným predpisom, časť komunikácií je nespevnená a v prípade dažďov sa stáva neprejazdnou. Sieť miestnych komunikácií nie je dobudovaná, k niektorým domom neexistuje prístup cestou alebo chodníkom a obyvatelia musia prechádzať priamo cez trávnik. Tento stav pretrváva už dlhšiu dobu, preto je vhodné ho komplexne doriešiť k spokojnosti obyvateľov obce.

V obci sú celkovo 4 mosty a visutá lávka ponad rieku Váh, ktorá však nie je majetkovo vysporiadaná. Závesný aparát lávky je v dezolátnom stave a hrozí jeho poškodenie, preto nevyhnutne potrebuje rekonštrukciu. Všetky mosty potrebujú opravy povrchu a posúdenie statikom na bezpečnosť.

Prijímateľ

- subjekt samosprávy
- podnikateľský sektor
- tretí sektor
- verejno-súkromné partnerstvá

7.6.2 Prioritná os 2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb

Prioritná os Konkurencieschopnosť podnikov a služieb Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová bude naplnená prostredníctvom podpory spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov a projektmi na regeneráciu sídiel.

7.6.2.1 Opatrenie 2.1 Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov

Cieľ a zameranie opatrenia

Dlhodobá konkurencieschopnosť podnikovej sféry prostredníctvom formou podpory vzniku a fungovania inovačných procesov, inovatívnych firiem, mechanizmov podporujúcich inovácie a energetickej udržateľnosti. Inovácie v podnikovej sfére, najmä tie, ktoré nie sú vlastnené zahraničným kapitálom, vykazujú nízku mieru inovácií. Z hľadiska dlhodobej konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva je to kľúčový problém, na riešenie ktorého je toto opatrenie zamerané. Väčšina inovácií v krajinách EÚ a OECD je realizovaná práve v malých a stredných podnikoch. Na Slovensku však v súčasnosti neexistujú v tejto oblasti adekvátne podmienky, najmä z hľadiska financovania firiem v počiatočnom štádiu (vrátane predzárodkovej a zárodkovej fázy.) Opatrenie je založené na skúsenostiach ostatných krajín v tejto oblasti a je nastavené tak, aby sa minimalizovalo neefektívne využitie zdrojov a negatívne dopady na celkové podnikateľské prostredie. Podpora konkurencieschopnosti podnikovej sféry môže byť zabezpečená aj prostredníctvom zlepšenia plošných služieb, ktoré prispievajú k rozvoju podnikateľského sektoru, a to najmä v oblastiach, ktoré nedokáže voľný trh adekvátne pokryť. Jednou z dôležitých oblastí na je potrebné sa zamerať je zvyšovanie energetickej bezpečnosti a predpokladov pre trvalo udržateľný rast z hľadiska energetickej efektívnosti hospodárstva. Predovšetkým formou podpory obnoviteľných energetických zdrojov. Nezanedbateľným cieľom je opatrenia je vytváranie takých spoločných služieb pre podniky, ktoré prispievajú k rozvoju podnikového sektoru. Jedná sa predovšetkým o aktivity, ktoré môžu mať vysoké pozitívne externality a trh ich teda poskytuje v nedostatočnej miere, alebo priamo súvisia s podporou inovácií. S výnimkou rámcovej aktivity budú aktivity podporované predovšetkým priamymi grantami.

Zdôvodnenie opatrenia

Opatrenie je zamerané predovšetkým priamo na podnikový sektor a konkrétne podniky na území obce Kotešová bez ohľadu na ich veľkosť. Bezprostredne sa bude dotýkať tiež plánovaného priemyselného parku. Cieľom opatrenia je naštartovať inovačné aktivity v podnikovom sektore priamou podporou inovácií, ako aj vytváraním prostredia a nevyhnutných podmienok na realizáciu inovácií. Keďže predovšetkým vývoj a technické inovácie sú svojou povahou relatívne rizikové aktivity, tieto typy aktivít budú podporované inovatívnymi nástrojmi, ale aj priamymi grantami. V rámci opatrenia sa preto počíta aj s vytvorením schémy štátnej pomoci. Podporované projekty budú predovšetkým dopytovo orientované, ale do úvahy pripadajú aj národné projekty.

V súvislosti s daným opatrením bude pre obec Kotešová veľmi dôležitý výber vhodných investorov, ktorí vstúpia do plánovaného priemyselného parku s ohľadom ako na priority opatrenia a možnosti ich podpory, tak aj s ohľadom na disponibilnú pracovnú silu v obci a jej kvalifikačnú štruktúru.

Podporou spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov v priemyselnej zóne bude možné riešiť aktivity ako sú príprava projektov transferu technológie a poznatkov do podnikov – analýzy príčin nízkej konkurencieschopnosti, návrhy rozvojových projektov, pre-feasibility štúdie, identifikáciu dostupných produktov, technológií a postupov, kritériálnu analýzu produktov, prípravu finančných a ekonomických modelov realizácie, hodnotenie dopadu zavádzania nových technológií na životné prostredie, realizáciu štúdií realizovateľnosti pri zavádzaní inovácií, realizáciu procesov spojených s výberom dodávateľov technológií a analýzou funkčnej a trhovej uplatniteľnosti výrobku alebo procesu, prípravu projektov technologického predvídania a strategických plánov, vrátane štúdií zameraných na určenie súčasného stavu a trendov vývoja v predmetnej oblasti (technológie, produkty, služby), naplňania REACH, aplikácie vhodných chemikálií, ekologických technológií a naplňania zásad TUR na báze nových technológií.

Opatrenie je zamerané na znižovanie, resp. odstraňovanie štandardných zlyhaní trhu, ktoré brzdia vznik a rozvoj nových podnikov a na vytváranie na trhu chýbajúcich nástrojov podporujúcich vznik a rast malých a čiastočne aj stredných podnikov. Vysoko rizikové aktivity a komerčne neufinancovateľné aktivity budú financované prostredníctvom priamych grantov. Aktivity, ktoré teoreticky môžu byť financované aj komerčným sektorom, ale trh ich v súčasnosti nepokrýva, resp. pokrýva len čiastočne, budú financované len prostredníctvom inovatívnych finančných nástrojov.

Prijímateľ

- verejný sektor,
- súkromný sektor,
- podnikateľský sektor,
- verejno-súkromné partnerstvá

7.6.2.2 Opatrenie 2.2 Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier

Cieľom prioritnej osi podpora dlhodobej konkurencieschopnosti podnikovej sféry prostredníctvom podpory vzniku a fungovania inovačných procesov, inovatívnych firiem, mechanizmov podporujúcich inovácie a energetickej udržateľnosti. Opatrenia sú nastavené tak, aby nedeformovali podnikateľské prostredie a podnikateľskú súťaž. Sú z nich vylúčené také projekty, ktoré majú výlučne komerčný charakter, nie je pre ne charakteristická vysoká miera rizika a je ich bez problémov možné financovať z bežne dostupných finančných zdrojov. Naopak, opatrenie je zamerané na podporu takých služieb a podmienok pre rozvoj konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva, ktoré z rôznych dôvodov trh buď nevytvára, alebo ich vytvára iba v obmedzenej miere. Prvé tri opatrenia sú do veľkej miery orientované na vytvorenie komplexného inovačného systému a jeho nástrojov, ktorý dnes v SR do veľkej miery chýba. Posledné je orientované na také projekty v oblasti energetickej efektívnosti a bezpečnosti, ktoré nie sú v plnej miere komerčne realizovateľné, alebo je problematické ich financovať v plnej miere z komerčne dostupných zdrojov.

Prvé opatrenie je orientované špecificky na podporu inovácií v podnikovej sfére. Slovenské podniky, najmä tie, ktoré nie sú vlastnené zahraničným kapitálom, vykazujú nízku mieru inovácií. Najmä z hľadiska dlhodobej konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva je to kľúčový problém, na riešenie ktorého je toto opatrenie zamerané.

Druhé opatrenie je zamerané na podporu vzniku a rozvoja malých a stredných podnikov. Väčšina inovácií v krajinách EÚ a OECD je realizovaná práve v malých a stredných podnikoch. Na Slovensku však v súčasnosti neexistujú v tejto oblasti adekvátne

podmienky, najmä z hľadiska financovania firiem v počiatočnom štádiu (vrátane predzárodkovej a zárodkovej fázy.) Opatrenie je založené na skúsenostiach ostatných krajín v tejto oblasti a je nastavené tak, aby sa minimalizovalo neefektívne využitie zdrojov a negatívne dopady na celkové podnikateľské prostredie.

Cieľom tretieho opatrenia je podpora konkurencieschopnosti podnikovej sféry prostredníctvom zlepšenia plošných služieb, ktoré prispievajú k rozvoju podnikateľského sektoru, a to najmä v oblastiach, ktoré nedokáže voľný trh adekvátne pokryť.

Štvrté opatrenie je zamerané na zvyšovanie energetickej bezpečnosti a predpokladov pre trvalo udržateľný rast z hľadiska energetickej efektívnosti hospodárstva. Jeho cieľom je predovšetkým podpora obnoviteľných energetických zdrojov.

Cieľ a zameranie opatrenia

Prostredníctvom podpory investičných a neinvestičných projektov bude v prioritnej osi zabezpečená podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov. Oblasťami podpory sú investície smerované na regeneráciu sídel, sídliská s upadajúcim obytným prostredím, investície podporujúce zlepšenie kvality života a neinvestičné aktivity podporujúce plánovanie a územný rozvoj územia.

Prijímateľ

- mestá
- združenia samospráv založené podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

8. Merateľné ukazovatele

Pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je navrhnutý systém merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú monitorovať realizáciu tak na úrovni prioritných osí a ako aj programu (ako celku). Cieľom navrhnutého systému je meranie plnenia celkových cieľov pomocou indikátorov, ktoré umožňujú monitorovať realizáciu programu a hodnotiť jeho výkonnosť vo väzbe na definované ciele.

Na úrovni programu a prioritných osí budú sledované hlavné indikátory, indikátory výstupu, a výsledku. Za účelom monitorovania procesu naplňovania záväzkov (napr. ročných) a platieb, t.j. monitoring jednotlivých operácií, opatrení alebo programu vo vzťahu k oprávneným nákladom bude sledované finančnými indikátormi.

Merateľné ukazovatele sa priradujú k prioritnej osi. Zbierajú sa v dvoch časových dimenziách:

- očakávané hodnoty,
- reálne hodnoty.

Merateľné ukazovatele sa členia do troch kategórií:

- Jadrové indikátory
- Kontextové indikátory
- Finančné indikátory

Jadrové alebo hlavné indikátory slúžia na meranie okamžitého, strednodobého a dlhodobého efektu realizovanej intervencie, vyjadreného vo fyzických jednotkách.

Kontextové indikátory predstavujú makroekonomické indikátory, prostredníctvom ktorých sa kvantifikuje očakávaný dopad programu na úrovni strategického cieľa NSRR SR a prioritných osí.

Finančné indikátory slúžia na monitorovanie všetkých platieb realizovaných v rámci projektu, alebo skupiny projektov. Prostredníctvom finančných indikátorov sa takisto monitoruje ekonomická situácia konečného prijímateľa pomoci, resp. skupiny konečných prijímateľov pomoci.

Nasledujúci zoznam indikátorov bol pre program a prioritné osi a opatrenia vybraný tak, aby umožnil ich realizáciu, monitorovanie a posudzovanie napĺňania cieľov.

8.1 Ukazovatele programu

Pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová bol navrhnutý systém merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú monitorovať realizáciu tak na úrovni prioritných osí ako aj programu (ako celku). Cieľom navrhnutého systému je meranie plnenia celkových cieľov pomocou indikátorov, ktoré umožňujú monitorovať realizáciu programu a hodnotiť jeho výkonnosť vo väzbe na definované ciele.

Na úrovni programu a prioritných osí budú sledované hlavné indikátory, indikátory výstupu, a výsledku. Za účelom monitorovania procesu napĺňania záväzkov (napr. ročných) a platieb, t.j. monitoring jednotlivých operácií, opatrení alebo programu vo vzťahu k oprávneným nákladom bude sledované finančnými indikátormi.

Nasledujúci zoznam indikátorov bol pre program a jednotlivé prioritné osi vybraný tak, aby umožnil ich realizáciu, monitorovanie a posudzovanie napĺňania cieľov.

Vzhľadom na obsah aktivít jednotlivých osí sa budú na úrovni programu sledovať hlavné ukazovatele (core indicators)“. Táto kategória ukazovateľov je charakteristická tým, že ich prostredníctvom je možné porovnávať (poprípade agregovať) údaje naprieč operačnými programami, čo umožní meranie zlepšenia tak cez Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako aj Regionálny operačný program ..

Hlavné indikátory pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová sú v súlade so zoznamom základných indikátorov na programovej úrovni, ktoré vypracovala EK.

Ukazovatele na úrovni Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Skupina aktivít PHSR Kotešová	Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Hodnota ukazovateľa		Zdroj
			východisková 2007	cieľová 2013	
Infraštruktúra	počet podporených zariadení školskej infraštruktúry spĺňajúcich štandardy minimálnej vybavenosti	Počet	0		MVRR SR
	Množstvo zneškodneného komunálneho odpadu	kg/osoba/rok	182		Eurostat
	Počet rekonštruovaných a novovybudovaných kilometrov miestnych komunikácií	km	0		MVRR SR
Konkurencieschopnosť podnikov a služieb	Množstvo zavedených zlepšení plošných služieb pre podnikateľov	Počet	0		ŠÚ SR
	počet investičných a neinvestičných aktivít realizovaných obcou	Počet	0		ŠÚ SR

Hodnoty východzieho a cieľového stavu hlavných ukazovateľov na úrovni programu budú závisieť od projektov, vybraných na realizáciu. Za východiskový stav v roku 2007 sme stanovili hodnotu 0, ktorá znamená, že na začiatku obdobia nebol ešte realizované žiadne aktivity. Výber jednotlivých projektov bude závisieť od stavu ich projektovej a investičnej pripravenosti. Cieľové hodnoty ukazovateľov budú doplnené pri celkovom vyhodnotení realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

8.2. Ukazovatele prioritných osí

8.2.1 Ukazovatele na úrovni prioritnej osi 1 Infraštruktúra

Skupina aktivít PHSR Kotešová	Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Hodnota ukazovateľa		Zdroj
				východisková 2007	cieľová 2013	
Obnova a rozvoj školskej infraštruktúry	Počet žiakov na projekt	Dopadu	Počet	0		MVRR SR
	Počet zrekonštruovaných škôl a školských zariadení	Výsledku	Počet	0		MVRR SR
	Počet podporených projektov	Výstupu	Počet	0		MVRR SR
Podpora investícií do ochrany životného prostredia	Množstvo zneškodneného komunálneho odpadu	Dopadu	kg/osoba/rok	182		Eurostat
	Počet vybudovaných alebo zmodernizovaných zariadení na separovaný zber a na zhodnocovanie odpadov	Výsledku	Počet	0		MVRR SR
	Dĺžka vybudovaných kanalizačných prípojk	Dopadu	km	0		ŠÚ SR
	Množstvo vyčisteného odpadu v ČOV	Dopadu	m ³ /rok	0		ŠÚ SR
	Počet podporených projektov	Výstupu	Počet	0		MVRR SR
Podpora konkurencieschopnosti a inovatívnej kapacity regiónov	Dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných miestnych komunikácií		km	0		MDPT SR
	Množstvo zrekonštruovaných domov v obci	Výstupu	Počet	0		obec
	Počet novozavedených sociálnych služieb	Dopadu	Počet	0		MVRR SR
	Počet projektov podporujúcich zlepšenie kvality života	Výstupu	Počet	0		MVRR SR

8.2.2 Ukazovatele na úrovni prioritnej osi 2 Konkurencieschopnosť podnikov a služieb

Skupina aktivít PHSR Kotešová	Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Hodnota ukazovateľa		Zdroj
				východisková 2007	cieľová 2013	
Podpora spoločných služieb a infraštruktúry pre podnikateľov	Množstvo podporených spoločných služieb pre podnikateľov	Dopad	Počet	0		MVRR SR
	Množstvo podporených začínajúcich a expandujúcich inovatívnych firiem	Výsledok	Počet	0		MVRR SR
Podpora budovania priemyselných parkov, inovačných centier	Počet firiem alokovaných v priemyselnom parku	Výsledok	Počet	0		MVRR SR
	Počet novovytvorených pracovných miest	Dopad	Počet	0		MVRR SR
	Množstvo podporených projektov	Výsledok	Počet	0		MVRR SR

9. Finančný plán

Proces programovania zahŕňa všetky aktivity od vymedzenia finančných rámcov po podpis zmluvy s Prijemcov pomoci. Proces programovania vykonávajú všetky Riadiace orgány, zodpovedné za vypracovanie programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja podľa princípov a postupov platných pre strategické plánovanie regulovaných zákonmi, nariadeniami v oblasti podpory regionálneho rozvoja. Plánovanie sa taktiež týka Prijemcov pomoci, ktorí vypracovávajú svoje plány na úrovni projektov a postupujú podľa princípov a metód pre manažment projektov, pri ktorom vychádzajú z informácií zverejnených príslušným riadiacim orgánom.

Cieľom programovania tak na úrovni územnej samosprávy, ako aj konečného príjemcu je dôležité dbať na to, aby vo všetkých fázach riadenia bolo dosiahnuté cielené, účinné a efektívne využívanie podpory z disponibilných zdrojov na všetkých rozhodovacích úrovniach a miestach. Pre proces programovania platí 7 základných princípov:

- **Koncentrácia** aktivít na kľúčové problémy, ktoré je možné riešiť prostredníctvom disponibilných zdrojov
- **Partnerstvo** v zodpovednosti v konzultačnom procese
- **Plánovanie** komplexných dlhodobých úloh
- **Doplnkovosť** zdrojov financovania podpory
- **Sledovanie** prostredníctvom monitorovania a pravidelného vyhodnocovania
- **Subsidiarita** pri rozhodovaní a zodpovednosti
- **Solidarita** medzi jednotlivými štruktúrami.

Proces programovania pozostáva zo siedmich základných podprocesov: analýza, definovanie stratégie, zostavenie finančného plánu, model organizačného zabezpečenia, schvaľovanie a akceptovanie programových dokumentov, vypracovanie a predkladanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, výber a schvaľovanie projektov.

V rámci procesu programovania má dôležité postavenie vymedzenie indikatívneho finančného plánu.

Vo všeobecnosti finančný plán špecifikuje pre každú prioritu a každý rok, finančný prídelený plánovaný ako príspevok z každého fondu a podľa potreby z EIB, iných finančných nástrojov pokiaľ priamo prispievajú k príslušnému finančnému plánu, ako aj celkovú čiastku vhodných verejných a odhadovaných súkromných zdrojov, ktoré zodpovedajú podielu každého jednotlivého fondu. V tomto finančnom pláne sú zohľadnené celkové čiastky jednotlivých fondov, oddelene vykazované plánované financie.

Zostavenie finančného plánu realizuje riadiaci orgán v spolupráci s platobným orgánom na základe finančných rámcov obsiahnutých v strategických dokumentoch SR a EÚ. Vstupom procesu zostavovania finančných rámcov je definovaná stratégia vo forme cieľov, aktivít, typov Príjemcov pomoci a merateľných ukazovateľov. Výstupom zostavovania finančného plánu sú finančné tabuľky maximálne sumy prostriedkov z jednotlivých zdrojov financovania, ktoré sa budú podieľať na celkovom financovaní programu, jeho priorít a opatrení. Vo finančných tabuľkách je uvedená suma prostriedkov z každého zdroja financovania na každý kalendárny rok trvania programu. Celkový príspevok z fondov plánovaný na každý rok musí byť kompatibilný s príslušným finančným výhľadom.

Pre každý program, prioritu a každé opatrenie špecifikuje predpokladané čerpanie finančných prostriedkov ako príspevok z každého štruktúrneho fondu, prípadne Európskej investičnej banky a ostatných finančných nástrojov ES, a celkovú čiastku oprávnených verejných finančných prostriedkov a predpokladaných súkromných finančných prostriedkov. Finančný plán musí obsahovať presný popis národného spolufinancovania jednotlivých opatrení a popis mechanizmov zabezpečujúcich národné spolufinancovanie pre opatrenia. Pre potreby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa používajú finančné tabuľky, ktoré vyjadrujú rozdelenie financií na :

- programovacie obdobie
- priority
- opatrenia

Priority - definícia a zdôvodnenie priorít predstavuje vymedzenie priorít vrátane argumentácie odôvodňujúcej toto vymedzenie. Táto argumentácia vychádza zo špecifických cieľov. Navonok sú priority daného programového dokumentu zosúladené s prioritami programovacích dokumentov na vyššej úrovni regionálneho členenia. To znamená, že napr. priority PRO musia nadväzovať na priority PRSK a Operačných programov. Prostredníctvom definovania priorít príslušný riadiaci orgán určí hlavné oblasti smerovania podpory. Ide o strategické rozhodnutie Partnerov, ktoré vychádza zo SWOT analýzy a určených faktorov

rozvoja. Je potrebné aby definícia a zdôvodnenie priorít zohľadňovali tiež skutočnosť, že každá priorita vyžaduje jasne kvantifikovateľné a merateľné ukazovatele. Z hľadiska uskutočniteľnosti monitorovania a hodnotenia je vhodné zamerať sa skôr na menší počet priorít, ktorý by mal byť rovnaký, ako je počet špecifických cieľov.

Opatrenia - predstavujú súhrn aktivít napomáhajúcich realizáciu priorít. Je dôležité, aby opatrenia boli vybrané takým spôsobom, aby sa medzi jednotlivými programovými dokumentmi neprekrývali, ale synergicky dopĺňali.

Prehľad opatrení na realizáciu priorít by mal byť formulovaný tak aby obsahoval:

- úvod do každej prioritnej oblasti vrátane : počtu opatrení, určenia balíka podpory, ktorá má byť poskytnutá, kľúčové ciele každého opatrenia, predpokladané vyčíslené výsledky (napr. 200 nových pracovných príležitostí)
- popis každého opatrenia, ktorý obsahuje : názov opatrenia, stručnú charakteristiku, celkové zámery a ciele, očakávaných príjemcov pomoci, približné údaje o finančnom rámci, realizačný orgán.

Aktivity - predstavujú typy činností – projektov, ktoré budú v rámci vymedzených opatrení podporované. Podľa pravidiel platných pre poskytovanie štrukturálnej pomoci musia byť ku každej aktivite vo všetkých programových dokumentoch vrátane PRSK a PRO priradené tzv. oblasti pomoci.

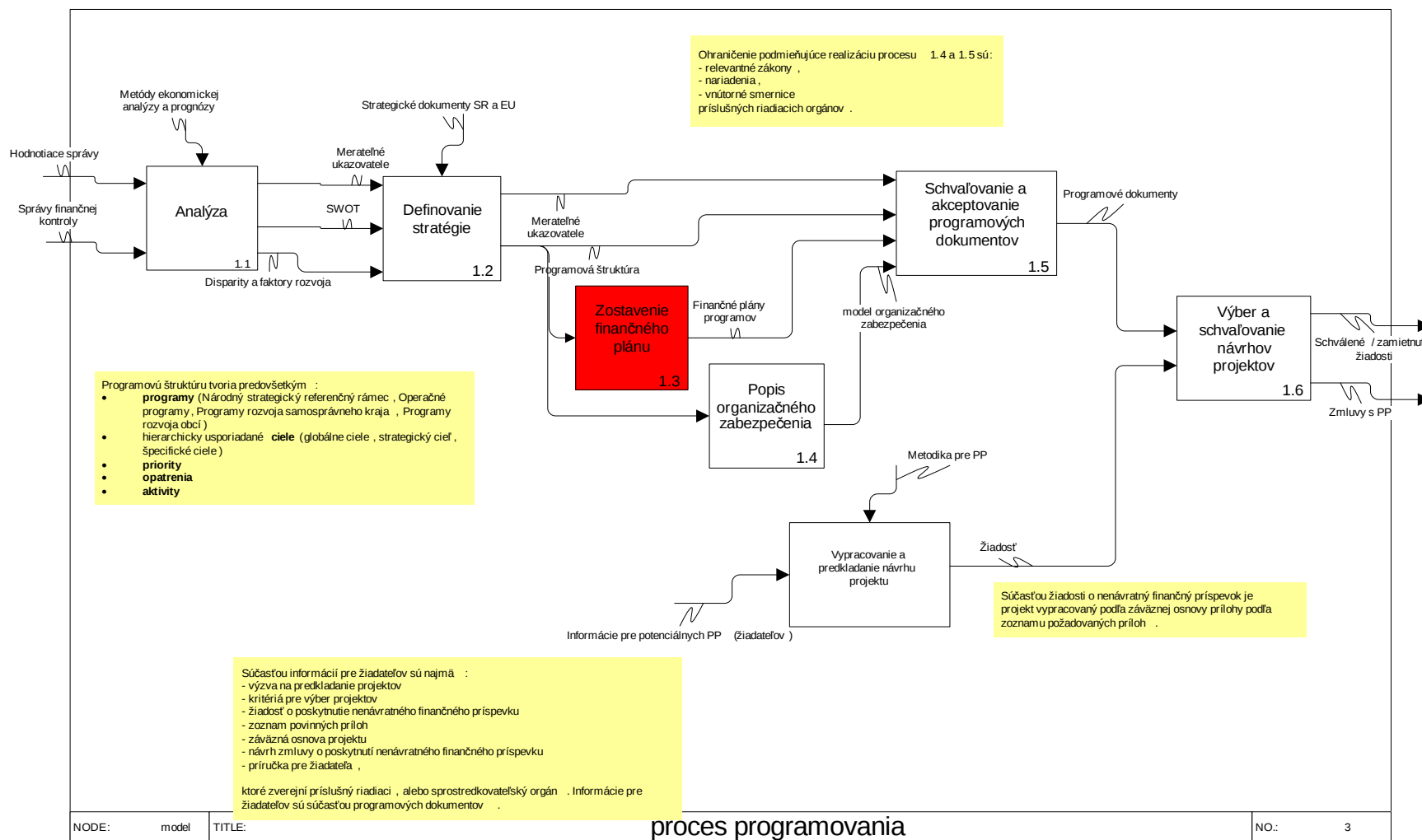
Oblasti pomoci (**Fields Of Intervention**⁴) sú medzinárodným číselníkom pre kategorizáciu intervencií regionálnej politiky. Pri každom opatrení je potrebné uviesť príslušný kód a názov oblasti pomoci. Pre zjednodušenie plánovania, implementácie a hodnotenia programu je vhodné pri definovaní opatrení vychádzať z tejto kategorizácie. Posilnia a doplnia navzájom a zabezpečia tak synergiu programu ako celku.

Miesto a postavenie indikatívneho finančného plánu v procese programovania je na nasledovnom diagrame.

⁴ zoznam a kódy oblastí pomoci sú uvedené v pracovných dokumentoch EK

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

9.1 Indikatívny finančný plán zabezpečenia rozvojovej stratégie

V nadväznosti na výsledky decembrového zasadnutia Európskej rady a uzatvorenie Medziinštitucionálnej dohody medzi Radou, EP a EK sa v programovom období 2007 – 2013 výrazne zvýši alokácia finančných prostriedkov pre SR zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (v porovnaní so súčasným programovým obdobím približne o 283 %).

Vzhľadom na uvedené výrazné navýšenie alokácie a snahou SR o čo najvyššie a najefektívnejšie využitie alokovaných finančných prostriedkov, ako aj zmenou viacerých pravidiel súvisiacich s administráciou a implementáciou štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013, je nevyhnutné podporovať každú aktivitu, ktorá vedie k čo najvyššej a efektívnej absorpcii zdrojov z týchto fondov.

Jednou z perspektívnych foriem využívania prostriedkov štrukturálnych fondov je využívanie tzv. inovatívnych foriem financovania. Ministerstvo financií SR v tejto súvislosti pripravilo Návrh inovatívnych finančných nástrojov pre Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, ktorý vláda SR schválila dňa 23.11.2005.

V dôsledku skutočnosti, že sa v priebehu vypracovávania NSRR značne zmenila štruktúra operačných programov, a teda aj aktivity vhodné na uplatnenie inovatívnych finančných nástrojov identifikované rezortmi, stanovili sa vhodné oblasti uplatnenia inovatívnych foriem financovania na základe operačných priorít a opatrení uvedených v NSRR SR na roky 2007 – 2013, ktorý schválila vláda SR dňa 17.05.2006.

Časový harmonogram implementácie schém ako celku závisí od schválenia Národného strategického referenčného rámca na roky 2007 - 2013. Až po odsúhlasení aktivít, ktoré bude možné z prostriedkov EÚ podporovať v programovacom období 2007 až 2013, bude možné začať s prípravou implementácie inovatívnych finančných nástrojov.

Medzi inovatívne finančné nástroje patria :

Priame úvery a záručné schémy

Priame úvery a záručné schémy sa navrhujú pri takých projektoch (najmä pre MSP), kde je veľmi problematické získanie externých finančných zdrojov. Prostredníctvom priamych úverov a záručných schém je možné zabezpečiť pre zmienené projekty zvýhodnené podmienky, ktoré umožňujú ich realizáciu.

A) Zvýhodnenie v prípade priamych úverov môže mať podobu:

- miernejších podmienok z hľadiska primárnej návratnosti. Tento spôsob zvýhodnenia je určený pre novo začínajúcich podnikateľov, ktorí nemajú žiadnu podnikateľskú históriu alebo ich podnikateľská história nie je akceptovateľná pre komerčné banky. Návratnosť finančných zdrojov sa vypočítava iba na základe posúdenia podnikateľského zámeru;
- miernejších podmienok z hľadiska sekundárnej návratnosti. Tento spôsob zvýhodnenia je určený pre podnikateľov, ktorí nevlastnia dostatočný objem hmotného alebo nehmotného majetku z hľadiska zabezpečenia. Toto zvýhodnenie umožní realizovať projekty s nedostatočným objemom vlastného majetku;
- predĺženej splatnosti úveru;
- odkladu splátok istiny a úrokov;
- výhodných úrokových podmienok - tento spôsob zvýhodnenia je určený pre novo začínajúcich podnikateľov, pre nízko rentabilné projekty, pri ktorých by finančné náklady mohli ohroziť projekt, je vhodný zvlášť pre investičné projekty (výroba, inovatívne technológie, výroba komodít s veľkou pridanou hodnotou).

B) Zvýhodnenie v prípade záruk za bankové úvery môže mať nasledujúcu podobu:

- zvýšenie záručného percenta, keď banka poskytujúca záruku preberá na seba riziko až do takej výšky, aby zostávajúce riziko bolo pre banku poskytujúcu úver akceptovateľné;
- zvýhodnenie poplatku za poskytnutie záruky, t.j. zníženie poplatku, resp. jeho postupné splácanie počas splácania úveru.

Pre priame úvery a záručné schémy sa navrhujú nasledovné nástroje:

- a) mikroúvery na podporu malých podnikateľov (s celkovým obratom, resp. tržbami do 25 mil. Sk ročne). Poskytovanie malých úverov je pre bankový sektor neatraktívne kvôli vysokým transakčným nákladom. Zvýhodnenie bude v oblasti primárnej návratnosti, sekundárnej návratnosti, úrokových podmienok alebo predĺženej splatnosti.
- b) úvery na podporu inovatívnych technológií, *výroby energií z obnoviteľných zdrojov a na úspory energií*. Zvýhodnenie bude v oblasti sekundárnej návratnosti, úrokových podmienok, odkladu splátok istiny a úrokov, alebo predĺženia splatnosti.
- c) bankové záruky za finančné úvery - Cieľovou skupinou budú podniky, ktoré majú produkt s trhovým potenciálom, nemajú však dostatok zdrojov na financovanie fázy expanzie;
- d) záruky za podriadený dlh a vlastné imanie, ako podpora vstupu súkromného rizikového kapitálu najmä do MSP. Charakteristickým znakom podriadeného dlhu je jeho postavenie medzi štandardným úverom a základným imaním (tzv. mezzaninové financovanie). Podriadený dlh je považovaný za kapitál spoločnosti. V prípade, že spoločnosť nemá z hľadiska banky dostatočný kapitál na to, aby získala štandardný úver, ale podarí sa jej získať podriadený dlh a tým zvýši svoj kapitál môže banku požiadať o úver.

Podriadený dlh sa využíva vo veľmi rizikových projektoch, pri ktorých sa očakáva vysoká výnosovosť. Pri takýchto projektoch však môže dôjsť k vysokej mortalite. Komerčný bankový sektor za bežných podmienok nie je ochotný do takýchto projektov vstupovať. Záruka za podriadený dlh môže čiastočne zmierniť toto zlyhanie tým, že bude znižovať riziko návratnosti pre poskytovateľa podriadeného dlhu.

Zámerom záruk za vlastné imanie je rozšíriť ponuku výlučne súkromného rizikového kapitálu (t.j. bez účasti verejných zdrojov) na Slovensku. Záruka za vlastné imanie bude pokrývať časť rizika, ktoré na seba berie investor vstupujúci do vysoko rizikového projektu. Prijemcami tejto záruky budú výlučne súkromné fondy rizikového kapitálu, akceptované SZRB.

Fondy rizikového kapitálu

Cieľom jednotlivých schém fondov rizikového kapitálu je eliminovať zlyhanie trhu v rôznych štádiách inovačného cyklu, pretože súkromné fondy rizikového kapitálu sa zvyčajne zameriavajú na hi – tech produkty s vysokou mierou návratnosti, t.j. investujú až po štádiu výskumu a vývoja.

Fondy rizikového kapitálu s účasťou verejných zdrojov sú komplementárne so schémami priamej podpory inovácií uvedenými pod bodom 3. Zatiaľ čo fondy rizikového kapitálu predpokladajú kombináciu zdrojov z verejného a súkromného sektora, pasívnu účasť partnera z verejného sektora, pokiaľ ide o investovanie do individuálnych projektov a profesionálne riadenie jednotlivých fondov na základe komerčných kritérií (s väčšími požiadavkami na mieru výnosnosti v porovnaní s plne súkromným investorom), schémy financované výlučne z verejných zdrojov pokrývajú tie štádiá inovačného cyklu, ktoré sú z pohľadu súkromného investora neakceptovateľné. Pre verejný sektor sú akceptovateľné

preto, lebo prinášajú nepriame efekty v podobe vytvárania predpokladov pre rast konkurencieschopnosti a teda pre vyšší hospodársky rast a vyššiu tvorbu pracovných miest v strednodobom až dlhodobom časovom horizonte. Navrhuje sa zriadiť nasledujúce typy fondov rizikového kapitálu:

- a) *fond zárodkového kapitálu (seed)*, s cieľom podporiť investovanie do rozvoja novej technológie alebo produktu, vrátane výroby prototypu a prípravu obchodného zámeru.
- b) *počiatočný fond rizikového kapitálu (early – stage)* na podporu finalizácie produktu pre trh a podporu spoločnosti počas prvých rokov jej existencie;
- c) *fond rozvojového kapitálu (expansion)* na financovanie spoločností, ktoré majú produkt s trhovým potenciálom, s cieľom financovať zvýšenie ich trhového podielu;
- d) *fond rizikového kapitálu na podporu výroby energií z obnoviteľných zdrojov a na úspory v spotrebe energií* ;
- e) *fond rizikového kapitálu na podporu MSP – potenciálnych dodávateľov automobilového priemyslu* .

Fondy rizikového kapitálu budú fungovať na základe nasledujúcich princípov:

- a) verejné prostriedky budú využité ako motivačný nástroj na alokáciu súkromného kapitálu do systému rizikových investícií, pričom sa tieto aktivity budú podporovať najmä programami na rozkladanie a znižovanie rizika investorov. Napriek významnému finančnému vkladu z verejných zdrojov, nesmie dôjsť k žiadnemu zásahu poskytovateľa, ktorý musí byť iba pasívnym investorom, s rozhodnutiami manažérov fondov. To zabezpečí výlučne trhovo motivované rozhodnutia fondov. Účasť reprezentanta poskytovateľa v správnej rade fondov musí byť obmedzená výlučne na kontrolu dodržiavania podmienok programu;
- b) investičné fondy od samého počiatku svojej existencie musia pracovať vysoko profesionálne a s maximálnymi skúsenosťami v tejto oblasti. Preto jednou z požiadaviek na individuálne fondy bude účasť zahraničného partnera s preukázanými skúsenosťami v oblasti venture kapitálu (rizikového kapitálu). Pri plnení tejto požiadavky sa očakáva asistencia Európskeho investičného fondu v rámci programu JEREMIE;
- c) Ďalšou dôležitou požiadavkou bude účasť renomovanej domácej finančnej inštitúcie (napr. banka ako finančný správca), čím sa získa potrebné lokálne etablovanie sa a finančný monitoring;
- d) fondy rizikového kapitálu budú spravované súkromnými správcami - manažérmi, ktorí zabezpečia optimalizáciu pomeru výnosu a naň sa viažuceho rizika. Manažérske tímy a výber manažérskych organizácií – správcov fondov bude realizovaný samotnými investormi do konkrétneho fondu. Správca fondu musí mať dôveru investorov a je možné predpokladať, že v niektorých prípadoch podľa požiadaviek investorov budú zakladané nové manažérske organizácie – správcovia. Prax ukazuje, že manažérske tímy s dobrým technickým vzdelaním sú nadpriemerne úspešné vo svojej činnosti;
- e) Manažéri budú vybraní na základe súťaže, pričom budú musieť preukázať skúsenosti z investovaním v danom sektore. Odmena za riadenie bude limitovaná, manažér sa však bude podieľať na zisku fondu, v súlade so štandardnou medzinárodnou praxou. Pre zvýšenie motivácie manažéra sa predpokladá, že sa bude na danom fonde rizikového kapitálu podieľať aj vlastnými zdrojmi;
- f) každý individuálny fond by mal mať aspoň troch investorov – verejnú správu, finančnú inštitúciu a investora. V ideálnom prípade investorom bude aj strategický investor – technologická spoločnosť.

Finančná pomoc na podporu inovácií

Finančná pomoc na podporu inovácií sa navrhuje poskytovať v nasledovných oblastiach:

- a) budovania podnikateľských inkubátorov. Poslaním podnikateľských inkubátorov je poskytovať začínajúcim podnikateľom vhodné štartovacie podmienky pre fungovanie ich podniku v období minimálne troch rokov. Okrem podnikateľských priestorov majú podniky k dispozícii potrebnú infraštruktúru, administratívne služby a odborné poradenstvo.
- b) prvotné prepojenie vedy a výskumu v predpodnikateľskej fáze poskytovaním mikrograntov *na financovanie vedy a výskumu*. Ide o financovanie overovania vedeckých myšlienok, dokončenie konkrétnej výskumnej úlohy a dopracovanie myšlienky do komercializovateľnej podoby pred vznikom podnikateľského subjektu,
- c) pre oblasť vývoja novej technológie alebo produktu až do štádia prototypu na malé projekty v predtrhovej etape prostredníctvom fondu predzárodočného financovania (pre – seed). Opäť ide o štádium inovačného cyklu, ktoré je príliš rizikové pre iné než grantové formy externého financovania

Finančná pomoc na podporu budovania verejnej infraštruktúry – projektov verejno – súkromného partnerstva (PPP)

Pre finančnú pomoc na podporu budovania verejnej infraštruktúry – projektov verejno – súkromného partnerstva sa navrhujú nasledovné schémy:

- a) záručná schéma pre projekty verejno – súkromného partnerstva na pokrytie rizika dopytu v nábehovom štádiu projektu. Aj pri dobrej príprave projektu verejno – súkromného partnerstva je pomerne častým problémom, nadhodnotenie dopytu po danej infraštruktúre v prvých rokoch fungovania projektu (napr. využitie mosta, diaľnice alebo inej komunikácie, počet pacientov využívajúcich zdravotnícke zariadenie a pod.). Príjemcom podpory v navrhovanej schéme je partner projektu z verejného sektora

Pre projekty verejno – súkromného partnerstva je charakteristická ich značná zložitosť – ide o spoločné projekty partnerov z verejného a súkromného sektora trvajúce niekoľko desaťročí (zvyčajne 20 až 30 rokov). Kvalitná a profesionálna príprava projektov je preto veľmi dôležitá, najmä pokiaľ ide o ich finančnú a právnu stránku. Zle pripravený projekt predstavuje neprimeranú záťaž pre všetky zúčastnené strany a predstavuje riziko pre verejné financie. Cieľom navrhovanej schémy je minimalizovať riziko zlyhania projektov v dôsledku nedostatku zdrojov na financovanie prípravy projektov.

Implementácia jednotlivých schém bude ďalej závisieť od miery ich využívania v podmienkach Slovenskej republiky a zložitosti a počtu tretích subjektov, ktoré sa budú na ich implementácii podieľať.

Na základe analýz štruktúry finančných potrieb v sektorových častiach NSRR boli pre OP ROP určené finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v objeme 1 445 mil. EUR v bežných cenách.

Rozdelenie finančných prostriedkov na realizáciu jednotlivých opatrení v rámci prioritnej osi Infraštruktúra zohľadňuje globálny cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, a rešpektuje dôležitosť naplňovania jednotlivých špecifických cieľov, pričom boli brané do úvahy aj skúsenosti pri implementácii z predchádzajúceho obdobia.

V procese pridelovania zdrojov v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť je nevyhnutné pre znižovanie vnútroregionálnych disparít a podporu konkurencieschopnosti regiónu a zamestnanosť, aby sa prihliadalo na „teritoriálne“ rozdiely.

Definovanie sumy finančných prostriedkov pre každú špecifickú prioritu má za následok zvýšenie účinnosti pomoci, keďže finančné zdroje môžu citlivejšie reagovať na potreby regiónu.

Indikatívne rozdelenie finančných prostriedkov z fondov EÚ na roky 2007 – 2013 pre Regionálny operačný program (v mil. EUR, stále ceny 2004) :

	ERDF	Kohézny fond	Celkom
	1	2	3=2+1
2007	205,515550	0,0	205,515550
2008	199,983512	0,0	199,983512
2009	192,452432	0,0	192,452432
2010	177,546535	0,0	177,546535
2011	191,179553	0,0	191,179553
2012	210,935525	0,0	210,935525
2013	267,386984	0,0	267,386984
Celkom	1 445,000	0,0	1 445,000

Zdroj: NSRR, MVRR SR,2006

Prerozdelenie finančných prostriedkov z fondov EÚ na roky 2007 – 2013 je uskutočnené na základe záväzného pokladu MF SR pod číslom MF/016812/2006-54 zo dňa 14.6. 2006.

9.2 Indikatívne rozdelenie financií

9.2.1 Indikatívne rozdelenie financií na priority a opatrenia

Indikatívny finančný plán pre obec Kotešová definuje základňu pre financovanie projektov, ktoré zabezpečia naplnenie stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová. Podpora pri rešpektovaní princípu doplnkovosti bude realizovaná z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci strategickej priority Infraštruktúra a regionálna dostupnosť a prípadne čiastočne aj strategickej priority Konkurencieschopnosť podnikov a služieb (pre oblasť budovania priemyselných parkov) a z prostriedkov Kohézneho fondu pre oblasť predovšetkým životného prostredia. Východiskovým dokumentom pre spracovanie finančných rámcov na využívanie prostriedkov z ERDF bol Národný strategický referenčný rámec, schválený uznesením vlády č. 1005 zo dňa 6.12. 2006 a návrh Regionálneho operačného programu, ktorý bol podkladom pre spracovanie. V rámci NSRR bola obec Kotešová zaradená do kohézneho pólu rastu ako obec strediskového významu.

Pri stanovení orientačných absolútnych hodnôt možných alokácií zdrojov EU pre obec Kotešová sme vychádzali zo súčasného stavu poznania budúcej finančnej perspektívy a alokácie zdrojov v jednotlivých operačných programoch. Pri výpočtoch sú použité finančné alokácie pre Regionálny operačný program, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Zdravotníctvo, OP Informatizácia spoločnosti a OP Životné prostredie v mil. EUR v bežných cenách.

Predpoklad indikatívneho rozdelenia prostriedkov ERDF a KF pre obec Kotešová 2007-2013

Prioritná os operačného programu	Predpokladané opatrenie	Zdroj financovania	Indikatívna suma finančných prostriedkov v EUR
Regionálny operačný program			
1. Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	Rekonštrukcia , rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	ERDF	346 339
	Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	ERDF	
	Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov	ERDF	
2. Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídel	ERDF	313 042
	Podpora budovania a rekonštrukcie nekomerčnej mikroinfraštruktúry k strediskám cestovného ruchu.		
Operačný program Zdravotníctvo			
1. Modernizácia zdravotníckeho systému	Modernizácia zdravotníckych zariadení	ERDF	50 066
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast			
1. Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	ERDF	72 755
Operačný program Informatizácia			
1. Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb	Elektronizácia verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni	ERDF	131 324
3. Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	Rozvoj infraštruktúry širokopásmového internetu	ERDF	109 437

Prioritná os	Predpokladané opatrenie	Zdroj financovania	Indikatívna suma finančných prostriedkov v EUR
Operačný program Životné prostredie			
1. Integrovaná ochrana, racionálne využitie vôd	Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou	KF	341 741
	Čistenie odpadových vôd	KF	
2. Ochrana pred povodňami	Zabezpečenie protipovodňových opatrení	ERDF	56 545
3. Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	KF	169 164
4. Odpadové hospodárstvo	Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov	KF	228 536
CELKOM:			1 818 948

Zdroj: Prepočty autora

Pozn: hodnoty sú len orientačné - pre stanovenie odhadu možností zdrojov na základe počtu obyvateľov a významu obce, konkrétne alokácie zdrojov budú vždy závisieť od kvality a schválenia predložených projektov obce na konkrétne aktivity.

Uvedené rozdelenie bolo spracované na základe dostupných materiálov k 6.12.2006. Ku dňu spracovania boli v definitívnej podobe na obdobie 2007-2013 stanovené ciele a názvy jednotlivých operačných programov, ich prioritné osi a alokácie zdrojov. Pri priradzovaní predpokladaných názvov jednotlivých opatrení k prioritným osiam operačných programov sme vychádzali z údajov jednotlivých Riadiacich orgánov poskytnutých do pripomienkovacieho konania v novembri 2006, tam kde konkrétne názvy opatrení ešte nie sú definované sme vychádzali z dostupných starších materiálov publikovaných k NSRR v máji 2006. Z tohto dôvodu sa názvy opatrení uvedené v tabuľke môžu líšiť od skutočne schválených názvov opatrení, ktoré budú definitívne schválené až v priebehu r. 2007.

9.2.2 Indikatívne rozdelenie financií na programovacie obdobie

Indikatívne rozdelenie možností čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ na roky 2007 – 2013 pre obec Kotešová (v mil. EUR, bežné ceny) :

	ERDF	Kohézny fond*	Celkom
	1	2	3=2+1
2007	153 532	0*	153 532
2008	149 400	0*	149 400
2009	143 774	0*	143 774
2010	132 639	0*	132 639
2011	142 823	0*	142 823
2012	157 582	0*	157 582
2013	199 755	0*	199 755
Celkom	1 079 507	0*	1 079 507

Zdroj: Prepočty autora

* Čerpanie financií z Kohézneho fondu EU sa bude realizovať prostredníctvom projektu Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. , ktoré zabezpečia zavedenie vodovodu a odkanalizovanie obce, preto nie je možné odhadnúť zodpovedajúce finančné údaje. Ku dňu spracovania a schválenia PHSR ešte nie sú známe podmienky prípadných možností čerpania financií z KF priamo pre obce, preto hodnoty za KF neuvádzame.

Indikatívne rozdelenie možností čerpania finančných prostriedkov z fondov EU v uvedenej tabuľke má len orientačnú hodnotu a je stanovené pomerovo podľa počtu obyvateľov obce a zverejneného rozdelenia čerpania zdrojov jednotlivých fondov EU na programovacie obdobie 2007-2013.

9.3 Predpokladané potreby financií na plánované aktivity obce

Finančná tabuľka pre zabezpečenie naplnenia stratégie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová podľa priorít a opatrení

Aktivita	Operačný program	Prioritná os: číslo, názov	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady v tis. Sk		Možnosti financovania v tis. Sk		
				Investičné a realizačné	Projektové a ostatné	Verejné zdroje ŠF	Obecný rozpočet	Súkromné zdroje
Rekonštrukcia dopravného značenia v obci	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	200	18	170	48	0
Rekonštrukcia a dostavba chýbajúcich miestnych komunikácií	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	15000	650	12750	2900	0
Rekonštrukcie autobusových zastávok	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	2000	70	1700	370	0
Rekonštrukcia mostov a lávok	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	4000	240	3400	840	0
Úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	1500	100	1275	325	0
Rozšírenie športového areálu	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	3000	370	2550	820	0
Rekonštrukcia pamiatky- historickej budovy zemianskej kúrie	ROP	1, Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov	8000	520	6800	1720	0
Výstavba domu sociálnej starostlivosti	ROP	1, Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	13000	820	11050	1070	1700

Aktivita	Operačný program	Prioritná os: číslo, názov	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady v tis. Sk		Možnosti financovania v tis. Sk		
				Investičné a realizačné	Prípravné a projektové	Verejné zdroje ŠF	Obecný rozpočet	Súkromné zdroje
Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy	ROP	1, Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	Rekonštrukcia , rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	55000	600	46750	8850	0
Rekonštrukcia potoka Rovnianka	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	7000	480	5950	1530	0
	OP ŽP	2,Ochrana pred povodňami	Zabezpečenie protipovodňových opatrení					
Výstavba priemyselnej zóny	OP KHR	1, Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvomk inovácií	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	5000	400	0	750	400
Výstavba zóny oddychu a športov	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	10000	450	4250	1200	5000
			Podpora budovania a rekonštrukcie nekomerčnej mikroinfraštruktúry k strediskám cestovného ruchu.					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Aktivita	Operačný program	Prioritná os: číslo, názov	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady v tis. Sk		Možnosti financovania v tis. Sk		
				Investičné a realizačné	Prípravné a projektové	Verejné zdroje ŠF	Obecný rozpočet	Súkromné zdroje
Rozšírenie vodovodov	ROP	1, Integrovaná ochrana a racionálne využitie vôd	Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou	0	0	0	0	0
Informatizácia obce a rozšírenie prístupu na internet	OP Informatizácia	1, Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb	Elektronizácia verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni	2000	250	1700	550	0
		3, Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	Rozvoj infraštruktúry širokopásmového internetu					
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídiel	500	50	425	125	0
	OP KHR	1, Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvomk inovácií	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov					
Využitie alternatívnych zdrojov energií	OP ŽP	1, Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	20000	880	17000	3880	0

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Aktivita	Operačný program	Prioritná os: číslo, názov	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady v tis. Sk		Možnosti financovania v tis. Sk		
				Investičné a realizačné	Prípravné a projektové	Verejné zdroje ŠF	Obecný rozpočet	Súkromné zdroje
Separovaný zber odpadov a zhodnocovanie odpadov	OP ŽP	4, Odpadové hospodárstvo	Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov	3000	250	2550	700	0
Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	ROP	1, Rozvoj zariadení občianskej infraštruktúry	Infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb	2000	400	1700	700	0
Rekonštrukcia domu kultúry	ROP	2, Posilnenie vybavenosti územia	Regenerácia sídel	20000	1100	17000	4100	0
Rekonštrukcia obecného rozhlasu	x	x	Dotácia Ministerstva financií	500	20	450	70	0
Vybudovanie káblovej televízie	x	x	x	600	30	0	630	0
Rozšírenia cintorínov	x	x	x	1000	30	0	1030	0

Zdroj: podklady obce a prepočty autora

Vysvetlivky skratiek:

ROP- Regionálny operačný program

KHR – Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

ŽP- Životné prostredie

OP- Operačný program

Tento dokument bol spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

9.4 Proces finančného riadenia

Základnou podmienkou realizácie procesu finančného riadenia je existencia programových dokumentov. V programových dokumentoch sa musia špecifikovať finančné rámce podľa rokov, cieľov, priorít, opatrení, orgánov a zdrojov. Proces finančného riadenia je prierezovým procesom, ktorý sa realizuje na všetkých orgánoch v štruktúre systému riadenia pomoci.

Orgánom zodpovedným za zabezpečenie procesu finančného riadenia je platobný orgán, ktorý spolupracuje s platobnými jednotkami. Na úrovni samosprávneho kraja a obce sú to zväčša odbory financií alebo priamo obecné úrady. Pravidlá finančného riadenia sú upravené v

- koncepcii systému finančného riadenia štrukturálnych fondov,
- na regionálnej úrovni sa budú riadiť metodickými usmerneniami Štátnej pokladnice.

Vstupom procesu finančného riadenia sú schválené projekty. Ich súčasťou je aj žiadosť o platbu, ktorú predkladá PP, a ostatná účtovná dokumentácia, na základe ktorej sú uvoľnené prostriedky na účet PP na financovanie, resp. predfinancovanie oprávnených nákladov na projekt. Žiadosti o platbu predstavuje súčet oprávnených nákladov, na základe ktorej sa príjemcovi pomoci realizujú úhrady za schválené oprávnené náklady projektu.

Ďalším vstupom do procesu finančného riadenia sú informácie o schválených projektoch. Na ich základe odhadujú jednotlivé platobné jednotky potrebný objem finančných prostriedkov.

Logickým vstupom pre finančné riadenie sú programové dokumenty, v ktorých sú definované finančné rámce a organizačné rámce podľa potrebnej štruktúry.

Výstupom procesu sú monitorované údaje. Tie v prípade štrukturálnych fondov tvoria predovšetkým zúčtovacie doklady, výkaz výdavkov, súhrnná žiadosť o platbu a odhad očakávaných výdavkov.

Na základe uvedených dokumentov, ich kontroly a schválenia sú uvoľnené prostriedky na účet príjemcu pomoci. Jednotlivé účtovné operácie by sa mali viesť v samostatnom účtovnom systéme platobnej jednotky.

Ohraničením vymedzujúcim podmienky fungovania procesu je konzistentná metodika finančného riadenia, audit a finančná kontrola.

9.5 Finančné indikátory

Finančné indikátory slúžia na monitorovanie všetkých platieb realizovaných v rámci projektu, alebo skupiny projektov. Prostredníctvom finančných indikátorov sa takisto monitoruje ekonomická situácia konečného prijímateľa pomoci, resp. skupiny konečných prijímateľov pomoci.

Finančné indikátory sa členia na:

a) Oprávnené náklady

Oprávnené náklady sú výdavky, ktoré sa skutočne realizovali v rámci obdobia stanoveného v rozhodnutí o poskytnutí pomoci vo forme výdavkov konečného prijímateľa a ktoré sa realizovali v rámci operácií vybraných na podporu pomoci v súlade s kritériami výberu a procesmi podliehajúcimi pravidlám ES a SR. Finančné indikátory „oprávnené náklady“ sa získavali zo zúčtovacích dokladov pri poskytovaní finančných prostriedkov žiadateľovi a žiadosti o poskytnutie príspevku, v ktorej je uvedený finančný plán projektu. Oprávnené náklady predstavujú dáta, ktoré uvádzajú najmä:

- sumy rozpočtu projektu a zdrojov financovania,
- sumy čerpania rozpočtu projektu, ktoré sú členené podľa nákladov

a hodnoty za skupiny projektov sú členené podľa:

- programovej štruktúry,
- oblastí pomoci (FOI),
- odvetvovej klasifikácie ekonomických činností,
- typov oprávnených nákladov.

b) Účtovná závierka príjemcu pomoci

Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva príjemcu pomoci a jeho partnerov na projekte⁵. Úpravu povinnosti príjemcu pomoci predkladať účtovnú závierku v priebehu trvania realizácie projektu a jeho monitorovania reguluje zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z verejných zdrojov.

Finančné indikátory sa členia podľa sústavy účtovníctva používanej v účtovnej jednotke⁶.

V systéme podvojného účtovníctva okrem všeobecných náležitostí obsahuje účtovná závierka nasledujúce časti:

- a) súvahu,
- b) výkaz ziskov a strát.

V systéme jednoduchého účtovníctva okrem všeobecných náležitostí obsahuje účtovná závierka nasledujúce časti:

- a) výkaz ziskov a strát,
- b) výkaz o majetku a záväzkoch.

9.6 Finančná analýza

Predmetom finančnej analýzy je zhodnotenie finančného efektu plánovanej, realizovanej alebo ukončenej podpory. Pod finančným efektom sa rozumie hospodárnosť,

⁵ Partner je fyzická alebo právnická osoba zúčastňujúca sa na projekte (ktorá má prospech z projektu). V prípade združenia sú partnermi účastníci združenia.

⁶ Účtovnou jednotkou je v tomto prípade príjemca pomoci.

finančná efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory. Okrem postupov používaných pri ekonomickej analýze hrajú na úrovni projektu kľúčovú úlohu analýzy, ktoré realizuje príjemca pomoci. Ide predovšetkým o finančnú analýzu životaschopnosti príjemcu pomoci⁷ a nákladovo-výnosovú analýzu projektu⁸.

Výstupom finančnej analýzy sú štruktúrované finančné indikátory, vrátane ich agregovaných a analytických hodnôt. Pre jednotlivých používateľov sa z nich môžu vytvárať špecifické finančné analytické zostavy. Finančné analytické zostavy poskytujú pohľady najmä podľa:

- sumy rozpočtu a zdrojov financovania,
- programovej štruktúry,
- miesta realizácie projektu,
- organizačnej štruktúry,
- typov nákladov.

Pomerové ukazovatele sú výsledkom finančnej analýzy životaschopnosti príjemcu pomoci. Umožňujú porovnávať analyzovaný subjekt (príjemcu pomoci) s inými porovnateľnými subjektami alebo odvetvovými ukazovateľmi. Prakticky sa využívajú dve základné konštrukcie pomerových ukazovateľov:

- o pomer dvoch absolútnych, logicky súvisiacich ukazovateľov, napr. hmotný investičný majetok/celkový majetok;
- o medzipodniková porovnateľnosť ukazovateľov sa dosiahne tým, že napr. v súvahe sa všetky položky vydedia hodnotou aktív a vo výkaze ziskov a strát sa všetky položky vydedia tržbami; získané ukazovatele sa takto prevedú na spoločný rozmer a možno ich porovnávať s ukazovateľmi iných subjektov, resp. s odvetvovými ukazovateľmi.

Na finančnú analýzu sa používajú nasledujúce ukazovatele:

- ukazovatele likvidity,
- ukazovatele aktivity,
- ukazovatele zadlženosti,
- ukazovatele rentability.

Ukazovatele likvidity

Likvidita znamená schopnosť subjektu plniť si v každom čase platobné povinnosti – záväzky, čo závisí od: disponibilných platobných prostriedkov, príjmov, splatných platieb, možnosti čerpať úver a pod. V praxi sa využívajú tieto kategórie:

- Okamžitá likvidita – informuje o tom, koľko možno z krátkodobých záväzkov pokryť likvidnými prostriedkami (prostriedky na účte, peniaze v pokladni). Finančný majetok/krátkodobé záväzky. Odporúčaná hodnota je z intervalu $<0,2 - 0,5>$.
- Pohotovú likviditu – charakterizuje plnenie záväzkov bez predaja zásob. (Obežné aktíva – zásoby)/krátkodobé záväzky. Odporúčaná hodnota je z intervalu $<1,0 - 1,5>$.
- Bežná likvidita – charakterizuje krátkodobú solventnosť. Obežné aktíva/krátkodobé záväzky. Odporúčaná hodnota je z intervalu $<1,5 - 2,5>$.

⁷ Bonita príjemcu pomoci sa vypočíta na základe finančnej analýzy z účtovných výkazov, ktoré príjemca pomoci predkladá v rámci monitorovacích správ projektu.

⁸ Nákladovo-výnosová analýza je súčasťou každého predkladaného projektu.

Ak je subjekt dlhodobo nelikvidný, hrozí mu bankrot. Na druhej strane prebytok likvidných prostriedkov ohrozuje budúcu efektívnosť, pretože likvidné prostriedky prinášajú len obmedzenú výnosnosť.

Ukazovatele aktivity

Vyjadrujú a kvantifikujú, ako efektívne podnik hospodári so svojimi aktívami. To umožňujú ukazovatele obratovosti. Ukazovatele sa počítajú z ročných údajov.

- Doba obratu zásob – $(\text{zásoby}/\text{tržby}) \cdot 365$. Výpočet sa môže týkať všetkých zásob alebo len jednotlivých typov zásob. Za tržby sa berie ukazovateľ výroby z výsledovky, ale možno ich špecifikovať užšie ukazovateľom tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb alebo ako súčet predchádzajúcich dvoch. Odporúčaná výška ukazovateľa je 60 dní.
- Doba splatnosti pohľadávok – $(\text{pohľadávky}/\text{tržby}) \cdot 365$. Odporúčaná hodnota 60 dní.
- Doba splatnosti záväzkov – $(\text{záväzky}/\text{tržby}) \cdot 365$. Odporúčaná hodnota 60 dní.

Ukazovatele zadĺženosti

Vyjadrujú rozsah použitia cudzieho kapitálu na financovanie potrieb subjektu. Podiel cudzieho kapitálu možno ďalej diferencovať na podiel krátkodobého, strednodobého alebo dlhodobého kapitálu. Zmyslom je zistiť, či sa subjekt nedostáva do ekonomickej závislosti od cudzieho kapitálu. V prípade radikálneho zvýšenia úrokových sadzieb by to mohlo ohroziť existenciu subjektu.

- Ukazovateľ zadĺženosti – $(\text{cudzie zdroje}/\text{pasíva spolu}) \cdot 100$. Odporúča sa, aby podiel nepresiahol 50 %. Vysoká hodnota zvyšuje tlak na zvýšenie podielu vlastného imania v pasívach.
- Miera zadĺženosti – $(\text{cudzie zdroje}/\text{vlastné imanie}) \cdot 100$. Odporúča sa, aby nepresiahol 70 %.
- Úverová zaťaženosť – $(\text{bankové úvery a výpomoci}/\text{pasíva spolu}) \cdot 100$. Hodnota by mala byť nižšia ako 50 %.

Ukazovatele rentability

Merajú efektívnosť práce subjektu. Sú to relatívne ukazovatele, v ktorých čitateli je zisk. Pre potreby výpočtu za zisk možno považovať hospodársky výsledok buď pred, alebo po zdanení.

- Rentabilita základného imania – $(\text{zisk}/\text{základné imanie})$. Charakterizuje efektívnosť práce podniku z pohľadu vlastníka. Odporúča sa, aby jeho výška bola viac ako 0,15.
- Rentabilita vlastného imania – $(\text{zisk}/\text{vlastné imanie})$. Je to najlepší ukazovateľ efektívnosti práce z pohľadu vlastníka subjektu. Odporúča sa, aby jeho výška bola vyššia ako bežná úroková miera.
- Ziskovosť – $(\text{zisk}/\text{výnosy})$. Charakterizuje operatívnu efektívnosť práce subjektu ako celku. Odporúča sa, aby jeho výška nepresiahla 10 %.
- Rentabilita predaja – $(\text{zisk}/\text{tržby})$.
- Rentabilita pracovnej sily – $(\text{zisk}/\text{počet pracovníkov})$.
- Mzdová výkonnosť – $(\text{zisk}/\text{mzdové náklady})$.

Metodikou pre nákladovo-výnosovú analýzu, ktorú vykonáva príjemca pomoci, dáva pracovný dokument č. 2 EK. Pri finančnej analýze a hodnotení sa postupuje tak, že výsledky nákladovo-výnosovej analýzy za jednotlivé skupiny projektov sa agregujú, resp. hľadajú sa maximálne, minimálne, alebo priemerné hodnoty. Skupiny projektov sa vytvárajú podľa potrebného uhla pohľadu, ktorý možno uplatňovať najmä podľa:

- sumy rozpočtu a zdrojov financovania,
- programovej štruktúry,
- miesta realizácie projektu,

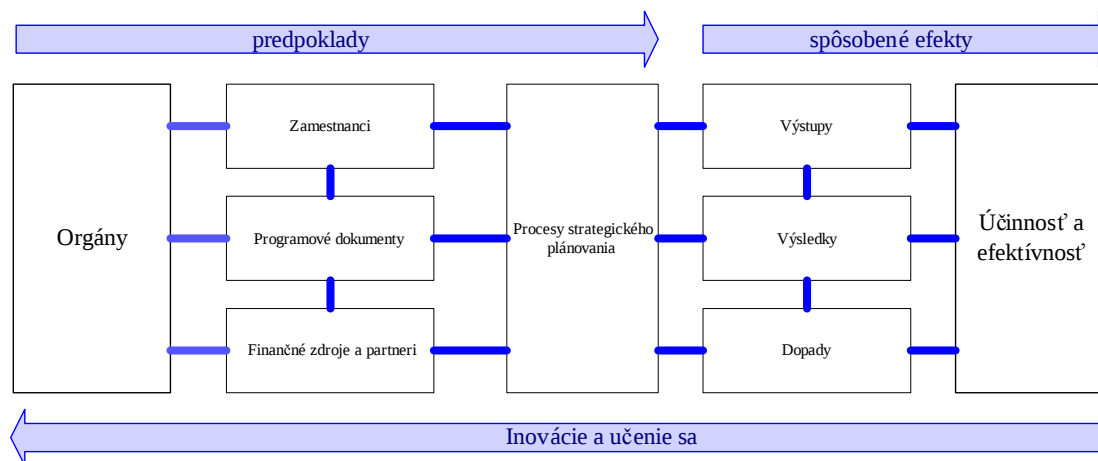
- organizačnej štruktúry,
- typov nákladov,
- typov príjemcov pomoci.

10. Zabezpečenie realizácie

Základné princípy a fungovanie realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová, vychádzajú z poznatkov procesnej analýzy. Funkčný model ktorý je založený na princípoch strategického plánovania podpory regionálneho rozvoja je odvodený na základe metodiky EFQM⁹, a je charakteristický najmä:

- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov,
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- permanentným učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev,
- zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade potreby, aj orgánom EK.

Fungovanie modelu je založené na predpokladoch, ktoré sú premenené na efekty. Tieto efekty sú prostredníctvom pravidelného monitorovania vyhodnocované. Na základe poznatkov o efektívnosti a účinnosti realizovanej podpory sú iniciované inovačné zlepšenia celého systému riadenia tak, aby mohlo byť poskytovanie podpory efektívnejšie a účinnejšie. Informácie o účinnosti a efektívnosti sú nenahraditeľným zdrojom pre permanentné vzdelávanie v oblasti podpory realizácie PHSR obce Kotešová.

Funkčný model strategického plánovania podľa metodiky EFQM

V uvedenom modeli:

- kritériá nie sú striktné dané, sú flexibilné a je ich možné prispôbovať
- nepredpisujú špecifické nástroje, techniky, postupy
- nepredpisujú, že organizácia má mať alebo nemá mať oddelenia manažéra pre publicitu, finančného riadenia, plánovania alebo iných funkcií organizácie, ani organizačnú

⁹ Podľa ISO 9000, viac na: <http://www.efqm.org>

Štruktúra

- nepredpisujú spôsob vedenia útvarov a odborov organizácie, ani jednotnosť riadenia

Jednotlivé vlastnosti modelu podporujú systémový prístup k dosahovaniu cieľov stanovených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová.

- koncepcia je integrovaná do formy, ktorá popri orientácii na výsledky uľahčuje aj väzbu na identifikovanie príčin problémov a ich dôsledkov
- od cieľov stanovených v programovom dokumente je odvodený aj systém monitorovania a hodnotenia, ktorý slúži na jednej strane ako komunikačný kanál, na druhej strane pre celkové sledovanie vývoja v obci

Realizácia je založená na spätnej väzbe medzi cieľmi a dosahovanými efektmi.

- 1 monitorovanie a hodnotenie je orientované na efektívnosť a účinnosť a zasahuje do všetkých dimenzií procesov riadenia podpory regionálneho rozvoja. Vyhodnocovanie je založené na profile silných stránok a príležitostí, ako aj kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.
- 2 Jednotlivé orgány vstupujúce do procesu realizácie sú zodpovedné za systém riadenia pomoci. Rozvíjajú hodnoty pre zabezpečenie efektívnosti a účinnosti a ako tieto implementujú prostredníctvom financovania projektov a sú osobne zapojení do rozvoja obce Kotešová. Tieto orgány sú zodpovedné za zabezpečenie rozvoja systému riadenia podpory, jeho implementácie a trvalé zlepšovanie.
- 3 Príslušný orgán riadi, rozvíja a sprístupňuje vedomosti, uplatňuje potenciál pracovníkov na tímovej i individuálnej úrovni, podporuje tímovú prácu na úrovni celej organizácie, plánuje činnosti na podporu dosahovania cieľov organizácie a efektívneho riadenia procesov strategického plánovania. Kritériami pre fungovanie modelu na úrovni ľudských zdrojov je, že ľudské zdroje sú plánované, manažované a zlepšované. kompetentnosti a vedomosti ľudí sú identifikované, rozvíjané a udržiavané pracovníci sú zaangažovaní a majú kompetencie veľmi dôležitým aspektom je že, pracovníci a organizácia spolu vedú dialóg
- 4 Víziu rozvoja obce a jej strednodobú stratégiu implementuje zodpovedný orgán prostredníctvom programových dokumentov ako sú PHSR obce Kotešová, ÚPD obce Kotešová a pod. Programové dokumenty sa týkajú všetkých aktérov a sú v podporované zmysluplnými programami, cieľmi, prioritami, opatreniami a aktivitami. Kritériami na úrovni programových dokumentov je, že v nich definovaná stratégia jednak je založená na súčasných a budúcich potrebách a očakávaniach zainteresovaných strán, vychádza z kľúčových disparít a stavia na faktoroch, ktoré ich odstraňujú, alebo zmierňujú a jednak v nich definovaná stratégia vychádza z informácií, získaných z monitorovania a hodnotenia. Stratégia je pravidelne vyhodnocovaná a upravovaná.
- 5 Zodpovedný orgán plánuje a riadi svoju spoluprácu s externými partnermi (mimo vlastnej organizácie) a s využitím verejných ako aj súkromných finančných zdrojov. Kritériami pre fungovanie modelu na úrovni programových dokumentov je, že: organizácia riadi externé partnerstvo organizácia riadi finančné toky podľa platnej metodiky, zákonov a nariadení
- 6 Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje svoje procesy s cieľom podpory politiky a stratégie definovanej v programových dokumentoch tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory. Kritériami pre fungovanie modelu na úrovni programových dokumentov je, že procesy sú systematicky navrhované a riadené procesy sú zlepšované podľa požiadaviek, používajúc inovácie, aby sa dosiahlo plné uspokojenie a mohla sa zvyšovať efektívnosť

a účinnosť realizovaných projektov projekty sú vyberané na základe vopred stanovených kritérií, ktoré vychádzajú z reálnych potrieb regiónov vzťahy s príjemcami pomoci sú rozvíjané a zlepšované

- 7 V rámci príslušného programu, priority, opatrenia, alebo konkrétneho projektu sú dosahované v priebehu jeho realizácie bezprostredné výstupy. Kritériami pre fungovanie modelu na úrovni programových dokumentov je, že výstupy musia byť kvantifikovateľné musia byť jednoznačne priradené stabilnému číselníku FOI, OKEČ a číselníku regionálneho členenia musia byť získavané pri každom projekte musia mať očakávané výstupy (pred realizáciou projektu) a reálne výstupy (v priebehu, alebo po realizácii projektu)
- 8 O tom aké sú dosahované efekty plánovanej alebo realizovanej podpory podávajú informácie z pravidelných monitorovaní, alebo hodnotiacich správ. Tie charakterizujú najmä efektívnosť a účinnosť podpory. Účinnosť a efektívnosť je skúmaná najmä z pohľadu programovej štruktúry, mesta, orgánov a zdrojov financovania. Kritériami pre úspešnú realizáciu PHSR na úrovni programových dokumentov je, že: výstupy, výsledky a dopady sú systematicky zhromažďované a ku každému ukazovateľu je priradená očakávaná a reálna hodnota zároveň finančné toky sú rovnako monitorované ako výstup, výsledok a dopad. Informácie o efektívnosti a účinnosti sú pravidelne zhromažďované v hodnotiacich a monitorovacích správach.

10.1. Riadiaci orgán programu

Riadiacim orgánom pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová na roky 2007 - 2013 (RO PHSR) je

Obecný úrad Kotešová
013 61 Kotešová

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová predstavuje v období rokov 2007-2013 programovací dokument, ktorého implementácia bude prebiehať z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF). To znamená, že zodpovednosť za riadenie štrukturálnych operácií z ERDF v rámci tohto dokumentu nesie Riadiaci orgán. Aktivity realizované prostredníctvom ERDF budú vykonané prostredníctvom prioritných osí, ktoré boli definované v strategickej časti PHSR.

10.1.1 Funkcie riadiaceho orgánu

Riadiaci orgán PHSR je na základe čl. 59 všeobecného nariadenia pre ERDF, ESF a KF 2006/EC/1083 zodpovedný za riadenie a implementáciu PHSR v súlade s princípmi riadneho finančného riadenia, predovšetkým za:

- a) zabezpečenie, aby boli operácie vyberané na financovanie v súlade s kritériami vzťahujúcimi sa na programový dokument a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými predpismi Spoločenstva a národnými predpismi;

- b) overenie dodávky spolufinancovaných tovarov a služieb a overenie, že výdavky deklarované prijímateľmi na operácie, boli skutočne vynaložené a sú v súlade s predpismi Spoločenstva a národnými predpismi;
- c) zabezpečenie systému na zaznamenávanie a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PHSR v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, auditu, kontroly a hodnotenie;
- d) zabezpečenie, aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby neboli dotknuté národné účtovné pravidlá;
- e) zabezpečenie, aby sa hodnotenia programového dokumentu sa vykonávali v súlade s platnými predpismi;
- f) stanovenie postupov na zabezpečenie toho, aby sa všetky dokumenty týkajúce sa výdavkov, auditov a kontrol požadovaných na zabezpečenie primeraného auditu trailu uchovávali v súlade s požiadavkami platných predpisov;
- g) zabezpečenie, aby certifikačný orgán dostal na účely certifikácie všetky potrebné informácie o postupoch a overovaniach vykonaných v súvislosti s výdavkami;
- h) usmerňovanie práce monitorovacieho výboru a poskytovanie dokumentov požadovaných na umožnenie kvalitnej realizácie PHSR, ktorý má byť monitorovaný vzhľadom na jeho konkrétne ciele;
- i) zostavenie a po schválení monitorovacím výborom, predloženie výročnej a záverečnej správy o implementácii príslušnému orgánu;

10.1.2 Kompetencie a zodpovednosť riadiaceho orgánu

V súlade s platnými predpismi, Obecný úrad Kotešová ako riadiaci orgán pre Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová zabezpečuje:

- a) vymedzenie funkcií odborov a oddelení podieľajúcich sa na riadení a kontrole a rozdelenie funkcií,
- b) dodržiavanie zásady oddelenia funkcií medzi týmito odbormi a oddeleniami,
- c) postupy na zabezpečenie správnosti a regulárnosti výdavkov vykazovaných v rámci PHSR,
- d) spoľahlivé systémy účtovníctva, monitorovania a finančného vykazovania v elektronickej forme,
- e) systém podávania správ a monitorovania v prípadoch, keď zodpovedný orgán poverí výkonom úloh iný orgán,
- f) podrobnosti o audite fungovania systémov,
- g) systémy a postupy na zabezpečenie primeraného auditu trailu,
- h) postupy podávania správ a monitorovania nezrovnalostí a získavania neoprávnene vyplatených súm.

10.2 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Obecný úrad Kotešová ako riadiaci orgán zodpovedá za systém realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ako aj čerpanie pomoci zo štrukturálnych prostriedkov. Rozvíja hodnoty na zabezpečenie efektívnosti a účinnosti a ako tieto implementuje prostredníctvom financovania projektov a je osobne zapojený do rozvoja obce. Zodpovedá za zabezpečenie rozvoja systému riadenia podpory, jeho implementácie a za trvalé zlepšovanie.

Súčasťou procesu realizácie je i podrobný popis organizačného zabezpečenia riadenia podpory. Ohraničením podmieňujúcim popis organizačného zabezpečenia sú záväzné nariadenia a zákony SR a EÚ, ktoré sa viažu k jednotlivým zdrojom a formám financovania. Táto podmienka môže definovať časť organizačnej štruktúry podľa pravidiel určených poskytovateľom finančných zdrojov.

1. Organizačné zabezpečenie predstavuje priradenie zodpovednosti a pravidiel spolupráce. V rámci orgánu sú zodpovednosti a pravidlá spolupráce priradené jednotlivým pracovným pozíciám. Súčasťou modelu organizačného zabezpečenia by mali byť príručky pre jednotlivé pracovné pozície, ktoré obsahujú popis činností na zabezpečenie jednotlivých procesov strategického plánovania.
2. Ohraničením podmieňujúce definovanie organizačného zabezpečenia sú zákony¹⁰, všeobecne záväzné nariadenia a vnútorné smernice príslušného orgánu verejnej správy.
3. Nevyhnutným vstupom pre vytvorenie organizačnej štruktúry a celého organizačného zabezpečenia riadenia je programová štruktúra. Na jej základe je určená zodpovednosť na úrovni programov, cieľov, priorít, opatrení a aktivít.
4. Výstupom procesu popisu organizačného zabezpečenia je model organizačného zabezpečenia podpory. V rámci tohto modelu musí byť špecifikovaná vertikálna aj horizontálna zodpovednosť všetkých aktérov participujúcich na procesoch programovania, finančného riadenia, monitorovania a hodnotenia. Model organizačného zabezpečenia predovšetkým priraduje zodpovednosti a určuje pravidlá spolupráce medzi jednotlivými orgánmi.
5. Model organizačného zabezpečenia podpory završuje "koncepčnú" prácu na programovom dokumente. Jeho vytvorením môže byť analytická, strategická finančná a organizačná časť dokumentu skompletizovaná do návrhu programového dokumentu, ktorý je pripravený na schvaľovací proces.

¹⁰ sú uvedené v prílohe

Orgány zapojené do systému riadenia podpory regionálneho rozvoja :

Programový dokument	Región SR
Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť	
Národný strategický referenčný rámec	Slovenská republika
Regionálny operačný program	Slovenská republika
Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	Slovenská republika
Cieľ Konvergencia	
Doprava a informatizácia spoločnosti	Slovenská republika
Ciele kohéznej politiky EÚ	
NUTS III	
Program rozvoja Žilinského samosprávneho kraja	Žilinský samosprávny kraj
NUTS V	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová	Obec Kotešová

Riadiaci orgán	Ministerstvo/úrad
Riadiaci orgán pre NSRR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Riadiaci orgán pre operačný program Doprava a informatizácia spoločnosti	Ministerstvo Dopravy pôšt a telekomunikácií SR
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Riadiaci orgán Ľudské zdroje - zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Riadiaci orgán Európska územná spolupráca	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Riadiaci orgán pre program rozvoja Žilinského samosprávneho kraja	Úrad Žilinského samosprávneho kraja

10.3. Strategické aktivity Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová na r. 2007-2013

Na základe identifikovaných problémových okruhov a aktivít, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce Kotešová a zlepšenie života občanov boli pre r. 2007-2013 stanovené nasledovné aktivity. Predpokladané zdroje financovania aktivít sú uvedené v časti 9. Finančný plán.

10.3.1. Popis strategických aktivít na r. 2007-2013

V rámci procesu analýzy a tvorby stratégie boli na základe identifikácie problémových oblastí a potrieb strategického rozvoja identifikované nasledovné strategické aktivity, ktoré by mali byť riešené v rámci strednodobého hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce v rokoch 2007- 2013.

1. **Rekonštrukcia dopravného značenia v obci** - na miestnych komunikáciách, ktoré už nevyhovuje súčasným potrebám a predpisom, bude potrebná výmena.
2. **Rekonštrukcia a dostavba miestnych komunikácií** – je potrebná výstavba nového úseku cesty cca 1500 m v časti obce Kotešová nad Kanálom - v súčasnosti je odtok povrchových vôd po ceste a tiež dobudovanie vybraných krátkych úsekov miestnych komunikácií, aby sa získalo napojenie na miestne komunikácie - chýbajú napojenia niektorých domov na miestne komunikácie.
3. **Rekonštrukcie autobusových zastávok** – je potrebné zrekonštruovať 11 ks autobusových zastávok, ktoré sú v dezolátnom stave
4. **Rekonštrukcia mostov a lávok** – v obci sú 4 mosty a visutá lávka ponad rieku Váh. Mosty potrebujú posúdenie statikom a opravu vrátane opravy vozoviek, visutá lávka ponad Váh má problémy so zavesením, ktoré je narušené a potrebuje rekonštrukciu. Problémom môže byť predovšetkým chýbajúce majetkové vysporiadanie lávky.
5. **Rekonštrukcia budovy zemianskej kúrie** - je potrebná rekonštrukcia strechy, odvodnenie základov a vysušenie muriva, oprava podláh a inštalácií. Obec disponuje vyjadrením pamiatkového úradu k potrebe rekonštrukcie. Na rekonštrukciu ešte nie je spracovaný stavebný projekt. V súčasnosti sa v budove kúrie nachádza obecná knižnica.
6. **Úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene** – v rámci uvedenej aktivity je potrebné zabezpečiť rekonštrukcia okolia kostola - spevnenie plôch pred kostolom a odvodnenie - odstránenie súčasnej nevyhovujúcej dlažby, oddrenážovanie a spevnenie povrchu. Na rekonštrukciu je nutné spracovať stavebný projekt.
7. **Rozšírenie cintorínov** – v obci sú 3 cintoríny, je potrebné všetky rozšíriť. Za týmto účelom je nutné vykúpiť nové potrebné pozemky, zabezpečiť oplotenie a rozšírenie prívodu vody, zriadenie parkoviska a priestorov na odpad. Spolu s tým aj rekonštrukciu súčasného oplotenia výmenou za nové. Dom smútku je vyhovujúci. Na rozšírenie je potrebné spracovať stavebný projekt.
8. **Vybudovanie domu sociálnej starostlivosti** - pre osamelých a prestarnutých občanov s kapacitou cca 30 miest. V súčasnosti obec nemá zatiaľ ani potrebný pozemok, ani spracovaný stavebný projekt.

9. **Rekonštrukcia zdravotného strediska** – je potrebná kompletná rekonštrukcia súčasných priestorov – odvlhčenie muriva, výmena krovu a strechy, okien, dverí, dlážky, sanita, inštalácie, prípadná prístavba v prípade rozšírenie úrovne zdravotných služieb.
10. **Modernizácia školy** - škola je umiestnená v 4 budovách. Z opráv je nutná výmena strechy, čo by bolo vhodné urobiť s výmenou krovu a vybudovaním podkrovných priestorov pre mimoškolskú činnosť, ďalej výmena inštalácií, okien, kúrenia a zateplenie budov. Okrem toho je potrebné pristiaviť telocvičňu. Stavebný projekt je hotový aj na školu aj telocvičňu, telocvičňa bude okrem potrieb školy využitá tiež na pre potreby občanov obce..
11. **Rozšírenie športového areálu** – v UPD obce je plánované rozšírenie súčasného trávnatého ihriska o menšie pomocné ihrisko a tenisový kurt. Je nutná aj rekonštrukcia sociálnych zariadení a tribún na ihrisku.
12. **Rekonštrukcia potoka Rovnianka** – je potrebné spevniť brehy, prehĺbiť koryto, úprava okolia brehov, zábradlie, chodníky a mosty.
13. **Vybudovanie priemyselnej zóny** - výstavba priem. parku sa plánuje v lokalite Pri Váhu, kde bude potrebné vybudovanie prístupových zón a inžinierskych sietí. Rozloha parku je cca 50 ha, Bude tiež potrebné vybudovanie mosta pre automobily na prepojenie s diaľnicou a letiskom v obci Dolný Hričov.
14. **Zóna oddychu a vodných športov** – po ťažbe štrkopieskov vznikne v katastri obce jazero o ploche cca 12 ha, ktoré bude využívané na oddych a šport. Jazero sa bude nachádzať na pozemkoch a v správe urbárskeho spoločenstva. Úlohou obce bude vybudovať miestne komunikácie a dotiahnuť inžinierske siete po hranicu pozemkov urbárskeho spoločenstva, kde bude jazero. O vybudovanie oddychového areálu pri jazere sa postará urbárske spoločenstvo.
15. **Odkanalizovanie obce** - sa rieši v rámci regiónu realizáciou projektu projektu prostredníctvom Severoslovenských vodární a kanalizácií, a. s. Žilina komplexne s napojením kanalizácie na ČOV v meste Bytča. Predpokladaný termín realizácie je cca r. 2009 – 2010.
16. **Rozšírenie vodovodov** – je taktiež riešené ako komplexný projekt v rámci regiónu prostredníctvom Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s.
17. **Informatizácia obce a rozšírenie prístupu na internet** – obec má záujem o zlepšenie informačných systémov verejnej správy v obci a zlepšenie podmienok pre rozšírenie prístupu na širokopásmový a vysokorýchlostný internet či už rozvojom bezdrôtových, optických alebo iných sietí.
18. **Vybudovanie káblovej televízie** – je vhodné riešiť vybudovaním centra na obecnom úrade a mikrovlnnými rozvodmi, resp. káblom zaveseným na stĺpy elektrického vedenia z dôvodu nižších nákladov. V rámci káblovej televízie sa predpokladá zriadenie aj informačného obecného kanálu.
19. **Rekonštrukcia verejného osvetlenia** - rekonštrukcia verejného osvetlenia hlavne výmenou za úsporné telesá a jeho rozšírenie podľa potrieb novej IBV. Všetko verejné osvetlenie je v súčasnosti umiestnené na stĺpoch el. vedenia, čiže nie je nutné realizovať výmeny a výstavbu nových telies.
20. **Rekonštrukcia obecného rozhlasu** – je nutné vymeniť zastaralé telesá obecného rozhlasu, bol by vhodný prechod na mikrovlnné spojenie z dôvodu neustálych krádeží káblov, čím vznikajú škody, ktoré musí obec hradiť zo svojho rozpočtu.
21. **Využitie alternatívnych zdrojov energií** – využitie štiepky a biomateriálu (zelený odpad a maštalný hnoj) na výrobu elektrickej energie a tepla pre verejné účely v obci.
22. **Zavedenie separovaného zberu odpadov a zhodnocovania odpadov** – zavedenie separovaného zberu odpadov požadovaného zo zákona – nákup nádob, vriec a technických prostriedkov na spracovanie separovaného odpadu. Uvedenú aktivitu je potrebné riešiť komplexne spolu so zhodnocovaním separovaných odpadov – pre uvedené účely by bolo vhodné riešiť zavedenie separovaného zberu a zhodnocovania odpadov komplexne v rámci mikroregiónu s vybudovaním strediska pre mikroregión.

23. **Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice** – je nutné rekonštruovať budovy existujúcej požiarnej zbrojnice podľa posúdenia stavebného experta.
24. **Rekonštrukcia domu kultúry** – je nutná komplexná rekonštrukcia a výmena javiskovej techniky, dobudovanie ďalších priestorov pre potreby občanov

10.3. 2 Priority realizácie

Vzhľadom k tomu, že pri procese tvorby PHSR sa vychádzalo z aktuálnych údajov dostupných k 31.12.2006, je možné, že po spresnení podmienok pre jednotlivé opatrenia a operačné programy bude nutné prehodnotiť financovanie niektorých aktivít či už prípadným financovaním z iných zdrojov EU a SR, resp. v prípade nemožnosti získať príspevok na kofinancovanie z verejných zdrojov posúdiť reálnu možnosť realizácie aktivít z vlastných zdrojov obce. Zmeny v možnostiach čerpania z verejných zdrojov EU a SR môžu nastať aj z hľadiska toho, že v rámci NSRR obec nie je zaradená do inovačného pólu rastu, ale do kohézneho pólu rastu. Konkrétny dopad tejto skutočnosti však bude známy až po spresnení OP a zverejňovaní jednotlivých výziev, takže ho v procese tvorby a schvaľovania PHSR nebolo možné dostatočne zohľadniť.

Pre zjednodušenie procesu riadenia realizácie bol pri schvaľovaní PHSR priradený jednotlivým aktivitám stupeň priority na úrovni trojbodovej stupnice (vysoká, stredná a bežná), ktorý umožní pružnejšie posudzovanie jednotlivých aktivít a realizáciu prípadných zmien v závislosti od vývoja aktuálneho stavu v dostupnosti verejných zdrojov a prípadných neočakávaných problémoch v rámci obce. Časový rámec na realizáciu aktivít je vymedzený programovacím obdobím 2007 až 2013, v ktorom by sa mali navrhnuté aktivity realizovať s ohľadom na finančné možnosti obce.

Pozn: označenie priorít : 1 - vysoká priorita, 2 – stredná priorita, 3 - bežná priorita

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Aktivita	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady	Náklady obce	Priorita	Realizátor akcie
Rekonštrukcia dopravného značenia v obci	Regenerácia sídiel	218	48	1	obec
Rekonštrukcia a dostavba chýbajúcich miestnych komunikácií	Regenerácia sídiel	15650	2900	2	obec
Rekonštrukcie autobusových zastávok	Regenerácia sídiel	2070	370	1	obec
Rekonštrukcia mostov a lávok	Regenerácia sídiel	4240	840	2	obec
Úprava verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene	Regenerácia sídiel	1600	325	2	obec
Rozšírenie športového areálu	Regenerácia sídiel	3370	820	1	obec
Rekonštrukcia pamiatky- historickej budovy zemianskej kúrie	Revitalizácia a hospodárske využitie pamiatkových objektov	8520	1720	1	obec
Výstavba domu sociálnej starostlivosti	Budovanie nových zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a obstaranie ich vnútorného zariadenia	13820	1070	3	obec v spolupráci s rímskokatolíckou cirkvou
Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy	Rekonštrukcia , rozširovanie a modernizácia existujúcich vzdelávacích zariadení s cieľom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu	55600	8850	1	obec
Rekonštrukcia potoka Rovnianska	Regenerácia sídiel	7480	1530	3	obec
	Zabezpečenie protipovodňových opatrení				
Výstavba priemyselnej zóny	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	5000	750	1	združenie obcí
Výstavba zóny oddychu a športov	Regenerácia sídiel	10000	1200	3	obec spolu s urbárskym spoločenstvom
	Podpora budovania a rekonštrukcie nekomerčnej mikroinfraštruktúry k strediskám cestovného ruchu.				

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová

Aktivita	Predpokladané opatrenie	Celkové náklady	Náklady obce	Priorita	Realizátor akcie
Rozšírenie vodovodov	Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou	0	0	1	SVK,a.s
Informatizácia obce a rozšírenie prístupu na internet	Elektronizácia verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni	2250	550	1	obec alebo mikroregión
	Rozvoj infraštruktúry širokopásmového internetu				
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Regenerácia sídiel	550	125	2	obec
	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov				
Využitie alternatívnych zdrojov energií	Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie	20880	3880	2	obec alebo mikroregión
Separovaný zber odpadov a zhodnocovanie odpadov	Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovania odpadov	3250	700	1	obec a mikroregión
Rekonštrukcia domu kultúry	Regenerácia sídiel	20000	1100	2	obec
Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Regenerácia sídiel	2000	400	2	obec
Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Dotácia Ministerstva financií	520	70	2	obec
Vybudovanie káblovej televízie	x	630	630	2	obec
Rozšírenia cintorínov	x	1030	1030	3	obec

Zdroj: podklady obce a prepočty autora

10.4 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie realizujú orgány¹¹ zapojené do procesu čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Základným zdrojom informácií pre monitoring sú dáta z monitorovacieho systému, ktorý eviduje jednotlivé projekty príjemcov pomoci, ich financovanie a merateľné ukazovatele.

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu podpory zo štrukturálnych fondov. Zdrojom monitorovaných údajov sú monitorovacie správy, ktoré predkladá príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie projektu trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

Základom monitorovaných údajov je žiadosť o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, ktorú vrátane projektu a príloh vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú. Monitorované údaje o projektoch financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ sa ukladajú v centrálnej databáze príslušného informačného systému.

Predmetom monitorovania sú:

- *žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku* obsahujúca najmä:
 - informácie o žiadateľovi a jeho partneroch na projekte,
 - informácie o projekte,
 - názvy a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov projektu,
 - finančný plán projektu;
- *monitorovacia správa¹² projektu* predkladaná PP, ktorá obsahuje najmä:
 - účtovnú závierku príjemcu pomoci,
 - reálne hodnoty merateľných ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu realizovaného projektu;
- *žiadosti o prostriedky* vrátane zúčtovacích dokladov ako výstup procesu finančného riadenia obsahujúce najmä:
 - sumy deklarovaných oprávnených výdavkov projektu,
 - sumy uznaných oprávnených výdavkov projektu,
 - sumy neoprávnených výdavkov projektu,
 - dátumy prijatia a zaúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

¹¹ Spravidla sú to sprostredkovateľské alebo riadiace orgány.

¹² Je upravená v zmluve uzavretej medzi príjemcom pomoci a príslušným riadiacim alebo sprostredkovateľským orgánom. Zmluva definuje štruktúru, rozsah a počet monitorovacích správ, ktoré je príjemca pomoci povinný predložiť príslušnému sprostredkovateľskému orgánu.

10.4.1. Fázy monitorovania a hodnotenia účinnosti, efektívnosti a dopadov projektov a programov

Priebeh procesu monitorovania možno rozdeliť do troch na seba nadväzujúcich fáz. Ich nadväznosť možno charakterizovať ako prechod od kvantitatívnych ku kvalitatívnym monitorovaným ukazovateľom a prechod od čiastkového ku komplexnému hodnoteniu.

I. fáza

Monitoring

Cieľovou skupinou monitorovania sú všetky existujúce a do dokumentu vstupujúce projekty a programy. Prostredníctvom komunikačnej základne sú z existujúcej dokumentácie k projektom a programom získavané informácie umožňujúce:

- spoľahlivú identifikáciu projektu a programu
- špecifikáciu očakávaného dopadu
- prehľad ich doterajšieho plnenia.

Hodnotenie

Informácie získané v prvej fáze monitorovania vstupujú do systému hodnotenia, kde sú štruktúrované a analyzované. Cieľom prvej fázy hodnotenia je spoľahlivo určiť neaktívne a neúčinné projekty a programy. Tieto nie sú predmetom analýzy v druhej fáze, ale vracajú sa späť do prvej fázy. Všetky spracované a vyhodnotené dáta sú uložené do centrálnej databázy projektov a programov. Aktívne a účinné Projekty a programy tvoria v databáze skupinu projektov a programov, ktorá je pripravená pre hlbšiu analýzu v druhej a tretej fáze. Na základe hodnotenia v ďalších fázach bude možné projektom a programom z pohľadu ich účinnosti, efektívnosti a dopadu prideliť súhrnné ukazovatele - rating.

II. fáza

Monitoring

Cieľovou skupinou druhej fázy monitorovania sú účinné a aktívne projekty a programy uložené v centrálnej databáze. Prostredníctvom komunikačnej platformy sú predmetom monitorovania ukazovatele efektívnosti projektov a programov.

Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v druhej fáze sú informácie získané v druhej fáze monitoringu. Tieto sú analyzované z tak z hľadiska relevantnosti k cieľom NPRR SR, ako aj vo vzťahu využitiu vynaložených finančných prostriedkov. Výstupy druhej fázy hodnotenia sú uložené v centrálnej databáze projektov a programov.

III. fáza

Monitoring

Cieľovou skupinou tretej fázy monitorovania sú aktívne a účinné programy, u ktorých je známa úroveň efektívnosti. Predmetom monitorovania v tretej fáze sú informácie, ktoré umožňujú realizáciu súhrnnej analýzy účinnosti, efektívnosti a dlhodobého dopadu projektu a programu.

Hodnotenie

Predmetom hodnotenia v tretej fáze sú projekty a programy monitorované v tej istej fáze. Tieto sú analyzované na najvyššej kvalitatívnej úrovni z hľadiska účinnosti, efektívnosti a dlhodobého dopadu. Na základe komplexnej analýzy je možné týmto prideliť rating. Cieľom poslednej fázy monitorovania je pridelenie priority projektom a programom s najvyšším ratingom v NPRR SR.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti podpory. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa vypracúvajú pre jednotlivé programy, priority, alebo opatrenia.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania.

Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Ich obsahovú štruktúru a periodicitu ich realizácie udávajú programové dokumenty, prípadne ich definujú iné smernice a nariadenia.

Za vypracovanie hodnotiacich správ zodpovedajú riadiace orgány. Tieto správy sú výsledkom nasledovných druhov hodnotení:

- predbežné hodnotenie (ex ante),
- následné hodnotenie (ex post),
- tematické hodnotenie.

Vo všeobecnosti sa všetky typy hodnotiacich správ zameriavajú na vyhodnotenie efektívnosti a účinnosti realizovanej pomoci. Pri hodnotení účinnosti sa skúma:

- celkový prínos realizovaných opatrení k cieľom stanoveným v programových dokumentoch,
- vzťah medzi plánovanými a realizovanými opatreniami.

V procese monitorovania a hodnotenia sú zbierané a analyzované dáta o realizovaných a plánovaných aktivitách vo väzbe na finančné zdroje, programovú štruktúru, sektory a územie.

Proces monitorovania a hodnotenia pozostáva z nasledujúcich podprocesov: monitorovanie, ekonomická analýza, finančná analýza, hodnotenie (syntéza).

Základným vstupom procesu monitorovania a hodnotenia sú monitorované údaje na úrovni projektov a programové dokumenty. Monitorované údaje sú v procese monitorovania a hodnotenia priradené k programovej štruktúre, ktorá vyplýva z programových dokumentov. Zdrojom monitorovaných údajov projektu je: žiadosť vrátane projektu a príloh a monitorovacie správy projektu. Monitorovacie správy predkladá príjemca pomoci na základe príslušných ustanovení v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Okrem základných identifikačných údajov o projekte a žiadateľovi sú v rámci monitorovaných údajov sledované najmä fyzické a finančné ukazovatele (indikátory) projektu pre potreby následnej ekonomickej a finančnej analýzy.

Výstupom procesu monitorovania a hodnotenia sú hodnotiace správy, ktoré sú realizované pravidelne, ale môžu byť realizované aj podľa špecifických potrieb riadiacich orgánov¹³.

¹³ tzv. tematické hodnotenie

Hodnotiace správy sú spravidla členené na:

- ☐ Ex-ante (predbežné – pred realizáciou programu)
- ☐ Interim (priebežné – počas realizácie programu)
- ☐ Ex-post (následné – po realizácii programu)
- ☐ a tematické hodnotiace správy (nepravidelné, realizované podľa požiadaviek jednotlivých riadiacich orgánov, alebo monitorovacích orgánov)

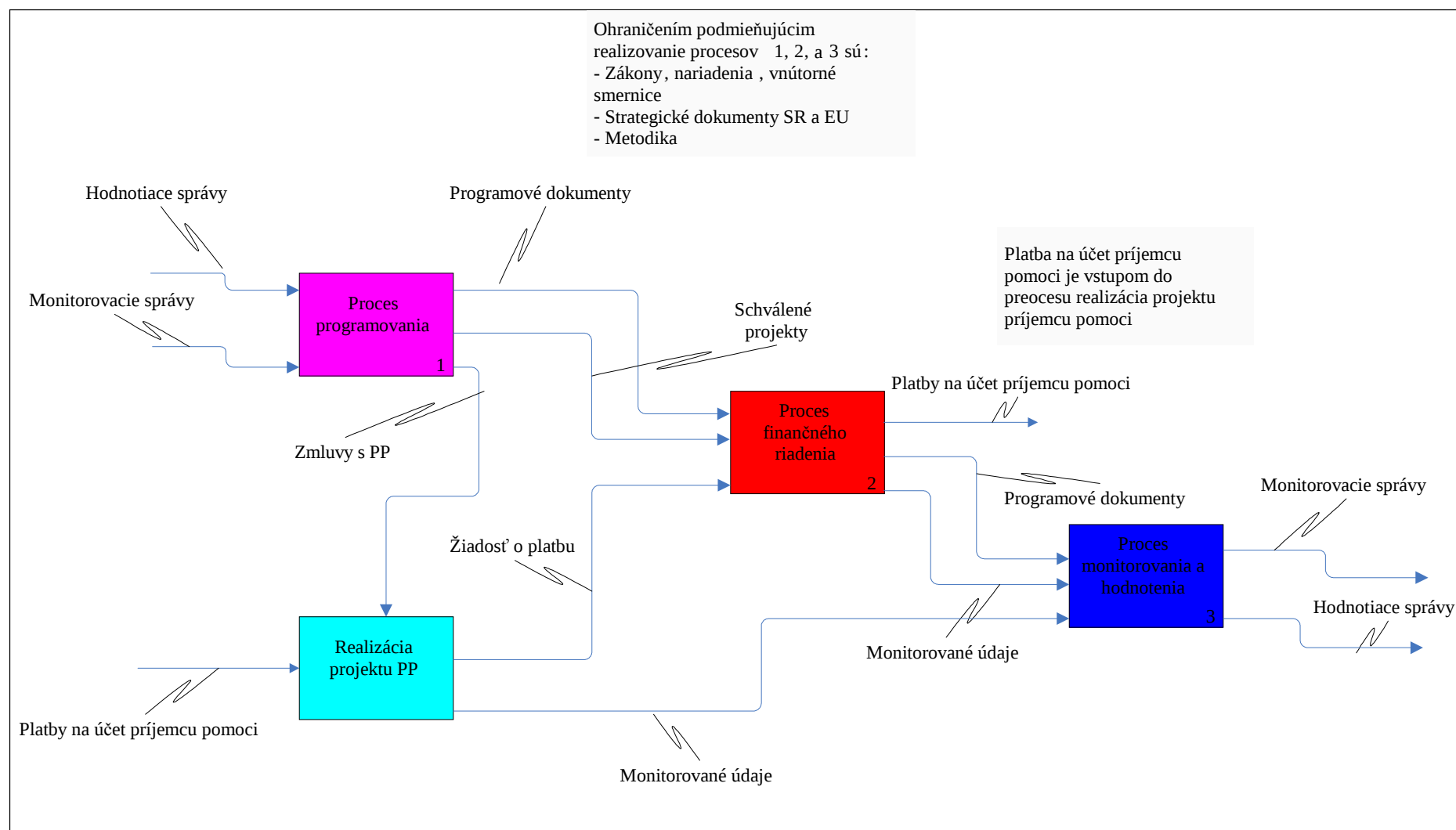
Ďalším výstupom procesu monitorovania a hodnotenia sú monitorovacie správy, ktoré predkladá príjemca pomoci na základe príslušných ustanovení v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Ohraničením vymedzujúcim podmienky fungovania procesu je konzistentná metodika pre monitorovanie a hodnotenie, ako aj finančnú kontrolu a vnútorný audit. Technickou podmienkou realizovania monitorovania a hodnotenia je centrálny informačný systém zabezpečujúci systematický zber a ukladanie monitorovaných údajov.

Proces monitorovania a hodnotenia patrí ku kľúčovým procesom výkonnostne orientovaného strategického plánovania. Ide o prierezový proces, ktorý je vykonávaný na všetkých orgánoch a úrovniach organizačnej štruktúry riadenia podpory.

V procese monitorovania a hodnotenia sú zhromažďované a analyzované monitorované údaje, získané z predložených žiadostí a monitorovacích správ, ktoré predkladá podľa zmluvy príjemca pomoci.

Osobitnou kategóriou monitorovaných údajov sú merateľné ukazovatele. Sú určené pre realizáciu ekonomickej a finančnej analýzy, ktorá je nevyhnutným zdrojom dát pre vykonanie procesu hodnotenia.

10.4.2 Ekonomická analýza monitorovania

Procesu hodnotenia predchádzajú dva analytické procesy: ekonomická a analýza a finančná analýza, ktoré prostredníctvom typických metodických postupov spracovávajú dáta získané v procese monitorovania do analytických zostáv podľa požiadaviek hodnotenia. Hodnotiace a monitorovacie správy potom čerpajú kvantifikované údaje najmä z týchto zostáv.

V prípade metód ekonomickej a finančnej analýzy neexistuje univerzálny recept na výber najvhodnejšej metódy. Tento je závislý od množstva faktorov. Medzi nimi dôležitú úlohu zohráva najmä vecný charakter skúmanej problematiky, dostupnosť dát, celkové hospodársko-spoločenské podmienky a pod. Adekvátnosť vybranej metódy však v konečnom dôsledku závisí od kvality a skúsenosti analytika – prognostika, resp. pracovného tímu.

Úlohou ekonomickej analýzy je na základe kvantifikovaných a štruktúrovaných hodnôt analyzovať efektívnosť a účinnosť plánovanej a realizovanej podpory. Primárnym dátovým zdrojom sú jadrové (core indikátory) a finančné indikátory na úrovni projektu. Základným princípom pri ekonomickej analýze je postup zdola nahor. To znamená, že postupnou agregáciou finančných a fyzických indikátorov je postupované od analýzy projektu, cez opatrenia, priority až na úroveň programu. Pri využívaných štatistických postupoch sú analyzované vzťahy medzi finančnými vstupmi, výstupmi, výsledkami a dopadmi. Zároveň sú skúmané vzťahy medzi očakávanými a reálnymi efektmi realizovaných projektov, aktivít a programov. Tieto vzťahy sú analyzované z pohľadu regiónov, sektorov, finančných zdrojov, definovaných cieľov a času.

1. Ohraničením procesu ekonomickej analýzy je konzistentná metodika pre ekonomickú analýzu a prognózu definujúcu analytické postupy a dátové zdroje. Predpokladom realizovateľnosti ekonomickej analýzy je štatistická spracovateľnosť dát získavaných od PP. Tento predpoklad môžeme pokladať za naplnený vtedy ak monitorované ukazovatele sú kvantifikovateľné a je ich možné jednoznačne priradiť stabilnému číselníku¹⁴.
2. Vstupom ekonomickej analýzy sú merateľné ukazovatele na úrovni projektu. Tieto údaje sú z hľadiska postupnosti ich získavania členené na ex-ante (pred realizáciou projektu), interim (počas realizácie projektu) a ex-post (po realizácii projektu). Z pohľadu kvality merateľných ukazovateľov ide o očakávané a reálne hodnoty. Základným zdrojom dát pre ekonomickú analýzu je informačný monitorovací systém a v špecifických¹⁵ prípadoch programové dokumenty.
3. Ťažiskovým výstupom ekonomickej analýzy sú fyzické indikátory za skupiny projektov, ktoré sú prezentované v analytických zostavách. Analytické zostavy obsahujú výstupy ekonomickej analýzy a sú štruktúrované na podľa vstupu, výstupu, výsledku a dopadu. Z jednotlivých pomerových a agregovaných hodnôt môžu byť zostavované ekonomické analytické zostavy podľa potrieb jednotlivých užívateľov vrátane monitorovacích výborov a môžu obsahovať rôzne kombinácie a operácie medzi jednotlivými finančnými a fyzickými ukazovateľmi.

Spomedzi štandardných metód použiteľných na získavanie analyticko prognostických výsledkov možno predovšetkým uviesť :

¹⁴ v prípade Modulu monitorovania a hodnotenia je základným číselníkom FOI (fields of intervention), OKEČ, a číselník územného členenia SR

¹⁵ v prípade indikátorov ex-ante na úrovni priorít Operačných programov

1. Extrapoláciu trendov
2. Analýzu a prognózu časových radov
3. Expertnú metódu
4. Brainstorming
5. Delfskú metódu
6. Metódu scenárov
7. Heuristické metódy
8. Metódu analógie
9. Matematické programovanie a modelovanie
10. Ekonometriu a ekonometrické modely
11. Input-output analýzu

Extrapolácia trendov je prognostickou metódou určujúcou možný budúci priebeh skúmaného javu na základe jeho vývoja v minulosti. Podstata metódy spočíva vo výbere a kvantifikácii trendovej funkcie. Podľa tohto výberu možno hovoriť o lineárnom, polynomicom, logaritmickom a pod. trende. Na odhad parametrov trendovej funkcie sa používajú štandardné štatistické metódy. Medzi najpraktickejšie pomôcky výberu trendovej funkcie patrí grafická analýza.

Analýza a prognóza časových radov vychádzajú z teórie náhodných procesov a predstavujú isté zohľadnenie neistoty vo vývoji skúmaného javu. Pod časovým radom sa vo všeobecnosti rozumie postupnosť vecne a priestorovo porovnateľných dát, ktoré sú jednoznačne usporiadané z hľadiska času v smere minulosť – prítomnosť. Analýzou (prognózou) časových radov sa potom rozumie použitie súboru metód, ktoré slúžia k popisu týchto dynamických systémov (predvídania ich budúceho správania sa). Tieto metódy okrem trendu umožňujú identifikovať aj sezónnu, cyklickú a náhodnú zložku vývoja. Medzi najviac používané modely časových radov patrí model kľzavých priemerov, autoregresívne modely a Box - Jenkinsové modely.

Expertnou metódou sa rozumie využitie odborníka na činnosť, ktorá vyžaduje zvláštne poznatky. Je používaná v situáciách, ktorých spoločným znakom je nutnosť odborného (expertného) posúdenia problému a jeho ďalšieho vývoja v budúcnosti. K použitiu expertnej metódy vedie aj situácia, kedy je treba vylúčiť lokálny pohľad na predmetnú problematiku a posúdiť ju nezávisle v novom, širšom alebo viac špecializovanom pohľade. Metóda je využiteľná nielen ako metóda individuálneho experta, ale tiež ako metóda spolupráce viacerých odborníkov. V takomto prípade býva obvykle kombinovaná s osvedčenými metódami tímovej práce, ako je brainstorming, anketa, delfská metóda a pod. Pre využitie expertnej metódy sa zvykne používať nasledovný postup :

- a.) analýza problému
- b.) formulovanie otázok
- c.) vyhľadávanie expertov
- d.) stanovenie podmienok ich práce
- e.) prevedenie hodnotenia predmetného problému expertmi
- f.) vyhodnotenie doporučení expertov

Brainstorming (burza nápadov) predstavuje špecifický spôsob usporiadania diskusie k presne vymedzenému problému, ktorá potláča zábrany tvorivého myslenia a rozvíjajúcej sa asociatívnej schopnosti v procese myslenia. Podstata metódy spočíva v skúsenosti, že skupina je za určitých podmienok schopná v rovnakom čase vyprodukovať viac nápadov než jednotlivec a čím je k dispozícii viac návrhov, tým je vyššia pravdepodobnosť, že sa získa to najlepšie riešenie. Pre brainstorming sú stanovené tieto základné pravidlá :

- a.) pravidlo zákazu kritiky
- b.) pravidlo uvoľnenie fantázie
- c.) pravidlo najväčšieho počtu nápadov
- d.) pravidlo vzájomnej inšpirácie
- e.) pravidlo úplnej rovnosti účastníkov

Dôležitou súčasťou brainstormingu je analýza a vyhodnotenie zaznamenaných námetov.

Delfská metóda patrí do skupiny intuitívnych prognostických metód. Podstata metódy spočíva v postupnom zisťovaní a porovnávaní názorov expertov na budúci vývoj v skúmanej oblasti. Je pritom zaručená vzájomná anonymita, riadená spätná väzba informácií a štatistická identifikácia miery zhody názorov zúčastnenej skupiny expertov. Anonymita účastníkov vylučuje tri podstatné nevýhody, ktoré objektívne existujú pri priamom skupinovom kontakte. Sú to konsenzus, neuvedoméle uznávanie dominantného postavenia jedného silného člena skupiny a nevýznamná komunikácia v skupine. V prvom kole zistené názory účastníkov v druhom kole sa spätnou väzbou oznamujú ostatným účastníkom skupiny s výzvou k upresňovaniu pôvodných stanovísk, alebo k ich prípadnému prehodnoteniu, resp. odvolaniu.

Metóda scenárov spočíva v časovom a logickom spojení informácií obsiahnutých v odlišných prognózach získaných pomocou rôznych prognostických techník. Ukazuje, ako sa môže vyvíjať budúcnosť predmetu skúmania v prítomnosti na základe vzájomnej súvislosti postupne uskutočňovaných kľúčových udalostí. Výsledné scenáre sú obrazom usporiadaným zo všetkých dosiahnuteľných a významných prognóz a informácií. Cieľom metódy scenárov je určenie kritických okamžikov vývoja, u ktorých je treba uskutočniť zásadné rozhodnutia.

Heuristické metódy využívajú myšlienkové postupy, ktoré sú kombináciou jak znalostí exaktných prístupov, ako aj postupov založených na využití pravidiel, techník a zjednodušení zovšeobecňujúcich minulé skúsenosti riešiteľa. Tieto metódy sledujú dva ciele : skúmanie schopnosti človeka k tvorivému mysleniu a reprodukcia týchto schopností na počítači. Heuristický postup má vo všeobecnosti dve fázy: konštruktívnu a zlepšovaciú. V prvej fáze sa vytvára určitý variant riešenia, v druhej fáze potom dochádza k takému jeho vylepšovaniu, kde kritériálna funkcia sa nezhoršuje. Použitie heuristických metód je často účelné doplniť o ďalšie metódy tvorivého myslenia (konferencia dobrých nápadov, Delfská metóda a pod.).

Metóda analógie je postup vyhľadávania a uplatnenia podobného celkového riešenia. Je založená na využívaní podobnosti prvkov, znakov, štruktúry a na reagovaní medzi rôznymi objektmi (systémami, javmi). Vo všeobecnosti možno analógiu členiť na funkčnú a štruktúrnu. Pretože analogické postupy a závery sú tvorené iba s určitou pravdepodobnosťou ich platnosť je potrebné vždy overiť. Predpokladom použitia tejto metódy je rozvinutá predstavivosť a obrazotvornosť vychádzajúce z bohatých špeciálnych a všeobecných poznatkov a vedomostí. K prednostiam tejto metódy patrí jej jednoduchý princíp, k nedostatkom zas silný prvok náhodnosti nájdania riešenia.

Matematické programovanie predstavuje súbor metód, ktoré sa používajú na optimalizáciu účelovej funkcie pri vopred zadaných obmedzeniach. K základným metódam matematického plánovania patrí:

- a.) lineárne programovanie
- b.) nelineárne programovanie
- c.) stochastické programovanie
- d.) parametrické programovanie
- e.) dynamické programovanie

Prostredníctvom účelovej funkcie a príslušných obmedzení možno vyjadriť množstvo reálnych situácií dotýkajúcich sa optimálneho využitia zdrojov, optimalizácie rôznych činností, dopravnej cesty atď. Matematické modelovanie je procesom vytvárania analogického zobrazenia reálneho systému pri zachovaní funkčnej totožnosti a uplatnenia väčšej či menšej vecnej odlišnosti od tohto systému pri použití aparátu matematiky.

Ekonometria je oborom štatistiky, ktorého predmetom je testovanie ekonomických hypotéz a odhadovanie ekonomických parametrov. Na tieto účely sa najčastejšie používa technika viacnásobnej regresie, ale aj podstatne zložitejšie metódy.

Ekonometrické modely predstavujú matematicky sformulované modely ekonomiky, alebo jej časti, ktorých parametre sú odhadované prostredníctvom ekonometrických techník. Napr. komplexný ekonometrický model národného hospodárstva, ekonometrický model regiónu, spotrebné funkcie, funkcie zamestnanosti atď.

Input-output analýza predstavuje analytickú metódu, v ktorej je ekonomika zobrazená určitým počtom lineárnych funkcií popisujúcich vzájomné vzťahy medzi odvetviami. Metóda umožňuje skúmať odvetvovú anatómiu tvorby a použitia produkcie a to tak na úrovni národného hospodárstva, ako aj na úrovni regiónu. Prostredníctvom nej sa dajú určiť priame a plné náklady jednak z aspektu jednotlivých odvetví a jednak z aspektu jednotlivých smerov konečného použitia, zložiek pridanej hodnoty a pôvodu produkcie.

Možno dodať, že ekonometrické modely a modely odvodené na báze input-output analýzy (napr. modely typu INFORUM) majú aj veľmi významné prognostické využitie.

Zdrojom dát pre realizáciu ekonomickej analýzy sú merateľné ukazovatele, ktoré sú výstupom procesu monitorovania. Na základe merateľných ukazovateľov je analyzovaný výstup, výsledok a dopad pomoci.

Prehľady o hodnotách merateľných ukazovateľov obsahujú členenie najmä podľa:

- typov merateľných ukazovateľov
- miesta realizácie projektu
- organizačnej štruktúry
- programovej štruktúry
- oblastí pomoci (FOI)
- Odvetvovej klasifikácie ekonomických činností
- typy nákladov
- sumy rozpočtu a zdrojov financovania
- výsledkov nákladovo-výnosovej analýzy projektu.

10.4.3 Proces vypracovania a predkladania návrhu projektu

Proces vypracovania a predkladania žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vykonáva príjemca pomoci. Vzhľadom na kapacitné a personálne možnosti Obecného úradu bude zrejme potrebné do procesu vypracovania náročnejších žiadostí zainteresovať externých spracovateľov, špecializujúcich sa na tento typ činností. Príjemca pomoci predkladá žiadosť o nenávratný finančný príspevok sprostredkovateľskému, alebo implementačnému orgánu pod príslušným riadiacim orgánom podľa informácií pre príjemcu pomoci, ktoré zverejní príslušný riadiaci, alebo sprostredkovateľský orgán.

1. Základným vstupom procesu predkladania žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku sú informácie pre potenciálnych prijímateľov pomoci (žadateľov). Súčasťou informácií pre žiadateľov sú najmä výzva na predkladanie projektov, kritériá pre výber projektov, žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, zoznam povinných príloh, záväzná osnova projektu, návrh zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, príručka pre žiadateľa.
2. Informácie pre žiadateľov sú zverejnené predovšetkým na internetovej stránke riadiaceho, alebo sprostredkovateľského orgánu pre jednotlivé ciele.

3. Žiadateľ vyplní žiadosť a vypracuje projekt podľa záväznej osnovy, ktoré spolu s požadovanými prílohami predloží príslušnému riadiacemu orgánu.
4. Predložené žiadosti spolu s projektom a prílohami vstupujú potom do procesu schvaľovania návrhov projektov, kde sú na základe vopred stanovených kritérií pre výber projektov vyhodnotené a schvaľované.

10.4.4 Výber a Schvaľovanie návrhov projektov

Súčasťou procesu realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho programu je aj výber a schvaľovanie návrhov podaných projektov. Tento proces je realizovaný riadiacim orgánom. Po predložení vyplnenej žiadosti, vypracovaného projektu a požadovanej dokumentácie je projekt zaregistrovaný a postúpený na formálnu kontrolu a odborné hodnotenia. Ich výsledkom je rozhodnutie a schválení, alebo zamietnutí žiadosti príjemcu pomoci.

V rámci tohto procesu prebieha formálna kontrola žiadostí a odborné hodnotenie projektov. V rámci formálnej kontroly vykonávajú určení zamestnanci riadiaceho orgánu kompletnosť dokumentácie prijatej od žiadateľa.

1. Ohraničením podmieňujúcim realizovanie procesu schvaľovania projektov je konzistentná metodika pre príslušné riadiace orgány. Metodika by mala zabezpečiť, aby schvaľovanie projektov prebiehalo transparentne na základe vopred stanovených kvantifikovateľných kritérií na výber projektov¹⁶.
2. Vstupom, ktorý je v procese výberu a schvaľovania návrhov projektov spracovaný, je žiadosť o nenávratný finančný príspevok. Žiadosť je predkladaná príjemcom pomoci na príslušných sprostredkovateľských, alebo riadiacich orgánoch. Neoddeliteľnou súčasťou žiadosti je aj projekt vypracovaný podľa záväznej osnovy a povinné prílohy žiadosti. Ďalším vstupom do procesu sú schválené programové dokumenty. Jednotlivé žiadosti sú predložené registrované podľa programovej štruktúry, definovanej v programových dokumentoch. Súčasťou¹⁷ programových dokumentov sú kritéria pre výber projektov. Na ich základe je realizovaná formálna kontrola a odborné hodnotenie projektov¹⁸. Podľa výsledkov formálnej kontroly a odborného hodnotenia sú jednotlivé žiadosti schválené, alebo zamietnuté.
3. Výstupom procesu výberu a schvaľovania projektov sú schválené, resp. zamietnuté žiadosti, ktoré boli predložené žiadateľmi. Zoznam schválených a zamietnutých žiadostí s odôvodnením sú zverejňované na internetovej stránke riadiaceho orgánu. Po schválení žiadosti je medzi príslušným riadiacim orgánom a žiadateľom uzavretá zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, ktorá detailne upravuje povinnosti PP a orgánov zapojených do procesu finančného riadenia, monitorovania a hodnotenia vo vzťahu k PP.

¹⁶ kritériá pre výber projektov sú súčasťou programových dokumentov a sú súčasťou zverejnených informácií pre potenciálnych PP

¹⁷ v prípade dokumentov NSRR a OPBK sú kritériá pre výber projektov uvedené v doplnkoch programov

¹⁸ súčasťou odborného hodnotenia musí byť aj predbežná finančná kontrola vykonávaná podľa zákona č. 502/2001 Zz o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov

10.4.5 Proces finančného riadenia projektov

Základnou podmienkou realizácie procesu finančného riadenia je existencia programových dokumentov. V programových dokumentoch musia byť špecifikované finančné rámce podľa rokov, cieľov, priorít, opatrení, orgánov a zdrojov. Proces finančného riadenia je priereзовým procesom, ktorý je realizovaný na všetkých orgánoch v štruktúre systému riadenia pomoci.

Orgánom zodpovedným za zabezpečenie procesu finančného riadenia je Platobný orgán, ktorým spolupracuje s platobnými jednotkami. Na úrovni mesta je to odbor financií. Pravidlá finančného riadenia sú upravené v

- Konceptii systému finančného riadenia štrukturálnych fondov
- Na regionálnej úrovni sa bude riadiť metodickými usmerneniami Štátnej pokladnice.

Vstupom procesu finančného riadenia sú schválené projekty. Ich súčasťou je aj žiadosť o platbu predkladaná PP a ostatná účtovná dokumentácia, na základe ktorej sú uvoľnené prostriedky na účet PP na financovanie, resp. predfinancovanie oprávnených nákladov projektu. Žiadosti o platbu predstavuje súčet oprávnených nákladov, na základe ktorej sú príjemcovi pomoci realizované úhrady za schválené oprávnené náklady projektu. Ďalším vstupom do procesu finančného riadenia sú informácie o schválených projektoch. Na ich základe jednotlivé platobné jednotky odhadujú potrebný objem finančných prostriedkov. Logickým vstupom pre finančné riadenie sú programové dokumenty, v ktorých sú definované finančné rámce a organizačné rámce podľa potrebnej štruktúry.

Výstupom procesu sú monitorované údaje. Tieto sú v prípade Štrukturálnych fondov tvorené predovšetkým zúčtovacími dokladmi, výkazom výdavkov, súhrnnou žiadosťou o platbu a odhadom očakávaných výdavkov.

Na základe vyššie uvedených dokumentov, ich kontroly a schválenia sú uvoľnené prostriedky na účet príjemcu pomoci. Jednotlivé účtovné operácie by mali byť vedené v samostatnom účtovnom systéme platobnej jednotky.

Ohraničením vymedzujúcim podmienky fungovania procesu je konzistentná metodika pre finančné riadenie, audit a finančnú kontrolu.

10.4.6 Finančné zdroje a partneri

Obecný úrad Kotešová plánuje a riadi svoju spoluprácu s externými partnermi (mimo vlastnej organizácie) a s využitím verejných ako aj súkromných finančných zdrojov. Kritériom pre fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

- organizácia riadi externé partnerstvo,
- organizácia riadi finančné toky podľa platnej metodiky, zákonov a nariadení.

Obecný úrad Kotešová navrhuje, riadi a zlepšuje svoje procesy s cieľom podporovať politiky a stratégie definované v programových dokumentoch tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory. Kritériom pre fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

- procesy sa systematicky navrhujú a riadia,

- procesy sa zlepšujú podľa požiadaviek, používajúc inovácie, aby sa dosiahlo plné uspokojenie a mohla sa zvyšovať efektívnosť a účinnosť realizovaných projektov,
- projekty sa vyberajú na základe vopred stanovených kritérií, ktoré vychádzajú z reálnych potrieb regiónov,
- vzťahy s príjemcami pomoci sa rozvíjajú a zlepšujú.

V rámci príslušného programu, priority, opatrenia alebo konkrétneho projektu sa v priebehu jeho realizácie dosahujú výsledky v podmienkach alebo správaní cieľovej skupiny (koneční používatelia).

Kritériom pre fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

- výsledky musia byť kvantifikovateľné,
- musia sa dať jednoznačne priradiť stabilnému číselníku (FOI, OKEČ, číselník regionálneho členenia),
- musia sa získavať pri každom projekte,
- musia mať očakávané (pred realizáciou projektu) a reálne (v priebehu alebo po realizácii projektu) výsledky.

O tom, aké sú dosahované efekty plánovanej alebo realizovanej podpory, podávajú informácie pravidelné monitorovanie alebo hodnotiace správy. Tie charakterizujú najmä efektívnosť a účinnosť podpory. Efektívnosť a účinnosť sa skúmajú najmä z pohľadu programovej štruktúry, regiónov, orgánov a zdrojov financovania. Kritériom pre fungovanie modelu v tejto oblasti je, že:

- výstupy, výsledky a dopady sa systematicky zhromažďujú,
 - ku každému ukazovateľu je priradená očakávaná a reálna hodnota,
 - finančné toky sa rovnako monitorujú ako výstup, výsledok a dopad,
- informácie o efektívnosti a účinnosti sa pravidelne zhromažďujú v hodnotiacich a monitorovacích správach

10.4.7 Hodnotenie

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy finančnej a ekonomickej analýzy podľa pohľadov daných najmä štruktúrou analytických zostáv.

1. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. V procese hodnotenia sú vytvárané pohľady a vzájomné vzťahy medzi štruktúrovanými dátami v čase (ex-ante, interim a ex-post) a podľa jednotlivých tried ukazovateľov, ktoré vytvárajú (finančné, bázičné, kontextové a jadrové). Dáta vstupujúce do procesu hodnotenia sú výsledkom ekonomickej a finančnej analýzy a majú formu analytických zostáv. Prostredníctvom komunikácie so spolupracujúcimi systémami (napr. Rozpočtový Infračasový Systém) sú tieto analytické pohľady doplnené o bázičné a kontextové indikátory.

Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Ich obsahovú štruktúru a periodicitu ich realizácie udávajú programové dokumenty, poprípade ich definujú iné smernice a nariadenia.

Monitorovacie správy obsahujú najmä:

každú zmenu rámcových podmienok, ktorá sa týka implementácie pomoci, najmä:

- hlavné sociálno-ekonomické trendy,
- zmeny národných, regionálnych alebo odvetvových politík,
- zmeny vzájomnej konzistencie pomoci z rôznych fondov a konzistenciu medzi pomocou z fondu a z iných finančných nástrojov;

analytické zostavy kroky podniknuté riadiacim orgánom a monitorovacím výborom na zabezpečenie kvality a účinnosti implementácie, najmä:

- monitorovanie, finančná kontrola a hodnotenie opatrení, vrátane systémov zberu dát;
- prehľad všetkých významných problémov, ktoré nastali pri riadení pomoci a
- prijaté opatrenia, vrátane činností reagujúcich na odporúčanie týkajúce sa úpravy
- využitie technickej pomoci;
- opatrenia prijaté na zabezpečenie propagácie pomoci
- kroky podniknuté na zabezpečenie kompatibility s politikami spoločenstva a na zabezpečenie lepšieho riadenia procesov programovania, finančného riadenia, monitorovania a hodnotenia podpory regionálneho rozvoja

Hodnotiace správy

Z vypracovanie hodnotiacich správ sú zodpovedné riadiace orgány. Podľa metodiky platnej pre riadenie pomoci zo Štrukturálnych fondov¹⁹ sú v priebehu programovacieho obdobia vypracovávané a predkladané príslušnému monitorovaciemu výboru a EK nasledujúce typy hodnotiacich správ:

- predbežné hodnotenie (ex-ante), vypracované pred realizáciou programu
- priebežné hodnotenie (interim), vypracovávané v priebehu realizácie programu
- následné hodnotenie (ex-post), vypracované po realizácii programu
- a tematické hodnotiace správy (nepravidelné, realizované podľa špecifických požiadaviek jednotlivých riadiacich orgánov, monitorovacích výborov a iných kompetentných subjektov) .

Vo všeobecnosti sú všetky typy hodnotiacich správ zamerané na vyhodnotenie efektívnosti a účinnosti realizovanej pomoci. Pri hodnotení účinnosti sa skúma:

- celkový prínos realizovaných opatrení k cieľom stanoveným v programových dokumentoch
- vzťah medzi plánovanými a realizovanými opatreniami

Pri hodnotení efektívnosti sa v hodnotiacich správach skúma vzťah medzi vynaloženými finančnými vstupmi a dosiahnutými efektmi.

Vypracovanie regulačného opatrenia v rámci procesu monitorovania účinnosti priamo nadväzuje na hodnotenie. Pozostáva z troch základných etáp :

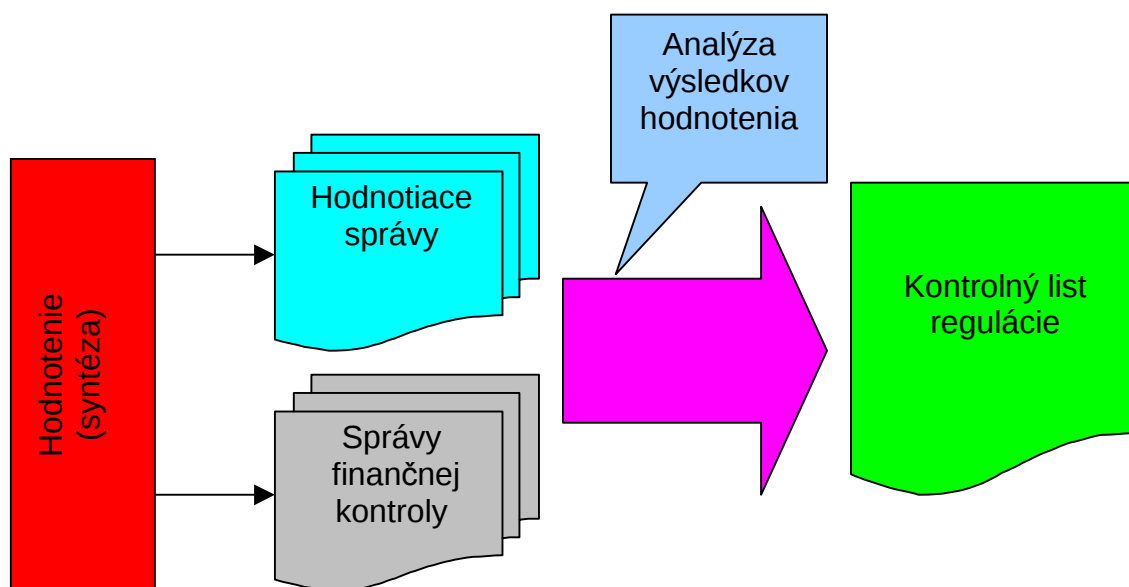
- analýzy výsledkov hodnotenia
- vypracovania regulačného návrhu a
- identifikácie očakávaných efektov realizácie regulačného opatrenia.
-

Východiskom analýzy výsledkov hodnotenia sú hodnotiace správy a správy finančnej kontroly. Jej cieľom je zistenie či do priebehu realizácie programu, resp. projektu je, alebo nie

¹⁹ nariadenie 1083 / 2006 článok 40

je potrebný regulačný zásah. Ide o analýzu²⁰ čo najkomplexnejšieho okruhu faktorov ovplyvňujúcich plnenie PHSR, resp. projektu. Výsledok analýzy je zhrnutý do „Kontrolného listu regulácie“.

Postavenie analýzy výsledkov hodnotenia v procese získania kontrolného listu regulácie

Kontrolný list regulácie obsahuje :

- identifikačné údaje programu, resp. projektu,
- zhrnutie výsledkov hodnotenia,
- zdôvodnenie potrebnosti, resp. nepotrebnosti regulácie,
- dátum a miesto vystavenia kontrolného listu a
- podpis nezávislého hodnotiteľa.

Ďalší postup závisí od obsahu kontrolného listu regulácie. Ak sa v ňom konštatuje potreba regulácie – nastupujú procedúry na vypracovanie regulačného opatrenia, v opačnom prípade sa proces generovania regulačných návrhov končí.

²⁰ Predmetom analýzy sú výsledky hodnotenia ekonomickej a finančnej analýzy výsledkov monitoringu a ich vzájomnej previazanosti.

11. Záver

V súčasnosti regióny jednotlivých krajín (zo strednej a východnej Európy je ich 56, medzi ne patria aj regióny Slovenskej republiky), navzájom súťažia o prítiahnutie kapitálu, ekonomických aktivít, pracovných príležitostí, infraštruktúry a pod. Je to proces, ktorý je jedným z hlavných impulzov riadiacich rozvoj regiónu a v rámci nich miest a obcí. Nie všetky mestá a obce však v tejto konkurencii majú rovnakú štartovaciu základňu. Tento proces sa často rozbieha protismerne, keď umelo potláčaná konkurencia vyvoláva neefektívnosť, čoho následkom je rozptýlenie úsilia a kapitálu. Znamená to, že vo všeobecnosti sa musí presadzovať harmonický a vyvážený regionálny rozvoj. V niektorých prípadoch však je potrebná spolupráca na zvýšení konkurencieschopnosti miest a obcí, najmä v prípadoch keď mestá a obce sú neadekvátne včleňované do konkurenčného procesu. V iných prípadoch však je potrebné obmedziť negatívne efekty zhoršujúcej konkurencie. V oboch takýchto prípadoch hľadá regionálny rozvoj rovnováhu medzi konkurenciou a spoluprácou, s cieľom dosiahnutia optimálnej rovne konkurencieschopnosti pre celé územie. Tento prístup môže slúžiť ako spôsob zlepšenia ekonomickej a sociálnej kohézie. Na druhej strane tento proces prináša riziko zvýšenia nerovnováhy nerovnovážneho rozvoja.

Z hľadiska postavenia a potrieb obce Kotešová je dôležité, aby aspekty jej rozvoja jednak vnútri a jednak vzhľadom na potreby okolia boli vyvážené. Obec Kotešová má predpoklady na to, aby sa vyvíjala harmonicky, zhodnocovala svoj rozvojový potenciál a vytvárala tak podmienky pre trvalé zvyšovanie kvality života jej obyvateľov.

Obec Kotešová je zaradená medzi kohézne póly rastu Žilinského kraja, čo by malo napomôcť jej rozvoju postavenia strediskovej obce so zabezpečením rozšírených služieb pre obyvateľstvo.

Operačné priority sú navrhnuté tak, aby zabezpečili vyvážený rozvoj obce. Pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja regiónu je potrebné smerovať pomoc poskytovanú z ERDF do konkrétnych oblastí.

Vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová je základným strednodobým programovým dokumentom na obdobie rokov 2007 – 2013 podpory regionálneho rozvoja na úrovni obce. Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory regionálneho rozvoja na národnej a regionálnej úrovni.

Vyvinuté nástroje na podporu spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre potreby obce na regionálnej úrovni reprezentujú metodiku spracovania hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, implementácie uvedených programových dokumentov, monitorovania, hodnotenia a regulácie podpory rozvoja obce. Týmto sa zabezpečí konzistencia týchto aktivít so strategickým plánovaním podpory regionálneho rozvoja a čerpania zo Štrukturálnych fondov EÚ.

Kvalita a dostupnosť nimi poskytovaných služieb je dlhodobo poznačená nedostatkom investícií zo strany štátu, ako aj zo strany obcí a VÚC, do ktorých pôsobnosti tieto zariadenia prešli v zmysle zákona o prechode kompetencií. Príspevky operačného programu budú v rámci tejto prioritnej osi v nadväznosti na skvalitnenie a zmenu obsahu vzdelávania koncentrované na rekonštrukcie existujúcich vzdelávacích zariadení a modernizáciu ich vnútorného vybavenia.

V oblasti životného prostredia budú príspevky operačných programov a aktivity smerované predovšetkým ku komplexnému zabezpečeniu odkanalizovania obce, dobudovaniu vodovodu a zabezpečeniu čistenia odpadových vôd pre celú obec. Prioritou otázkou je tiež doriešenie separovaného zberu komunálneho odpadu a jeho zhodnocovania v obci, či už samostatne alebo v rámci združenia obcí mikroregiónu. Okrem toho je potrebné zabezpečiť tiež rekonštrukciu povodia vodných tokov a opravu mostov v rámci realizácie protipovodňových opatrení.

Regionálna sieť cestných komunikácií je v dôsledku stále rastúceho rozvoja automobilovej dopravy neúmerne zaťažovaná, čo spôsobuje problémy nielen z hľadiska nízkej priepustnosti a častých dopravných kolízií, ale aj z hľadiska zabezpečenia primeranej údržby. Z hľadiska zabezpečenia dopravnej obslužnosti obce je potrebné dobudovať dopravný systém predovšetkým miestnych komunikácií.

V oblasti regenerácie sídel budú podporované činnosti ktoré súvisia s trvalo udržateľným rozvojom. Prostredníctvom budovania, rekonštrukcie, adaptácie a zhodnotenia domového fondu a verejných priestranstiev, vrátane dobudovania nevyhnutnej technickej infraštruktúry sa dosiahne revitalizácia ťažiskových priestorov. Takéto využitie a ďalšie posilnenie rozhodujúceho rozvojového potenciálu, ako i zachovanie a obnovovanie kultúrneho dedičstva obce výrazne napomôže k posilneniu ich environmentálnych a kultúrnych daností čo povedie k zvýšeniu ich atraktivity pre občanov, podnikateľov a investorov. Takto rozvoj a modernizácia infraštruktúry bývania (kultúrnosti a bezpečnosti obytného prostredia), ako aj zlepšenie dostupnosti a obslužnosti posilní v spádovom území podmienky na zachovanie resp. mierne zlepšenie demografickej skladby obyvateľstva. Tým sa zachová nevyhnutný predpoklad pre ďalšie zhodnocovanie úžitkov zo služieb naviazaných na podporenú infraštruktúru pre občanov a podnikateľov, k efektívnejšiemu využívaniu miestnych zdrojov pre rast a zvyšovanie jeho konkurencieschopnosti ako celku.

Z dlhodobého hľadiska sú inovácie v akejkoľvek forme jediný nástroj, ako zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť a vysoký rast produktivity v národnej ekonomike. Z rôznych dôvodov, vrátane nedostatku investičného kapitálu, je však tvorba a zavádzanie inovácií v slovenských podnikateľských subjektoch v súčasnosti relatívne nízka.

Realizácia tohto opatrenia vychádza z potreby zmeny výrobných postupov v podnikoch transferom najnovších poznatkov vedy, výskumu a vývoja, stimulovaním inovatívnych technológií, rozvojom informačných technológií a sofistikovaním výrobných postupov. V oblasti priemyselnej výroby je potrebné prioritne vytvárať podmienky pre zvyšovanie konkurencieschopnosti hospodárskej bázy obce a okolia, k čomu by malo prispieť uvažované vybudovanie infraštruktúry priemyselného parku a príchod nových investorov.

Realizáciou Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová sa podarí naplniť globálny cieľ Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kotešová vo väzbe na Regionálny operačný program pre programovacie obdobie 2006-2013, ktorým je:

„Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Kotešová v kontexte Regionálneho operačného programu pre Žilinský kraj“

Za realizáciu PHSR obce Kotešová zodpovedajú predovšetkým orgány verejnej správy a územnej samosprávy. S ohľadom na veľkosť obce a kapacity týchto orgánov jednoznačne rozhodujúcu úlohu za realizáciu PHSR nesie Obecné zastupiteľstvo spolu so starostom obce. V rámci programovania analyzujú východiskovú situáciu, definujú strednodobé ciele, určujú primeranú stratégiu a vyberajú vhodné aktivity na jej realizáciu. Prostredníctvom finančného riadenia zabezpečujú finančnú podporu na realizáciu podporených aktivít, pričom monitorovaním a hodnotením zabezpečujú konzistentné informácie o očakávaných a reálnych efektoch spôsobených realizáciou týchto aktivít.

